

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Mai számunkban:

- Több munkáslakás
- Télen a konyhában 3. oldal
- Egy nap a nyíregyházi rádióban 4. oldal
- A bihari táj emlékei 5. oldal

Játékok

A játék hozzátartozik az életünkhöz. Úgy is, mint tárgy és eszköz, úgy is, mint a hangulat növelője, az öröm belső forrása. A játéknak hangulata van, varázsa van, kifejezi a mindennapok minőségét. Születésünktől kísér bennünket, s ha jól sáfarkodunk vele, hűséges marad hozzánk. Nem túlzás, ha azt mondjuk: a játék egyidős az emberiséggel. Az ember ugyanis hamar ráértett arra, hogy mindennapos elfoglaltsága és tevékenysége közepette jócskán növelheti erőforrásait, ha önfeladottabb pillanatoknak is áldoz.

A játékra való hajlandóság ma reneszánszát éli nálunk. A felnőtt társadalom is szívesen él a lehetőségével, s a rádió vagy televízió jóvoltából nemegyszer országosan is részesei lehetünk. S ilyenkor nemcsak hangulata, de téje is megnő olyan ismeretanyag birtokába jutván, amely szellemi gyarapodásunkat szolgálja. S ezekből aztán mint formai lehetőségekből így válik tartalmi merce, a tudás birtoklására való hajlandóság.

A játék azonban legtermészetesebben mégiscsak a legfiatalabb korosztályhoz köthet. A gyermekekhez, az ő fantáziájukat mozgató meg leginkább. Persze a gyermeki képzelet önmagában véve is fantáziateremtő. Almokkal népesíti be maga körül a világot, s annak keresi tárgyi megvalósulását. S mint fontos és lényeges kiegészítő eszközök itt kapnak szerepet a játékok. A játékszereknek ugyanis mindig fontos funkciójuk van. A gyermeki tudat formálásában fontos szerepet játszanak. Targyi mivoltukban is, esztétikai minőségükben is. S ez utóbbi ugyanolyan fontos, mint az, hogy a praktikus szempontjából hogyan jöhetnek számításba. A napokban olvashattuk épp azt a hírt, hogy a KERMI a hatósági ellenőrzése során néhány műanyag játékot betiltott, mivel nem feleltek meg az előírásoknak. Az intézkedésnek nemcsak azért van jelentősége, mert a forgalomból kivont játékok nem feleltek meg az egészségügyi követelményeknek, hanem azért is, mert éppen ezek a játékok figyelmestettek arra, ami manapság elég feltűnő a játéktárgyak dzsungelében.

Nálunk ugyanis divatba jött, hogy egyes ügyeskedő maszekok saját maguk gicstermésével árasztják el a piacot. A műanyag torzók szinte tobzódhatnak a bazárokon, trafikokban s filléres dömpingjűkkel jócskán megzavarják a gyermeki fogékonyságot. Izléstelenek, értéktelenek ezek a játékszerek, s aligha alkalmasak arra, hogy a gyermeki képzeletvilágba beleépüljenek. Persze félreértés ne essék: nem arra gondolunk, hogy valami különleges és drága ajándékokkal, játékokkal terheljük meg a szülői szeretetet. De arra igenis gondolhatunk, hogy a játék, amit a gyerekek kezébe adunk, alkalmas legyen az izlésformálásra, a játék örömeinek a kiteljesítésére.

A játékok hozzájárulnak emlékeinkhez. Legyen hát úgyis szép emlékünkné, hogy az évek távolából is szívesen emlékezünk rájuk.

Befejeződtek a szovjet-amerikai tárgyalások

Kissinger elutazott Moszkvából

Henry Kissinger, az Egyesült Államok külügyminisztere pénteken elutazott Moszkvából, ahol Leonyid Breznyevvel, az SZKP KB főtítkárával és Andrej Gromiko külügyminiszterrel folytatta a Szovjetunió és az Egyesült Államok kölcsönös érdeklődésre számotartó kérdések megvitatását.

Kissinger — mint ismeretes — január 20-tól tartózkodott a szovjet fővárosban.

A repülőtérén — amelyet feldíszítettek a két ország lobogóival — Andrej Gromiko és más hivatalos személyiségek búcsúztatták az amerikai külügyminisztert.

Henry Kissinger Moszkvából való elutazása előtt kijelentette, hogy a szovjet vezetőkkel tartott tárgyalásain jelentős haladást ért el a hadászati fegyverrendszerek korlátozásával kapcsolatban.

A külügyminiszter a repülőtérén újságírók előtt hangsúlyozta, hogy sikerült rendezni néhány fontos kérdést, s ezek megvitatását a genfi SALT-tárgyalásokon folytatják.

Más kérdésekben is jó haladás mutatkozott — állapította meg Kissinger, de bővebb tájékoztatást nem adott.

A szovjet fél a SALT-tal kapcsolatban néhány jelentős új elgondolást terjesztett elő csütörtökön este. Ezeket tanulmányozni fogjuk Washingtonban és két-három hét múlva visszajövünk a válasszal — mondotta az amerikai külügyminiszter, hozzáfűzte azonban, hogy még nem dönt el, személyesen ő tér-e vissza Moszkvába, bár ez nem kizárt.

Kissinger véleménye szerint megvannak a feltételek egy újabb SALT-megállapodás felé való haladáshoz. Az amerikai külügyminiszter kifejezte azt a reményét, hogy az egyezmény az idén létrejön.

Kissinger pénteken Moszkvából Brüsszelbe érkezett. Az amerikai külügyminiszter tájékoztatja a NATO-országok képviselőit a szovjet vezetőkkel folytatott háromnapos tárgyalásairól.

Henry Kissinger és Andrej Gromiko

Puja Frigyes továbbutazott a VDK-ba

Puja Frigyes külügyminiszter pénteken befejezte iráni hivatalos látogatását és továbbutazott a Vietnami Demokratikus Köztársaságba.

A repülőtérén a magyar külügy-

miniszter búcsúztatására az iráni Külügyminisztérium vezető munkatársainak kíséretében megjelent A. A. Khalatbari iráni külügyminiszter, valamint Gál Bálint teheráni magyar nagykövét.

A nőaktív résztvevőinek egy csoportja

Szakszervezeti nőaktíva Debrecenben

A Szakszervezetek Megyei Tanácsának elnöksége a szakszervezetbe választott tisztségviselő nők részére nőaktívát rendezett január 23-án, pénteken délelőtt a KPVD SZ József Attila klubjában. A nőaktívát Barta Árpádné, az SZMT elnöke vezette. Megjelent és az elnökségben helyet foglalt Czerván Mártonné dr., a SZOT Nőbizottságának elnöke, Szendi Sándor, az SZMT vezető titkára, dr. Molnár Lajosné, a SZOT tagja, a pedagógus megyebizottság titkára és Jambor Csabáné, az SZMT Nőbizottságának titkára. Az ülésen Czerván Mártonné tartott tájékoztatást a nők berlini világkonferenciájáról és az időszerű nőpolitikai feladatokról.

Beszédében elmondotta, hogy a párt nőpolitikai határozata óta a nőkérdés megítélésében erősödött a marxista szellem. A hat év tapasztalatai azt mutatják, hogy felgyorsult a nők társadalmi felemelkedésének folyamata, a nők helyzete a társadalom ügye lett. Ma a nőknek egyenlő esélyeket biztosítani nemcsak társadalompolitikai cél és igény, hanem gazdasági szükségszerűség is. A nők hatékony foglalkoztatása a gazdaságos termelést segíti elő. Czerván Mártonné beszédének további részében az V. ötéves terv feladatait elemezte, megállapítva, hogy az a stabilitás terve. A terv nőpolitikai oldaláról szólva hangsúlyozta, hogy a nőkérdést továbbra is a munkásosztály hatalmának szemszögéből kell nézni és egy nyelven beszélve, egységesen cselekedni. A nők szakmai képzését, továbbképzését napirenden kell tartani, s fokozottabban kell töre-

Czerván Mártonné tájékoztatóját tartja

kedni az egyenlő munkáért egyenlő bért elvének gyakorlati megvalósítására. Felhívta a tisztségviselők figyelmét arra, hogy a vállalati tervekben, szociálpolitikai intézkedésekben a helyi gazdasági helyzet objektív felmérése alapján fogalmazódjanak meg az igények, az eddigi eredmények tartása mellett differenciáltan rögzítsék az elképzeléseket. Kiemelten kell foglalkozni a nők munkavédelmi előírásaival.

Czerván Mártonné tájékoztatójának végén hangsúlyozta, hogy a szakszervezeti mozgalomnak tovább kell lépnie a politikai nevelőmunkában, csak így lehet elérni, hogy a nők is következetesen, bátran, kezdeményezően vegyenek részt a párt politikájának megvalósításában.

MEGKEZDŐDÖTT A TANÍTÁS A VÉNKERTI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

A Vénkertben befejezéshez közeledik Debrecen legszebb és legmodernebb általános iskolájának építése. Még dolgoznak a munkások az épületben, de január 15-én megkezdődött a tanítás az iskolában. Az épület egy részének műszaki átadása megtörtént, s az első emeleti és földszinti termekben hét osztályt és három napközis csoportot

helyeztek el. Négy első, egy második, egy harmadik, és egy negyedik osztályban kezdődött meg a tanítás. A Dózsa György úti általános iskolából és az Új Élet parki általános iskolából költöztek át az osztályok osztályfőnökeikkel együtt.

A tanítási év közben azért volt sürgős az új iskola megnyitása,

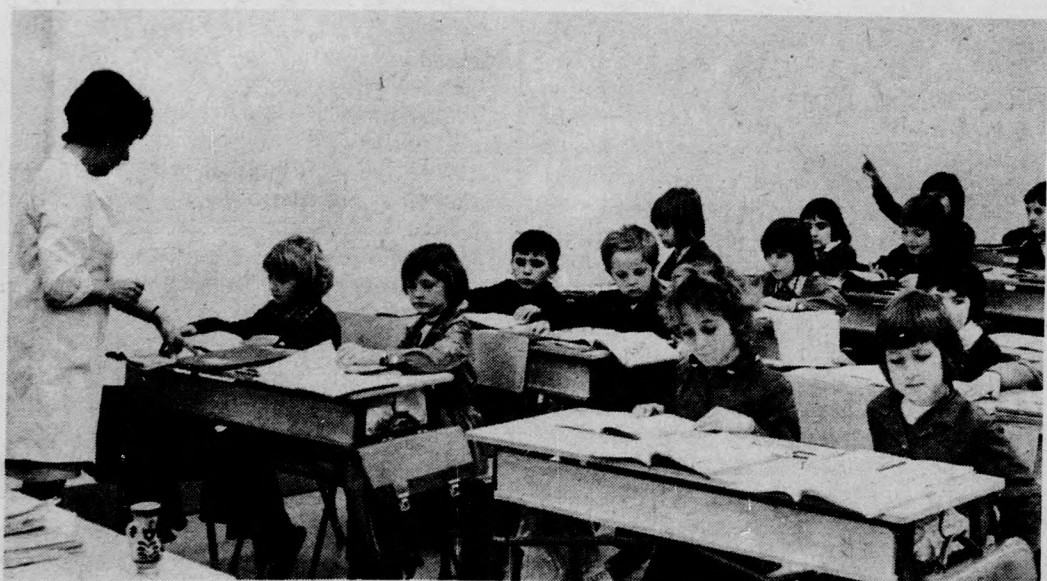
mert a fentebb említett két általános iskola alsó tagozata rendkívül zsúfolt volt, s csak nagy ügyvelbajjal tudták elhelyezni az alsós osztályokat. A szülőkkel már szeptemberben közölték, hogy gyermekeik januárban új iskolába költöz-

nek. Szerveződik tehát Debrecen legújabb általános iskolája, amely

szeptemberben újabb nyolc osztállyal egészül ki. Az épület műszaki átadása után ide költözik a Bethlen Gábor Közgazdasági Szakiskola is, mivel a Bethlen régi épületében fűdémcsereére kerül sor.

A Vénkertben épülő iskola minden bizonnyal a város legszebb általános iskolája lesz.

Megkezdődött a tanítás

Szünetben az iskola díszudvarán

Befejeződött a Biztonsági Tanács vitája a közel-keleti helyzetről

Véget ért a Biztonsági Tanácsnak a közel-keleti helyzetről folytatott általános vitája. Szalim A. Szalim, Tanzánia ENSZ-nagykövete, a BT soros elnöke a vitát összegező beszédeben megállapította: a tanácskozás jó alkalmat nyújt arra, hogy a Biztonsági Tanácsban képviselt államok közös erőfeszítést tegyenek a közel-keleti probléma végleges, igazságos és békés megoldására. A BT elnöke elítélte Izrael folytatódó agressziós politikáját és bírálta a Tel Aviv-i kormányt, amiért képviselője nem vesz részt a tanács ülésén.

Helyi idő szerint csütörtökön délután a Biztonsági Tanács tagjai nem hivatalos konzultációkat kezdtek, amelyek célja az ülés elé terjesztendő dokumentum kidolgozása. A következő hivatalos ülés időpontját nem jelölték ki.

Apró Antal, Óvári Miklós és Sarlós István látogatásai

Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke kétnapos látogatást tett Veszprém megyében. Csütörtökön a Bakony Művekhez látogatott, ahol a vezérigazgató az utóbbi évek nagyarányú Zsiguli-program sikeres megvalósításáról számolt be. Délután a Balatonalmádi Bauxitkutató Vállalatnál ércutatásunk aktuális problémáiról tájékozódott. Tapolcán a Bakonyi Bauxitbányák Vállalatnál a termelési eredményekkel ismerkedett. Pénteken Ajkára látogatott, ahol az ipari város vezetőit ismertették az elmúlt évek eredményeit és a jövőre vonatkozó terveket. Délután pedig részt vett és beszédet mondott az ajkai művelődési házban megrendezett munkásnaggyűlésen.

ként Óvári Miklós, a Magyar Tudományos Akadémia díszteremben pártaktívá ülésen időszzerű politikai kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket.

Óvári Miklós, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára pénteken látogatást tett az I. kerületben. A kerület elnökéről, fejlődéséről, a pártmozgalomról és az időszzerű pártfeladatok végrehajtásának helyzetéről tájékoztatták a KB titkárait. Ezt követően a vendégek megtekintették a vár kulturális intézményeit, a Munkásmozgalmi Múzeumot, a Budapesti Történeti Múzeumot és a Nemzeti Galériát. A látogatási program befejezése-

Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára pénteken Szolnokon tett látogatást. A vendéget a megyei pártbizottság székházában a megyei pártbizottság első titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai, gazdasági és kulturális életéről, fejlődéséről. Közéleti kérdésekről eszmecsere-t folytatott a megye országgyűlési képviselőivel, akik csütörtökön és pénteken kétnapos tanácskozáson vettek részt Szolnokon.

Henryk Zebrowski budapesti látogatása

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására január 21—22. között látogatást tett Budapesten Henryk Zebrowski, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága külügyi osztályának helyettes ve-

zetője, aki az MSZMP KB külügyi osztályán megbeszéléseket folytatott a két testvérpárt további együttműködéséről. A vendéget fogadta Gyenes András, a Központi Bizottság titkára. (MTI)

A megosztott Argentína

Argentínában az új esztendő elején tovább sokasodnak a baljós jelek. Dél-Amerika második legnagyobb országában napi 24 órában vibrál a feszültség: szinte minden napra jut néhány valóságos vagy politikai robbanás. December közepén a légierő egy csoportjának zendülése kavarta fel a kedélyeket, most a látványos, de rejtélyes kormányváltás.

lekvés látszatát szeretné megteremteti. A körülmények egyre rosszabbak. Az ország pénzügyi viszonyai rövid idő alatt tizenötöszr értékelték le — ez alighanem éppoly szomorú világrekordnak számít, mint az a tény, hogy a megélhetési költségek egyetlen éven belül 360(!) százalékkal emelkedtek. A katasztrofális árnyéka éppoly nyomorúságos terül rá a politikai porondra, mint a gazdasági életre.

Értekezlet Berlinben

Január 13. és 22. között Berlinben újabb ülést tartott az európai kommunista és munkáspártok konferenciája záródokumentum-tervezeték kidolgozásával foglalkozó szerkesztői csoport. Az értekezleten a következő pártok képviselői vettek részt:

- Belga Kommunista Párt, Bolgár Kommunista Párt, Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártja, Csehszlovákia Kommunista Pártja, Dán Kommunista Párt, Finn Kommunista Párt, Francia Kommunista Párt, Görög Kommunista Párt, Jugoszláv Kommunista Szövetsége, Lengyel Egyesült Munkáspárt, Luxemburgi Kommunista Párt, Magyar Szocialista Munkáspárt, Német Kommunista Párt, Német Szocialista Egyesület, Norvég Kommunista Párt, Nyugat-berlini Szocialista Egyesület, Olasz Kommunista Párt, Osztrák Kommunista Párt, Portugál Kommunista Párt, Román Kommunista Párt, Spanyol Kommunista Párt, Svéd Baloldali Párt (kommunisták), Szovjetunió Kommunista Pártja, Török Kommunista Párt.

Az ülés résztvevői a szerkesztőbizottság megbízásának megfelelően átfogóan megvitatták az egész tervezetet, és tovább folytatták kidolgozását.

A szerkesztői csoport értekezlete konstruktív, elvtársi légkörben zajlott le. (MTI)

Bejrútban elhallgattak a fegyverek

Éjszaka Bejrútban és más libanoni városokban majdnem teljesen megszűntek a fegyveres összecsapások. A fővárosban az idén először telt el viszonylag nyugalmisan az éjszaka. A libanoni politikai pártok és a palesztinai ellenálló mozgalom vezetői kötelezték magukat, hogy szigorúan betartják a tűzszünet megállapodását, amelyet a libanoni—szíriai—palesztinai legfelsőbb katonai bizottság közreműködésével kötöttek.

A nemzeti-hazafias erők vezetősége, valamint a falangista párt és a nemzeti liberális párt vezetői támogatásukról biztosították a politikai rendezés alapjául szolgáló munkaokmányt. Csupán a szélsőjobb oldali szervezetek nem nyilatkoztak még hivatalosan álláspontjukról.

Pénteken a kora délutáni órákban, egyhetes szünet után megnyitották a nemzetközi légitörlemény előtt a bejrúti repülőtér. A libanoni főváros légi kikötőjét január 16-án zárták le, azután, hogy a libanoni légierő a közelben levő dombos vidéken bombázta a baloldali erők állásait.

a vezetéstől. A megmaradt pártok belül elkezdett harcot vívnak az ügyvezető vertikálisok, akik egyszerűen a hűség jegyében támogatják Perón övezvények országát — és a parlamentben immár 61 képviselőt felvonultató antiverikálisok, akik az országban is, a pártban is igazi változásokat követelnek.

FELELŐSÉGTELJES TÁRGYALÁSOK

Ezúttal már nyolcadik alkalommal vett búcsút szovjet vendéglátóitól Henry Kissinger, aki befejezte a moszkvai tárgyalásokat, péntek délután óta Brüsszelben tartózkodik, hogy a NATO képviselőit tájékoztassa eszmecsereiről. Bizonyára meg sokáig tartogatja majd a világsajtó: vajon a Leonid Brezsnyevvel és Andrej Gromikóval folytatott tárgyalásai milyen eredménnyel jártak.

szolgálhatnak a további találkozókhoz. Moszkvai sajtóberkekben úgy értékelték, hogy a hadászati fegyverek korlátozásáról szóló újabb szovjet—amerikai megállapodás útjában álló amerikai szárnyas rakéta, illetve az USA által ellentételt állított új szovjet bombázók ügyében a kompromisszumos megoldás körvonalai biztatóan bontakoztak a tárgyalásokon. Erre utal a többi között az is, hogy az amerikai diplomácia vezetője Moszkvából távozóban annak a véleményének adott kifejezést, hogy „megvannak a feltételek egy újabb SALT-megállapodás felé való haladáshoz”.

Tekintettel a tárgyalások legfontosabb témájára, az új SALT-egyezmény kidolgozásának módjaira, a Kremlben zárt ajtók mögött tartották az eszmecsereket. Am a szűkszavú közlemények mégis jól érzékeltették, milyen felelősségtudattal igyekeztek mindkét oldalról közelíteni az álláspontokat. Kissinger csütörtökön megjegyezte: mindkét fél felelősségteljes javaslatokat tesz és csökkenti az álláspontok közötti szakadékokat. Ez alkalommal, akárcsak pénteken a repülőtéren, az amerikai külügyminiszter utalt arra, hogy a NATO képviselőivel, valamint az amerikai vezetőkkel folytatott megbeszélések után, a szovjet javaslatok alapos tanulmányozását követően két-három hét múlva a szovjet—amerikai tárgyalások folytatódhatnak.

Ami az egyéb világpolitikai kérdéseket illeti, magától értetődően ezeket most kevesebb idő jutott. Kissinger szerint azonban „más kérdésekben is jó haladás mutatkozott”. S ez — a diplomácia nyelvén — a hatékony szóhasználatba áttétve — nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy sikerült az álláspontokat egymáshoz közelíteni.

Ez már önmagában is jelzi, hogy bár a túlzott derülések által várt fronttörés a SALT—2 ügyében nem következett be, de a mostani eszmecsere jó alapul.

Mindenképpen fontos tárgyalássorozat színhelye volt Moszkva. Eredménye bizonyára nemcsak a szovjet—amerikai kapcsolatok alakulásában, hanem — remélhetően — az enyhülési folyamat további megszilárdulásában is megmutatkozik.

Spanyolországi helyzetjelentés

MADRID Pénteken Madridban összeült a spanyol kabinet, egy Carlos Arias Navarro miniszterelnök vezetésével tárgyaljon a főbb politikai kérdésekről, valamint az országos sztrájkhullámról és utcai tüntésekről. Csütörtökön a Cortesban eléggé hűvösen fogadták Manuel Fraga Iribarne belügyminisztert, aki a kormány demokratizálási terveiről beszélt. Az egyik demokratizálási javaslat például az, hogy a polgármestereket és tartományi előjárókat ez-entúl ne kinevezzék, hanem általános szavazással válasszák. Megfigyelők egyébként a belügyminiszter beszédét olyan kísérletnek tartják, amellyel a legkeményebb francoistákat igyekszik bevonnai a kormány reformtervéibe.

előtt, három jobboldali aktivista szabadon bocsátását követelve. A három személy ellen az a vád, hogy marxista könyveket árusító könyvesboltokat dúltak fel. Gijonban szélsőjobb oldali elemek bombát dobtak egy gyógyszer-tárra, amelynek tulajdonosát baloldalinak tartották. Barcelonában a falangista tüntetéssel egyidőben 15 ezer munkás vonult fel. A dolgozók a közeli Lobregat iparkörzetéből érkeztek, hogy béremelésről és szakszervezeti jogokról tárgyaljanak a hatóságokkal.

Több mint ezer falangista tüntetett pénteken a barcelonai börtön

Hirűgynökségi jelentések szerint mintegy 150 ezer astúriai bányász és barcelonai ipari munkás van jelenleg munka nélkül. A katonai szolgálatra behívott vasutasok munkalásítását folytatják sztrájkjukat, s a katonai hatóságok emiatt szigorú büntetéseket helyeztek kilátásba. (MTI)

RÖVIDEN A NAGYVILÁGBÓL

PAUL ROBESON, a világhírű néger énekes 77 éves korában, pénteken, egy philadelphiai klinikán meghalt.

LONDON. Újabb hat ember halt meg csütörtökön éjjel Észak-Irországban, a hetedik, egy IRA-gerilla pedig a hírek szerint haldoklik egy angliai börtönben. Az ulsteri esetek részben a szokásos krónikákba illenek: Antrim, Tyrone járásban és Belfast környékén valamelyik titkos hadsereghez tartozó utonállókat autókát állították le és négy embert brutálisan lemészároltak, a jelek szerint csak amiatt, mert protestáltak, vagy mert katolikusok voltak.

LUANDA. Az Angolai Népi Köztársaság felszabadító fegyveres erői (FAPLA) újabb harci sikereket értek el a déli fronton a szakadár erőkkel vívott küzdelemben. Az UNITA csapatai és a dél-afrikai betolakodók Lobito felé vonulnak vissza. A FAPLA erői előrenyomulnak az UNITA kezén levő legfontosabb város, Huambo felé is, de előrenyomulásukat nehezíti, hogy a visszavonuló UNITA-csapatok több hidat felrobbantottak.

BUDAPEST. Baráti légkörben folytatott tárgyalások eredményeként pénteken Budapesten aláírták a Magyar Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság 1976. évi árucserforgalmi és fizetési megállapodását.

WASHINGTON. William Colby, az amerikai központi hírszerző hivatal (CIA) novemberben leváltott igazgatója pénteken kijelentette, hogy a hivatal bármilyen kongresszusi ellenőrzését néhány személynél kell korlátozni, mivel — állítása szerint — a kongresszus nem tud titkot tartani.

KHARTUM. Pénteken Khartumban kivégezték azt a hat katonatisztet, akiket a közelmúltban állítottak bíróság elé a szeptemberi puccskísérletben való részvétel vádjával. A bíróság eredetileg hét halálos ítéletet hozott, egyet azonban életfogytiglani börtönrre változtattott.

TOKIO. Mijazava Kiicsi külügyminiszter pénteken külpolitikai beszámolót tartott a japán parlamentben. Általános elvként szögezte le, hogy Japán kitart a „békéidiplomácia” mellett, és gondosan ügyel arra, hogy ne kerüljön ellenséges viszonyba egyetlen országgal sem. A japán külpolitika legfontosabb pillérének nevezte a japán—amerikai kapcsolatokat, amelyek kiterjednek a katonai, a gazdasági, a politikai és a kulturális együttműködés minden területére.

PEKING. Pénteken ünnepélyesen megnyitották a Peking—Phnom Penh légivonalat. A kínai légitársaság kéthetenként közlekedő járata egyszersmind az első légi összeköttetés a felszabadult Kambodzsa fővárosa és a külvilág között.

MOSZKVA. A Szovjetunióban pénteken a világrú kutatásának folytatása céljából Föld körüli pályára bocsátották a Kosmosz 790 mesterséges holdat. A szputnyik benedezési előírás szerint működnek.

SAO PAULO. Santa Catarina déli brazil államban, Chapeco repülőterén leszálláskor durrdefektet kapott egy kétmotoros utasszállító repülőgéppel kerek, és a szerencsétlenség következtében a fedélzeten tartózkodó kilenc utas közül hét életét veszítette.

Három delvállalatunknálami Építőipar Gyár Górdül ceni gyárátüli Áramszó szó esik mosokról. Egyhárom vállalazúk csatlamevékel. Debreceni-fenntartó szövetkezetben a dolgozók, latoktól kölkiket a válkijelőnek.

Közismert, vó jogszabál állami vállalkások lakásé. A közös kezdés minél jobb alapot. Az M tőipari vállal éves terv fo káslakást kénak. Tény, h év alatt 245 A 245 lakás. 49 gépkocsit. Szabadság ú ütemben. Az 1976-ban 75 r hetnek be a tu

Anélkül, ho nének a munk juttató összef juk, hogy a n hoz képest az kás nem sok ehhez tennür szemponjtábol ra várnak, ig csak a sorrend tás is. Tagadh a lakásra váró ismerete vagy vető közérzet sen a kérdés kapnak lakást

Hogy milyen igényel a munk azokkal járó (plusz az állam sa, azt felesle pen ezért váll tett lakáselosz létre. Rossz az nek a bizottság tás, hanem a vaslattel a döntésre a vál vatottak.

Mielőtt konkr az elosztásra, lyen kedvezme Debreceni M-fenntartó Szó gyűnk alapul e amilyenből gy rül átadásra. 7 400 000 forintba jön a 60 000 fe valamint 80 000 gátás, marad 2 az esetben a (sz az állami támo vételárnak legk ka) 52 000 forit kölcsön. A péll tehát a fennmá tiz százalékat, fizet készpénzbe harmincöt évre zárukos kamatt csön ugyancsak tendő, de kamat

Visszatérve a lakásból az MG TITÁSZ dolgoz a Hajdú megye Vállalat dolgozó gozói ötöt kapna

Arról, hogy r érvényesülnek sében, az MGM deklódtünk. Előlk keztenél, hogy munkáslakás akc Előzményként éveken 347 KI sőbb pedig — 19 52 OTP-munkás tek be a dolgozó ik. A vállalatnál kásigényt tartan kezésképp az ide 25 lakás odaitéle

Több magánlakás

MI KAPHAJTÁK ÉS MIÉRT?

Három debreceni székhelyű nagyvállalatunknál, a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatnál, a Magyar Górdülőcsapágy Művek debreceni gyárában, valamint a Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalatnál sok szó esik mostanában a munkáslakásokról. Egy hónapja sincs, hogy a három vállalat a negyediként hozták csatlakozott Hajdúsági Ipar-művekkel karöltve létrehozta a Debreceni Munkáslakás-építő és -fenntartó Szövetkezetet. Ebbe a szövetkezetbe lépnek majd be azok a dolgozók, akik az említett vállalatoktól kölcsönt kapnak, illetve, akiket a vállalatok lakásvásárlásra kijelölnek.

Közismert, hogy az érvényben levő jogszabályok lehetővé teszik az állami vállalatoknál dolgozó munkások lakásépítésének támogatását. A közös kezdeményezés e lehetőség minél jobb kihasználásához teremt alapot. Az MGM, a TITÁSZ, az építőipari vállalat és a HIM az V. öt-éves terv folyamán 350-400 munkáslakást kíván felépíteni dolgozóinak. Tény, hogy a tervből három év alatt 245 lakás meg is valósul. A 245 lakás és a hozzájuk tartozó 49 gépkocsitároló Debrecenben, a Szabadság útján épül fel, három ütemben. Az első ütemben, vagyis 1976-ban 75 munkáslakásba költözhetnek be a tulajdonosok.

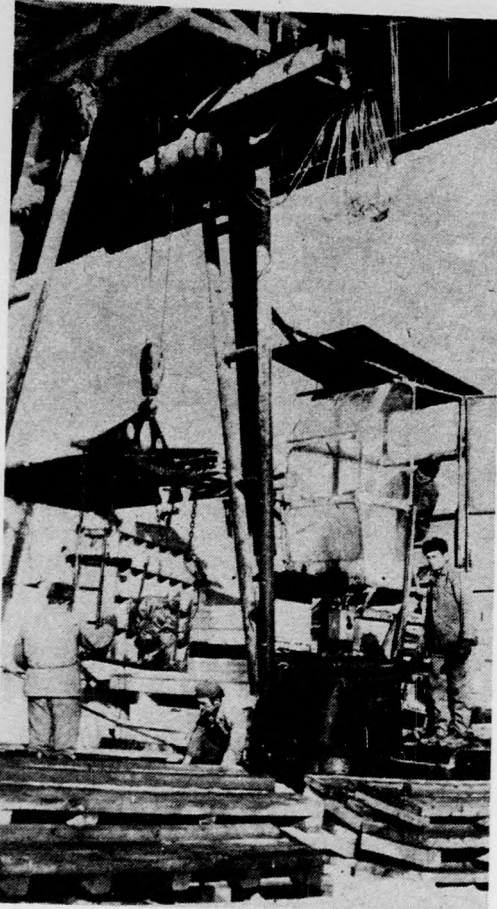
Anélkül, hogy le-, vagy túlbecsülnék a munkáscsaládok lakáshoz juttató összefogást, megállapíthatjuk, hogy a négy vállalat létszámához képest az idén átadandó 75 lakás nem sok. Hozzá kell azonban ehhez tennünk, hogy azoknak a szempontjából, akik évek óta lakásra várnak, igen nagy dolog, akár csak a sorrendben való előbbre jutás is. Tagadhatatlan ugyanis, hogy a lakásra várók számára a sorrend ismerete vagy nem ismerete alapvető közérzeti tényező lehet. Hiszen a kérdés így vetődik fel: kik kapnak lakást és miért?

Hogy milyen nagy körültekintést igényel a munkáslakások, illetve az azokkal járó vállalati kölcsönök (plusz az állami támogatás) elosztása, azt felesleges bizonygatni. Éppen ezért vállalatoként úgynevezett lakáselosztó bizottságot hoztak létre. Rossz az elnevezés, mert ezeknek a bizottságoknak nem az elosztás, hanem a kivizsgálás és a javaslattevés a feladatuk. Végleges döntésre a vállalati vezetőségek határoztak.

Mielőtt konkrét példát említenék az elosztásra, vegyük számba, milyen kedvezményekre tekinthet a Debreceni Munkáslakás-építő és -fenntartó Szövetkezet tagja. Vegyük alapul egy kétszobás lakást, amelyből egyébként elég sok kerül átadásra. Tegyük fel, hogy ez 400 000 forintba kerül. Ha ebből lejön a 60 000 forint szociálpolitikai, valamint 80 000 forint állami támogatás, marad 260 000 forint. Ebben az esetben a szociálpolitikai, illetve az állami támogatással csökkentett vételárnak legkevesebb 20 százaléka) 52 000 forint lehet a vállalati kölcsön. A példa szerinti dolgozó tehát a fennmaradó 208 000 forint tíz százalékát, azaz 20 800 forintot fizet kétszobás, a többit az OTP harmincöt évre megelőlegezi, 1 százalékos kamattal. A vállalati kölcsön ugyancsak 35 év alatt törlesztendő, de kamatmentesen.

Visszatérve az elosztásra, a 75 lakásból az MGM dolgozói 25-öt, a TITÁSZ dolgozói ugyancsak 25-öt, a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói 20-at, a HIM dolgozói ötöt kapnak.

Arról, hogy milyen szempontok érvényesülnek a lakások odaítélésében, az MGM pártbizottságán érdeklődtünk. Előljáróban illő emlékeztetni, hogy a csapágygyári munkáslakás akciója nem új keletű. Előzményként már a hatvanas években 347 KISZ-lakás épült, később pedig — 1973 és 1975 között — 52 OTP-munkáslakásba költözhetnek be a dolgozók, illetve családjaik. A vállalatnál még így is 146 lakásigényt tartanak számon, következőképp az idén átadásra kerülő 25 lakás odaítélése a lakásra vára-

A Debreceni Építőipari Szövetkezet poligon üzemében már elkészültek a lakások blokkjai. (Fotó: Kószeghy)

kozók helyzetének objektív elbírálását követelte meg.

A vállalatnál 14 kategóriába sorolták a lakásra váró dolgozókat. A kategóriák alapvetően szociális tartalmúak és nem engednek félreértést. Ennek alátámasztásul elég ideznünk az első négy kategóriát. Első kategóriába tartozik a lakásigénylő, ha férj és feleség egyaránt a vállalat hárommunkásos fizikai dolgozója és családjuk is van. Második kategóriába tartozik az igénylő, ha férj és feleség egyaránt a vállalat hárommunkásos fizikai dolgozója és családjuk is van. Harmadik kategóriába tartozik az igénylő, ha férj és feleség egyaránt a vállalat fizikai dolgozója, egyikük hárommunkásos, másikuk egy- vagy kétmunkásos és két gyermeket vállalnak...

A huszonöt lakás odaítélését követően (a lakásokat zömmel betanított munkások kapták, olyan családok, akik eddig többségükben albertben laktak) a vállalat vezetősége minden igénylővel tudatta jelenlegi sorszámat.

Lényeg tehát, hogy a Debreceni Munkáslakás-építő és -fenntartó Szövetkezet ügye jól halad. A tulajdonosokat illetően a vállalatoknál döntésre jutottak, most már a kivitelezőkön a sor, konkrétan a Debreceni Építőipari Szövetkezet és a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat. (A terveket a DTV időben a kivitelezők rendelkezésére bocsátotta, a beruházást a Hajdú-Bihar megyei Beruházási Vállalat bonyolítja.)

Örömmel hallottuk, hogy a Debreceni Építőipari Szövetkezet poligon üzemében már szállításra várnak a 75 lakás blokkjai, mindössze néhány kiegészítő elem gyártása van még hátra. Nincs tehát akadály, hogy a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói akár határidő előtt átadják tulajdonosaiknak a Szabadság útján felépülő munkáslakásokat.

Gulyás Imre

Anyák. Világra hozzák gyermeküket, s óvják, ápolják a csecsemőt. Aztán, ha már saját lábára próbál állni, tanítják, tanítatják, minden lépését féltő szemmel figyelik. S egyszer csak vége a közszen töltsöt napoknak, eljön a válás pillanata, az egykori kisgyerek a maga útját járja, egyre lazulnak a korábban elszakíthatatlannak tűnő szálak. Ha az apa is örökre elhagyta már a család otthonát, még nehezebb a válás.

Mi történik azután? Hogyan élnek az anyák, ha gyermekük nem gyermek már többé, ha már csak a levelek jelentenek kapcsolat, meg a néhány napos látogatások?

Ezekre a kérdésekre kerestünk választ, s Nyíradonyban találtunk Molnár Jánosnéra, akinek élete összeforrt gyermekei életével.

Kacsa, csirke van bőven

Sokáig kerestük a házat. „Ott a parton túl, az első utca balra, a sarkon lakik.” Végre meglátjuk, takaros ház, körülkerítve zöld vaskerítéssel.

— Itt lakik Molnár néni?

— Itt lakik, de nemigen van ő itthon. Molnár néni! — kiabál mégis a szomszédasszony a kerítésen át.

Valahonnan a ház mögül halk válasz hallik, aztán előbb egy zsák tűnik fel, majd a háziasszony jelenik meg. Kell az állatoknak az étel, ilyenkor télen a konyhában, a tűzhely mellett gyorsan megy a munka: forog a morzsoló, peregnék a zsemke a csutkáról.

Belépünk a kapun, látszik rajta, nagyon megőrül. Őt keresik, vele akarnak beszélni, ez aztán a jó dolog. (Tessenek bejönni gyorsan, van egy kis rendetlenség, de mindjárt csinálók helyet, ide, erre a székre tessék leülni, na, maga is, várjanak már egy kicsit, csak bevetem az águt, ideülök én is.) Közben megcsörren a fazék, az asztalon felborul egy bögre, az ágyterítő csak nem akar a helyére kerülni, még a kabát újjából sem csúszik ki olyan könnyen a kar mint más-
kor.

Nagy dolog történt, vendég jött. Fiatalok, a Molnár gyerekekhez hasonlók.

— Mióta él egyedül, Molnár néni?

— Hatvanötben ment el a legkisebb fiam Pestre, ipari tanuló, azóta magam vagyok.

— Hány gyerek van?

— Tizenegy gyereket szültem,

nyolcat felneveltem. Egy lány, a többi mind fiú.

— Hová kerültek?

— Mindjárt hozom a papírt — felugrik a helyéről, szinte futva megy be a tisztszobába, felkapja az asztalról a gondosan teleírt lapot, siet kifelé, közben állandóan beszél, nevet, tréfálkozik: — Olyanok maguk pontosan, mint az én fiam. Nagyon szeretem ám a fiatalokat, jobban mint az öregeket.

— Itt van ni, éppen tegnap írtam fel, ha valahol kéri, mindet el tudjám sorolni. Csak nem mind-egyiknél tudom, hogy hol volt katoná-

— János huszonhétben született — olvasom a névsorról.

— Ó a legidősebb. Pesten van, orvos, nem tudom már megmondani pontosan hol. Volt már ő a minisztériumban is, meg több mint három évig az araboknál. Sok nyelven tud beszélni, nagyon okos fiú az.

— A többiek?

— György, ő az állami gazdaságban buszvezető. Két szakmája is van, kerékgyártónak meg ácsnak tanult, Pesten a papírgyárban dolgozott egy darabig. Laci esztergályos Pesten...

S egyre csak sorolja a gyerekeket, büszkeséget. A lányáról mesél, aki a kezdeti egyetem tanít, a fiáról, a másik buszvezetőről, a számítógép-technikusról, a gyors-és gépjáró szakoktatóról, Gézáról, aki szintén a volán mellé ült, miután szakmát szerzett. Ahogy be-

szél, látszik minden mozdulatán, egyiket sem adná oda semennyi aranyért — mindgyerkük egyformán kedves.

Huszonhétben született az első. Géza a legfiatalabb, hatvanötben ment el az anyjától. („Bizony az nagyon rossz volt, úgy írtam, hogy majd megszakadt a szívem — s most itt, ahogy eszébe jut, rögtön strásra görbül a szája. — Azóta is, ha újra találkozok valamelyikkel és ismét el kell válni, csak állunk, nézzük egymást és én mindig nagyon sírok.”) Csaknem négy évtized, amelynek minden napját a gyerekevelés millió gondja tölti ki. S a négyből másfél teljesen

— Évente kétszer-háromszor mindgyerk meg látogat, egyszer-egyszer meg én is elmegyek hozzájuk.

— Mikor gyűlt össze a család utoljára?

— Karácsonykor voltak itt tizenegyen — gyerekek, unokák. De többen nem is nagyon tudták volna jönni, nincs hol megaludni annyi embernek.

Eljönnek mind időről időre, meg-nézik a házat, ahol anyjuk lakik: az orvos, a buszvezető, az egyetem-otkátó meg a többiek az ország másik részéből is. Nem érkeznek üres kézzel soha, előkerül az ajándék a csomag mélyéről. Pénzt is

Télen a konyhában

egyedül: a nagyobbak elmentek élni saját életüket, annak meg már huszonöt éve, hogy búcsút vett családjától Molnár János kerékgyártó, az apa. Kimondani is sok.

Most már persze könnyebb. Nyugdíjat kapok a férjem után, aztán én is dolgoztam a tsz-ben, tíz évig voltam ör. Igaz, hogy ezt nem akarták elfogadni, de most már adják a pénzt rendesen.

A háziasszony nem olyan ember, aki sokáig tud egy helyben maradni. Felpattan, megy a kamrába, kinnál bort, almát, kolbászt, mindenét odaadná most, hiszen a gyermekeiről beszélhet.

— Itt laktak Molnár néniék mindig, a faluban?

— Á, dehogya, csak nemrég költöztünk be a tanyáról, Tihoránból. Bizony, nagyon sokat dolgoztunk ott. Mit szenvedtem én, amikor iskolába jártak a gyerekek! Szinte naponta mentem hozzájuk a nagy háttal, hiszen akkor még enni is alig kaptak a kollégiumban. Az apjuk az erdőgazdaságnál dolgozott, így rám szakadt minden: a gyerekek, a ház körüli munka.

Ember lett a nyolc gyerekből. Az anyja a mindennapos gondok után a jól végzett munka örömeivel éli a nyugodtabb, csendes napokat — gondolná az ember. Nem így Molnár néni!

— Mióta az utolsó is elment a háztól, mindig csak öket várom vissza. Minden szombaton főzök, sütök, hátha betoppán valamelyikük.

— Gyakran jönnek?

küldenek, s ha kell, dolgozni jönnek: ezt-azt megjavítani a házon, a ház körül.

S ha nincs vendég: gyerekek, unokák?

— Kacsa, csirke bőven van az udvaron, hátul három malacot nevelek, van tennivaló elég. Este korán lefekszem, meg aztán nagyon jó szomszédaim vannak, szívesen elbeszélgetek velük. Délelőttöként nagyon sokat járok a tanácsra, orvoshoz, mindig van hívó. Szeretem én a gyerekeket most is, gyakran kimegyek Tihoránba, ott vizgázok háromra, négyre, míg a zúléik dolgoznak.

Búcsúzni akarunk már, de nem lehet. (Igyanak még egy pohárral! Úgy szeretem magukat, mint a fiaimat, pontosan olyanok. Maradjanak még, meséltek rólok.)

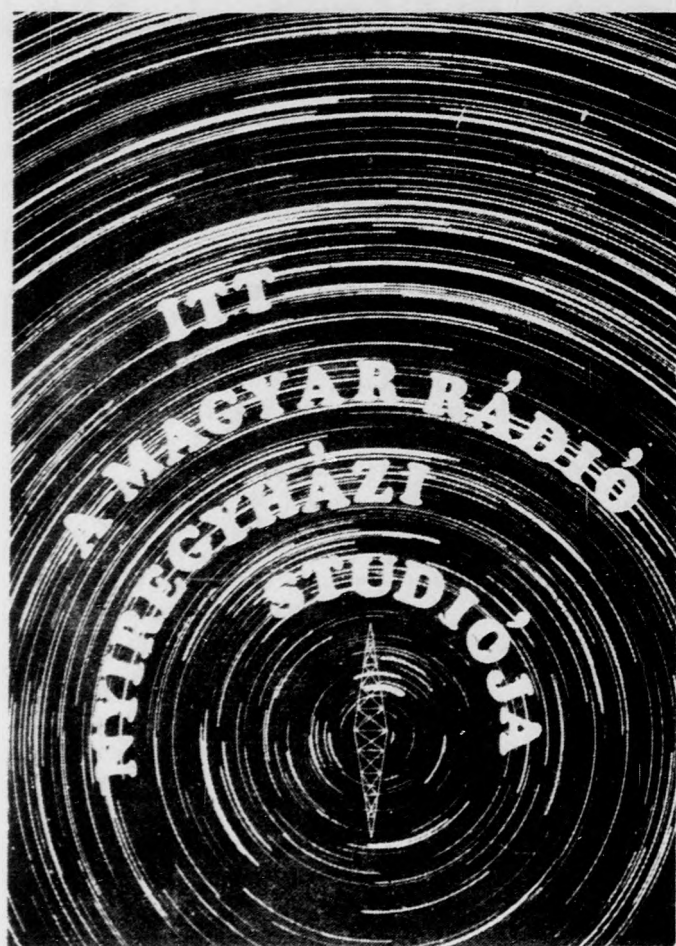
Sokáig integet a távolodó autó után.

Görömbölyi László

Forog a morzsoló

Egy nap

KÖZÉPHULLAMON

a nyíregyházi rádióban

Reggel 9 óra

Csend fogad, amikor kilenc óra előtt néhány perccel belépek a stúdió kapuján. Zaj csak az ügyeletes szerkesztő szobájából hallatszik; az írógép kattogása jelzi, hogy Rózsavölgyi Erzsébet számára korán kezdődött a nap. A mai műsor híryanagának összeállítása reá hárul; a napi információk, tudósítások hozzá érkeznek, s ő választja ki azokat, amelyek végül is helyet kapnak a műsorban.

Epp hogy csak néhány szót válthatok, amikor megérkezik Samu András, a stúdió vezetője. Az emeletre, szobájába vezet, s a „holtidőt” kihasználva mindjárt a dolgok közepébe vágunk.

A modern kor egyre fokozódó információ-özönében megnőtt az emberek érdeklődése az iránt, ami körülöttük, szűkebb környezetükben történik — mondja. — Ez ad létalapot a vidéki rádióknak, s ez szabja meg tennivalóinkat is. A mi feladatunk ezért elsősorban az, hogy a tájegység társadalmi, gazdasági, kulturális életének eseményeiről tájékoztassuk az itt élő embereket. Ezt nem könnyű teljesíteni, mert nekünk nem áll rendelkezésre országos hálózat. A mi forrásunk két megye — Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár —, s műsoraink anyagát erről a területről saját erőnkönkből kell szerveznünk.

Hogyan tükröződik ez a műsorszerkezetben?

A nyíregyházi stúdió — épp úgy, mint a győri, miskolci, pécsi és szolnoki — a Magyar Rádió szerves részeként, a politikai adások főszerkesztőségének irányítása mellett végzi műsormunkáját. Mi azonban nem mini Kossuth adó vagyunk; sajátos műsorszerkezetünk van, az előbb említett céloknak megfelelően. Ez év január 1-től napi műsoridőnk 90 perc — ennek mintegy fele zene, fele próza. A próza részben az eseményinformációs közlések aránya nagyobb, mint a központi műsorokban: ötven százalék. De nézze meg maga is.

Két hét gépelt műsorszöveget teszi elem, azon számolgatjuk a percekét, a hírblokk, a krónika és az összefoglaló összesen 22 perc, s körülbelül ennyi jut az állandó rovatoknak is. A címeiket már fejből sorolja:

Mi így látjuk, Tanácstag utcája. Amiről híreink szövegezték, Vállon hordott évtizedek, Tíz perc gyermekhangra, Nők negyedórja, Húszon innen — húszon túl, Hobbimikrofon, Táguló látóhatár... Mindez két szerkesztő riportert, öt riportert, egy riportergyakornok, zenei szerkesztő, műsorvezető, két bementő és két technikus gondja.

Élég a létszám, vagy kevés?

Kevés. Ha többen lennénk, több időt és energiát tudnánk fordítani a műsorok elkészítésére; javulhatna a minőség. Nálunk nincsenek „kötött posztok”, mindenki mindenes. A munkatársak átlagéletkora 31 év — többségben vannak a fiatalok. S ez így van rendjén, a rádiós munkához elengedhetetlen a frissesség, gyorsaság, mozgékonyaság — teszi hozzá aztán elnézést kér,

Nyíregyháza központjától tíz perc járásra, a régi, földszintes városkép hangulatát idéző Vörös Hadsereg út juharfákkal övezett, aprócska házai között egyetlen emeletes épület magasodik. Falán egy kő-, és egy fém-tábla. Az előbbin Krúdy Gyula portréja; az utóbbin egy mondat: A Magyar Rádió Nyíregyházi Stúdiója. Huszonnégy éve, 1952 decemberében itt, e falak között kezdte meg adását az első vidéki rádióállomás, s ma is minden délután, ha az óra elüti az ötöt, innen röppen az éterbe a 240 m-es középhullámon a műsorkezdést jelző, jól ismert szignál: a Kállai kettős.

de el kell mennie. Stúdióvezetőként ő maga is aktívan részt vesz a műsorok készítésében, most épp egy értekezletre hivatalos.

Délelőtt 11 óra

Na most mit tudtál erről a szakmáról, amikor kitöltötted a jelentkezési lapot? — kérdezi egy szobájával arrább Rózsavölgyi Erzsébet, aki időközben felköltözött az emeletre. A választ már nem várja meg; egy gyors, bosszús mozdulattal kivágja, s a szemétkosárba dobja a „na most”-ot. Igen, így már jobban hangzik.

A mai Nők negyedórájában szerepel majd ez a riport — magyarázza —, de meg kell vágnom, mert elég sok az üresjárat.

Keze fűgér jár a praktikus vágógépen, s miközben fél füffel a magnót figyeli, elmondja, hogyan is áll össze egy-egy műsor.

Az ügyeletes szerkesztő és a műsorvezető minden reggel összeülnek, s megbeszéljük, mi kerüljön a másnapi adásba. Másnap reggel még egy megbeszélést tartanak, aztán a beérkezett anyagok feldolgozása, csoportosítása következik. A központi adóktól eltérően mi általában az egész műsört magánra vesszük, s arról forgatjuk le. Elő közvetlen adásra ritkán kerül sor; ahhoz nem vagyunk eléggé bebiztosítva. A felvétel két részben történik. Délelőtt az 55 perces „konzerv” anyagot, délután a friss híreket és az Észak-tiszántúli krónikát rögzítjük. Az összefoglalóknak olyannak kell lennie, mintha egyenes adásban menne, ezért a forgatókönyvet mondatnyi pontossággal kell elkészíteni.

A riport közben elkészült, lemegyünk a földszintre, a stúdió „stúdiójába”, ahol a műsor végleges anyaga az adóterkeresre kerül. Csatlakozik hozzáunk Plavec János, a gazdaságpolitikai rovat szerkesztő riportere is; a mai műsor elkészítésében bementőként is közreműködik.

A stúdióban már javában folyik a munka; Oláh Klára bementő és Szikora András technikus a zenei felvételeket készíti. A stúdió pontosan olyan, amilyennek egy stúdiót elképzel az ember. Két különlegesen hangszigetelt terem, s a technikai helyiség; közöttük üvegfal. Négy stúdiomagnó, lemezjátszó, keverőasztal, kapcsolószekrény; a felvevőterem közepén zöld posztóval borított asztal, fölötté három mikrofon.

A Fonográf együttes számával folytatjuk műsorunkat — konferálja be a következő blokkot Oláh Klára. Magnó indul, lemezjátszó indul, máris forog a Szombat esti lány. Három perc, negyvenöt másodperc; precíz szerkezet méri az időt, itt minden pillanatnak jelentősége van. A lemez a végéhez közeledik, figyeltem! — A Fonográf együttes számának következő címe...

Stop! Magnó ki, gomb be, Szikora átszól: következő számának címe, Oláh Klára nagyot néz, aztán mosolyogva bólint. Magnó vissza az utolsó taktusokra, kéz a magasban, most!

A Fonográf együttes számának következő címe...

Stop. A technikai helyiségben enyhe derűtlenség, hát igen, nem olyan könnyű egy szöveget hibátlanul felolvasni. Klárka ismét csodálkozik, jelenet ismétlődik. Harmadik nekifutásra már tökéletes a siker, indulhat az Első villamos. Klárka föláll, átjön hozzánk. A csipkelődésekre nem jön zavarba; veterán már ő a szakmában, 1952 decemberében az ő hangja szólt meg először a nyíregyházi rádióban. Amellett, hogy bementő, a zenei műsorok szerkesztője is. Két felvétel között bemutatja birodalmát, a szalgátarat. A polcokon katonás rendben, szigorú leltár szerint sorakoznak a magnóterkeresek, handlemezkek, összesen mintegy hétézren. A szerkesztési elvekről faggatom.

A zenei anyagok kiválasztásánál alkalmazkodni kell a prózai műsorokhoz. Nem mindegy például, hogy milyen zene következik a filmkritika, a fiatalok műsora vagy egy irodalmi összeállítás után. Nagyonbbszint könnyűzenét su-

gárzok, de nem felejtkezünk el a komolyzenei izlésnevelő szerepéről sem. Külön szeretném említeni népzenei műsorainkat; nagy gondot fordítunk a még élő népdalkincs megőrkítésére; számtalan felvételt készítettünk már itt, a stúdióban. Népszerű a kívánságműsorunk is, bár az óhajok eléggé szélsőségesek. Vannak, akik kérésük mellett elírják szerelmi bánatukat is, s az elhangzó számmal remélik hűtlen kedvesüket visszacsalogtatni. Naponta 100-120 levelet kapok, a Kárpátaljáról is rengeteg érkezik.

A szobába most éppen gázszerelők érkeznek, tervrajzzal a kezükben; velük van Samu András is. Hamarosan nagy átalakítások kezdődnek az épületben: az olajkályhák helyére radiátorok kerülnek. Fölállunk indulunk vissza a stúdióba. Klárka a mikrofon mellé ül, s már olvassa: — A Nyíregyházi Rádió műsorát hallják, folytatjuk adásunkat...

Délután 2 óra

A szerkesztő szobájában nő a forgalom; itt van Haskó József, a legfiatalabb munkatárs; bekukkant Agoston István, s ötpercenként hozza a frissen érkezett anyagokat Koháry Mária műsorszerző. Az eseményekre szóló meghívók hozzá futnak be, az üzemekkel, intézményekkel s a kiterjedt külső tudósító hálózattal ő tartja a kapcsolatot. A külső tudósítók információi szervesen beépülnek a rádió adásaiba, hiszen a riporterek nem tudnak mindenüvé eljutni.

Rózsavölgyi Erzsébet feje egyre jobban fő; jegyzetel, diktál, javít, telefonál, átfogalmaz, levelet bont, válogat — sürget az idő, adni kell a híreket. Még egy mondat, s kész az első csokor, mehet felvételre. Ott közben megérkezett Fehér Gábor bácsi, a másik technikus, a munkatársak doyenje. A stúdió építésének kezdete óta a rádióban dolgozik. A gombokat, tekeréseket nyugodt, olajozott mozdulatokkal kezeli. Szinte oda sem figyel, ujjai már maguktól érzik a tennivalókat. Előbb a „hőskorról” kezdünk beszélgetni, aztán a vételi viszonyokra terelődik a szó. Bonyolult magyarázatba kezd a hullámok és a légköri viszonyok összefüggéseiről, minekutána megegyezünk abban, hogy Debrecen rossz helyen fekszik. Az adó harmin-

kilométeres hatótávolságán kívül esik, a szögben terjedő hullámok meg átagorják.

Pedig a nyíregyházi rádió műsorát Új-Zélandban is lehet fogni. Kaplunk már onnan levelet, azt hitték, hogy a szabadságmarcos szövetség adóját hallják — meséli anekdotázva. — Egy hajdani nyíregyházi borkereskedő meg Izraelbe vándorolt ki, többször írt már, hogy azóta is elsirja magát, ha Oláh Klára hangját meghallja.

Oláh Klára az üvegfal túlsó oldalán bólint, mintha értené, miről folyik a szó a technikai helyiségben. Azt jelzi csak, hogy több papír nincsen előtte; Plavec János következik aktuális jegyzetével.

A szerkesztő berohan a krónika anyagával: 15 perc „vegyesvágot”, a nap eseményeinek esszenciája. Minden hír mellett a szerző neve, pontos könyveléssel; tizenkét mondat = egy perc, tizenöt perc, az...

Délután 5 óra

Lassan mindenki, aki bent van és mozog, a stúdió környékén gyülekezik. „Ilyenkor, a műsor előtt és alatt szoktak kollektív életet élni, megbeszélni napi dolgainkat, terveinket” — mondja Plavec János. Háromnegyed öt előtt öt perccel kész a krónika, de még hátravan tizenkét perc operett. Ha ilyenkor közbejön valami hiba... De nem jön, operett is felvéve, adóterkeres visszapergetve az elejére, még három perc, még kettő. Petőfi rádió szól, az óra most ér a tizenkettőre; Gabi bácsi lekeveri a Petőfit, a magnóhoz lép s benyomja az indító gombot. Két megye több ezer lakásában egyszerre szólal meg a hang:

Itt a Magyar Rádió nyíregyházi Stúdiója. Köszöntjük kedves hallgatóinkat...

Turi Gábor

Meglepő beszélgetés

a ZA
17-46-tal

— Szilágyi György András az és gazdám! — bakkantott rám Mercedes.

— No és! Kit érdekel? — kérdeztem mérgesen. Sietős dolgom volt, nem akartam beszédbe elegyedni. A tárgyak azonban eléggé rám kaptak mostanában, úton útfélen le-szólítanak. Mint ez a Mercedes is.

— Úrvezető az én gazdám! — folytatta az úgy látszik mániákus, ámbár királyi kinézésű kocsis.

— Kérem, mélyen tisztelt ZA 17-46! — néztem meg a rendszámát. — Sietek, most nincs időm magával társalogni.

— A rendőrség! Az az oka mindennek...

Mégsem szabadulhatok — gondoltam. Különbösen is ez a mondat: a rendőrség az oka. Itt valami büzlök. S valóban. Észrevettem, hogy csordogál az olaj a kocsis tartályából.

— No, ne sirjon! — próbáltam engesztelni.

— Pedig az egy becsületes segédmunkás volt — hüppögött továbbra is a ZA 17-46.

— Segédmunkás, Mercedes, rendőrség... Ne beszéljen összevissza itt.

— Pedig igaz, minden igaz. Szárguldottunk a városon át hazulról a munkahelyig, meg a munkahelytől hazáig. Aztán igazoltattak. Mondom én, hogy a rendőrség mindennek az oka — rogyantak meg a bánattól a kocsis rugói. — Igazoltattak. Négyyszer az utóbbi hónapban. És mindig kitört a botrány.

— Miféle botrány?

— A rendőrök holmi papírokat követeltek a gazdától. Vezetői engedélyt, vagy valami ilyesmit.

— És?

— Nem volt. A gazdám nélkül is tudott vezetni. Ő persze úrvezető volt, mint mondtam: mindannyiszor kijelentette, büntessék meg ahányszor csak akarják.

— Ó, tudom már miről van szó — ütöttem a homlokomra. — Hiszen a rendőrségtől is átszóltak a szerkesztőségbe ezzel az ügygel kapcsolatban. De hát Ön, kedves ZA 17-46, úgy látom, alaposan félreismerte a gazdáját. Pedig életveszélyben forgott!

— Életveszélyben? — nyögött fel a Mercedes.

— Gondolja, hogy véletlenül nem kapott vezetői engedélyt? Egyszer sem tudott levizsgáztatni ugyan. És ha már Önrel van szó, kedves ZA 17-46, a gazdájára még saját nevére sem íratta magát.

— Azt mondja, hogy nem íratott a nevére?

— Azt én.

— Úgy látszik, akkor mégis volt egy kis hibája.

D. L.

Refle

Megyénkben dolgozik vállalat, 28 hány termetési intézmény. Sztai Gyula nézvezetési Bizottság elnöke és Sárosi Vili-rint a keresz- jából egyens- hány zongor- brácsásra. Egyetlen zen- kül, minden- lanatnyilag- mondják, a- azért vannak- körében nem- a pálya, ame- zik a könnyű- Már évek óta- ve, például. szélgető társ- azonfelül nag- kezés, mer- lok zenei tu- de kétségtele- jární és zene- megterhelő.

Milyenek a- sadalom éle- nyei? Hogyan- szakszerveze- tidalják át a- velő, a politik- kettősséget? A- szórakoztató- káltató vállala- be tartoznak, a- mai szerveze- A kettősség- gondot okoz- zottság nem t- ni. Megállapo- ban az érdeke- zottságokkal, a- vezetőivel, me- zenezeket is e- hallgatják a- A vállalati k- az utóbbi id- ben készülnek- képpen jelenl- ügyek, serele- voltak: a zene- radtak bizony- maradtak meg- sek.

A szórakozta- továbbképzésé- rakoztatózele- sége felel, a- van azonban e- adata: ellenő- zenekarok meg- kötelező próbá- tás viszont a- ság feladata: zottság, vidéke- sági gondosko- zenezetek is lé- sadalmi, politi-

A politikai- tükrözi a szaks- nak az a törel- fogolja, serke- gádmozgalmat. dolták, hogy- alkotna egy br- let nem vált be- korlat alakult- kar egy brigád- tehát nincs az- ban, csak min- gasabb követel- tását tűzték k-

Tavaly a szó- bekapcsolódtak- senybe. Vállalt- ben, intézmény- lásokon, szocia- honokban ingy- nak, a külföldi- vállalat szép tá- zott: 19 zeneka- tatott. A köszö- velek szerint m- gadtatásra talál- Csiki Gyula, O- Károly, Boros- Béla, Jani Géza- ri Tibor, Benczi- mond és Mohác- vett részt a tár- a szolistas közü- te Lajos, Hadh- Katalin, s a Cs- vészei közül Ké- ler Tamás. Úgy- közeljövőben is- sonló fellépések-

Sztai Gyula e- szervezeti ten- Nemrég nyugdí- deztek, s karác- díg, ajándécsor- tíz éven aluli gy-

a szórakoztató zenészek

Megyénkben 248 szórakoztató zenész dolgozik két vendéglátóipari vállalat, 28 ÁFESZ, valamint néhány termelőszövetkezet és üdültetési intézmény alkalmazásában. Szitai Gyula a Szórakoztató Zenészek Hajdú-Bihar megyei Szakszervezeti Bizottságának jelenlegi, és Sárosi Viktor a volt titkár szerint a kereslet és a kínálat nagyjából egyensúlyban van, talán néhány zongoristára, cimbalomistára brácsásra lenne még szükség. Egyetlen zenész sincs munka nélkül, mindenki szerződött. Bár pillanatnyilag kevés zenész hiányzik, mondják, az utánpótlás körül azért vannak gondok. A fiatalok körében nem túlságosan vonzó ez a pálya, amely bizony nem tartozik a könnyű mesterségek közé. Már évek óta érettségihez van köze, például. Ez ugyan — vélik beszélgetőtársam — nem akadály, azonnali nagy nem hasznos rendelkezés, mert az érettségizett fiatal zenei tudása színvonalasabb, de kétségtelen, hogy gimnáziumba jární és zenét tanulni egyszerre: megterhelő.

Milyenek azonban a zenésztársadalom élet és munkakörülményei? Hogyan fogja őket össze a szakszervezeti bizottság? Hogyan hidalják át az érdekvédelmi, a nevelő, a politikai munkában az adott kettősséget? Azt tudniillik, hogy a szórakoztató zenészek nem a munkáltató vállalatok szakszervezeteibe tartoznak, hanem önálló szakmai szervezetet alkotnak.

A kettősség kétség kívül némi gondot okoz. A szakszervezeti bizottság nem tud mindenütt ott lenni. Megállapodásokat kötött azonban az érdekeltektől szakszervezeti bizottságokkal, a vállalatok illetékes vezetőivel, melyek értelmében a zenészeket is érintő ügyekben meghallgatják a bizottság véleményét. A vállalati kollektív szerződések az utóbbi időben körültekintően készülnek. Ennek eredményeképpen jelenleg nincsenek vitás ügyek, sérelmek. Korábban viszont voltak: a zenészek olykor kimaradtak bizonyos jutalmakból, elmaradtak megérdemelt kitüntetések.

A szórakoztató zenészek szakmai továbbképzéséért az Országos Szórakoztatózenei Központ kirendeltsége felel, a szakszervezetnek is van azonban ezzel kapcsolatos feladata: ellenőriznie kell, hogy a zenekarok megtartják-e a heti két kötelező próbát. A politikai oktatás viszont a szakszervezeti bizottság feladata: Debrecenben a bizottság, vidéken a KPVDSZ bizottságai gondoskodnak róla, hogy a zenészek is lépést tartsanak a társadalmi, politikai élet menetével.

A politikai nevelés szándékát tükrözi a szakszervezeti bizottság az a törekvése is, hogy pártfogolja, serkenti a szocialista brigádmozgalmat. Korábban úgy gondolták, hogy két-három zenekar alkotna egy brigádot, de ez a kísérlet nem vált be. Újabb az a gyakorlat alakult ki, hogy egy zenekar egy brigád. Szervezeti változás tehát nincs az öt szocialista brigádban, csak minőségi változás: magasabb követelmények megvalósítását tűzték ki elérendő célként.

Tavaly a szórakoztató zenészek bekapcsolódtak a kongresszusi versenybe. Vállalták, hogy üzemekben, intézményekben, munkásszálásokon, szociális és gyermekotthonokban ingyen műsorokat adnak, a különböző ünnepségeken. A vállalás szép társadalmi sikert hozott: 19 zenekar 41 műsort szolgáltatott. A köszönő és gratuláló levelek szerint mindenütt meleg fogadtatásra találtak. Mohácsi Béla, Csiki Gyula, Ondi Gyula, Szitai Károly, Boros Mátyás, Jeremiás Béla, Jani Géza, Hága Lajos, Győri Tibor, Benczi Gyula, Burai Zsigmond és Mohácsi Irén zenekara vett részt a társadalmi munkában, a szövegtáblák közül Lovas Lajos, Lente Lajos, Hadházi András, Széll Katalin, s a Csokonai Színház művészei közül Kőrössi Ancsi és Heller Tamás. Úgy tervezték, hogy a közeljövőben is vállalkoznak hasonló fellépésekre.

Szitai Gyula ezután sajátos szakszervezeti tennivalókról beszél. Nemrég nyugdíjas talákozót rendeztek, s karácsonykor, mint mindig, ajándécsomagot küldtek a tíz éven aluli gyerekek számára. A

bizottság viszonylag sok segélyezési ügygel foglalkozik: a szórakoztató zenészek többnyire nagy családúak. Még a sportra is gondoltak tavaly...

Annál is inkább, mert akárhogy is javultak az élet- és munkakörülmények, a szórakoztató zenész késő este, éjszaka, füstös termekben végzi munkáját, s ez bizony nem használ az egészségre. Nem kevés az időnek előtte nyugdíjazott zenész, s még több, aki betegeskedik. Azonkívül nagy a kísértés is: a vendég a jó hangulatért szívesen kínálja őket egy pohár itallal, pedig tudnia kellene, hogy ezzel fejelemzetlenség csábítja a muzsikust. Szerencsére a közönség nagy része igazán szereti, becsüli a zenésztársadalmat! Ez az oka, hogy a megyében a beathullám intenzívebb korszakában sem támadtak problémák; a szórakoztató zenészek és a beatzenekarok, melyek főleg pódium műsorokat adnak, jól megvannak egymás mellett.

Mit mondjunk még el? Talán azt, hogy a szakszervezeti bizottság jogköre a külföldi szerződések „láttamazása” is. Napjainkban a terület nézetei közül nyolcan teljesítenek külföldi szolgálatot. Ezt minden esetben ki kell érdemelni, mind szakmailag, mind emberileg. S említsünk egy gondot is: a hangszerjavítás dolga. Kényelmetlen, hogy a nagy hangszerkelet csak Budapesten tudják javítani.

Szitai Gyula azzal fejezi be a beszélgetést, hogy továbbra is termékeny, jó kapcsolatokra törekednek az OSZK-val, a munkáltató vállalatok gazdasági és szakszervezeti vezetőivel, a közös érdekek tudatában. S végül megragadja az alkalmat, hogy minden érdeklődőt meghívjon a február 16-i cigánybálra.

B. E.

Több mint egy évvel ezelőtt, 1974 októberében nyílt meg Berettyóújfaluban a Bihar Múzeum. Régi, megoldásra váró feladat volt a bihari táj múzeumának létrehozása. Az előzmények a hatvanas évek elejéig nyúlnak vissza. 1960-ban egy kétszáz éves sárréti típusú parasztházban néprajzi múzeumot rendeztek be. Az épület építészetiileg értékes volt, s a benne lakó idős cipészemester öröklött használati tárgyait, népi bútortait új gyűjtemény néprajzi anyagával egészítette ki. A dr. Sándor Mihályné tanárnő által berendezett házat igen sokan keresték fel, s úgy emlegették, mint néprajzi múzeumot. Később, a tulajdonos halála után a tanács az épületet eladta, s a ház új gazdáit lebontották. A bútortok és a néprajzi anyag a Művelődési Központba és a 3. sz. Általános Iskolába került. Ezekben az években a megye bihari részén több igen értékes gyűjtemény jött létre, többek között Komádiban, Berekböszörményben, Nagyrábén. A gyűjtőmunka irányítói a pedagógusok voltak. Ezek a tárgyi emlékek azonban természetesen csak az alapját jelenthették a szerveződő Bihar Múzeumnak.

A berettyóújfalui Nagyközségi Tanács átalakította a volt orvosi rendelő épületét, s ott-hont adott a születő múzeumnak. Így a tanács kezdeményező kétsége és a meglévő gyűjtemények megteremtették a Bihar Múzeum létrejöttének feltételeit.

Az 1974-ben megnyílt múzeum állandó kiállítása rendkívül értékes régészeti, néprajzi, népművészeti és irodalomtörténeti emlékekkel fogadja a látogatókat. Több mint 21 000 érdeklődő nézte meg a kiállítást.

BEETHOVEN-EST

A Bartók Teremben

A legnagyobb szimfonikus mester művei nem maradhatnak ki egyetlen zenekari sorozatból sem, sőt önálló estet érdemelnek. Így kaptunk január 19-én műsort Beethoven műveiből a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar tolmácsolásában. Ezúttal a zenekar vezető karmestere, Szabó László állt a karnagyi emelvényen, és Kiss Gyula zongoraművész működött közre.

Beethoven játszani minden szimfonikus zenekar megtisztelő kötelessége. A művek előadási stílusa többé-kevésbé kikristályosodott és nemigen tűri az egyénieskedést, s mindenáron újat mondani akarást. Zenekarunk is otthonos Beethoven opuszainak tolmácsolásában, ezt most is bebizonyította. A karmester dolga tulajdonképpen Beethoven szellemének a felidézése és átsugározatása a hallgatóra. A legtöbb hallgatóban ez emlékek felidézésével jár együtt, hiszen Beethoven-élmény minden hangverseny látogatóján van. Ennyiben nem is könnyű feladat a művek megszólaltatása, ha ehhez az élményhez hozzá is akarunk tenni valamit.

A hétfői hangversenyt csak rossz indulattal lehetne elmarasztalni, hiszen lényegében korrekt, hagyományokat tisztelő interpretálást hallhattunk. Csak valahogyan nem izzott fel arra a főfokra, ami a többletet megadhatta volna. A Coriolan nyitányban levő drámaiság valahol megrekedt a nyitászám „bemelegítő” szintjén; itt-ott pontatlan vonóegyütthangzás is kellett egy másféle nyugtalanságot. A c-moll zongoraverseny szolista mintha szándékosan visszafogta volna magát és a líraibb részek romantikáját sugárzó előadómódjával akarta volna jelezni azt, ami szintén benne van a műben. Az első tétel feszültsége így főlőlesleg ellensúlyt kapott és nem jutott igazán érvényre. A gyönyörű lassú tétel egy-egy szép részére inkább emlékezzünk, mint a jól összefogott egészre. A zongoraszólo kísérső szerepében annyira háttérben maradt, hogy fizikailag nem is volt hallható. Valószínűleg a hangszerrel való összekötöttség hiánya okozta,

hogy a hangzás arányai nem voltak minden esetben megnyugtatóak. (Egy próba a zenekarral nem is elég az igazi felkészülésre!) A harmadik tétel: éreztük a legjobban megoldottnak, itt a virtuóz hangszeres készség is jól érvényesült. Meglepetésként hatott e viszonylag szűk dinamikai skálán mozgó előadás után a ráadásként adott Allegro barbaro szerтелен, könyörtelenül „barbaro” modorban történt előadása, amely a megszokottól eltérő módon juttatta érvényre Bartók kottáiban rögzített elképzelését.

A zenekar teljesítményét el kell ismernünk a zongoraverseny olykor egyéni előadómódjához való alkalmazkodásban, ami elsősorban az érzékenyen alkalmazkodó Szabó László karnagy érdeme. A műsor legsikerültebb száma a VII. szimfónia volt. Ezt a szimfóniát nevezte el Wagner „a tánc apoteózisának”. Ha nem is egészen egyértelműen a táncos jelleg a jellemzője, de mindenesetre tételként egy-egy karakterisztikus ritmus nyomja rá a bélyegét az életöröm e ragyogó zenei építményére. Némelyik ritmus megoldása nem is könnyű, így mindjárt az első tétel, amelynek daktilusában ott kísért a hosszú hang elnyújtásának veszélye. A második tétel — Allegretto — valamivel gyorsabb tempót is elbírt volna, bár megoldása szép és muzikális volt így is. A zabolázhatatlan jövedvény tovaapergő scherzotélel ritmikus fegyelmét sikerült megőrizni és ezzel előkészíteni az életöröm szinte orgiasztikus tobzódását zenébe foglaló finálét. Ennek a tételnek szándékoltan harsány színei friss és lendületes előadásban szólaltak meg, igazolva a zenekar azonosulását Beethovenel. Az a mindent elsöprő dinamikus erővel, amely a művész sajátja volt.

Szabó László már az önálló zenekari művek kotta nélkül történő vezénylésével is bizonyította a partitúrák jó ismeretét. Apró frazirozási részleteken, tempóvételeken lehet vele esetleg vitaközpont, de felfogása végül is a művek szelleméből fakad.

Straky Tibor

ÚJ KÖNYVEK

A KOSSUTH KÖNYVKIADÓ megjelentette az Órák, napok, évek című antológiát, amely — Erki Edit válogatásában és Szabó Mária szerkesztésében — munkásokról szóló, irodalmi értékű írásokat tartalmaz. Erich Honnecker: Az internacionalizmus zászlaja alatt című műve a Német Szocialista Egységpart első titkáranak válogatott beszédei, cikkei tartalmazza. A Mit kell tudni az Egyesült Államokról? címmel megjelent kis kézikönyv — Zentay Tibor munkája — ismerteti az Egyesült Államok földrajzát, történelmét, államszervezetét, gazdasági, társadalmi, kulturális viszonyait, külpolitikáját, s a magyar-amerikai kapcsolatokat is. Ugyancsak a kiadónál látott napvilágot Székér Gyula könyve, az Alumíniumipar és a szocialista gazdasági integráció, amely a magyar ezüst legfontosabb ipari, gazdasági és külkereskedelmi problémáit veszi sorra.

A SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓNÁL jelent meg az Olcsó Könyvtár népszerű sorozatában — Siegfried Lenz két kisregénye (egy kötetben), a Városzerte beszél és a Lehmann meséi. Ugyancsak az Olcsó Könyvtárban látott napvilágot Thomas Mann regénye, az Egy szélhámos vallomása. Passuth László új regénye az Emlék és folytatás. Huszár Tibor tanulmánykötete A cselekvő ember címmel látott napvilágot. Szlovákiai író, Nagy Lajos karcolatait, novelláit tartalmazza az Emberke, küzd! című válogatás, amelyet a magyar-csehszlovák közös kiadás keretében, a posztonyi Madách Kiadóval együttesen jelentetett meg a Szépirodalmi. A magyar-román közös kiadású könyvek közül említsük meg a Gondolatok a művészetről című forizmagyjteményt; gazdag anyagát Dévald László válogatta. Stefan Augustin Doinas verseskötete Az én birodalmam; fordította és az utószót írta Szilágyi Domokos. A magyar romantika kezdetei címmel látott napvilágot Rohonyi Zoltán tanulmánykötete. Ismét megjelent Marcello Venturi híres regénye, a Fehér zászló Kefalónia felett. (Az említett négy utolsó kötet a Kriterion Kiadó könyveként került a könyvesboltokba.)

A Bihar Múzeum munkájáról beszélgettünk Héthy Zoltánnal, az intézmény igazgatójával, s megkértük, mutassa be a múzeumot.

Négy kiállítótermünkben a bihari táj régészeti leletei, népművészeti alkotások, a Sárrét sajátos életmódját felidéző tárgyi emlékek, valamint az irodalomtörténeti kiállítás ad képet a vidék egykori életéről. Az állandó kiállítás megnyitása után is folytattuk a gyűjtő és tudományos feldolgozó munkát. A Bihar Múzeum a régi Bihar vármegye régészeti, történelmi, népművészeti, irodalomtörténeti emlékeit, dokumentumait gyűjti, a bihari táj anyagi és szellemi kultúrájának feltárását és bemutatását tűzték ki célul.

Hogyan folyik a gyűjtő, feltáró múzeumi munka?

A Bihar Múzeumnak egy tudományos munkatársa van, de a megyei múzeumi szervezet központja, a Déri Múzeum munkatársai rendszeresen segítik a fiatal múzeum tevékenységét. Különösen érvényes ez a megállapítás a

A bihari táj emlékei

LÁTOGATÁS A BIHARI MÚZEUMBAN

regészeti munkára. Gyűjtő munkánk várakozáson felüli eredményt hozott. 1000 tárgyval és közel 2000 írásos dokumentummal gazdagodott az intézmény megnyitása óta. Ebben rendkívül nagy szerepe van a lakosság támogatásának. Sok, értékes anyagot kaptunk ajándékba is, így többek között Nadányi Gertrud, dr. Miskolczi Józsefné, Tóth Ferenc és Palcsu László adományozott rendkívül értékes dokumentumokat. Jelentős összegeket fordítottunk a lakosság körében levő tárgyak, muzeális értékű dokumentumok vásárlására.

A gazdag anyagból mit tart a legértékesebbnek?

A régészeti gyűjteményünkben van egy rendkívül szép, Bakonszegről származó bronz szitula, népművészeti kiállításunk legértékesebb darabjai a furtaí himzések, néprajzi anyagunk különleges értékei a sárréti halászfelszerelések. Irodalomtörténeti emlékeink között található Nadányi Zoltán és Nagy Imre hagyatéka, írásai kéziratos anyaga.

Mit jelent a Bihar Múzeum létrejötte Berettyóújfalun számára?

Az állandó kiállítás mellett itt az épületben időszakos kiállítás hely hiányában nem rendezhetünk. De a különböző kulturális intézményekkel közösen szerveztük meg a Nadányi évforduló megünneplését, rendeztük meg Béni Árpád tárlatát és az Osváth Pál emlékkiállítását. A Bihar Múzeum Közleményeinek két füzetét jelent meg eddig; Bakó Endre Nadányi Zoltán élete és költészete című kismonográfiája, valamint Mody György Néphagyomány és helytörténet című tanulmánya. S rövidesen megjele-

nik — már nyomdában van — a múzeum első évkönyve.

Az elért eredmények igen dinamikus fejlődésről tanúskodnak. Hallhatnánk valamit a Bihar Múzeum jövőjéről?

A berettyóújfalui Nagyközségi Tanács támogatása nagyon sokat jelentett eddig és jelent a jövőben is. Még ebben az évben újabb helyiségekkel bővül a múzeum, s lehetőségünk lesz időszakos kiállítások rendezésére. Tervünk között szerepel a sárrétudvari költő Nagy Imre életét, költészetét és Gáborjáni Szabó Kálmán művészetét bemutató emlékkiállítás rendezése. Rövidesen elkészül állandó kiállításunk katalógusa, s nyomdakész állapotban van a bihari népdalgyűjtemény. A „Szivárványos az ég alja” címmel megjelenő kiadvány anyagát Bence Lászlóné állította össze. De segítséget nyújt a múzeum Berettyóújfalun készülő monográfiájához is. Bővíteni akarjuk társadalmi kapcsolatunkat, elsősorban az ifjúságot szeretnénk közelebb hozni az intézményhez. Nyáron honismereti táborot rendeznek Berettyóújfaluban, ez kedvező lehetőség lesz számunkra, hogy felkeltjük a gyerekek érdeklődését a honismereti munka iránt. A környéken működő honismereti szakkörök vezetőinek rendszeresen adunk módszertani segítséget. A termelőszövetkezeti szövetség anyagi támogatása lehetővé teszi, hogy még ebben az évben fotolaboratóriumot rendezzünk be, s tervezzük a múzeumi restaurátórhely létrehozását.

Szeretnénk a közeljövőben néhány jelentős magánkézen levő gyűjteményt is megvásárolni. Erre a jövő évben megrendezendő komplex állandó helytörténeti kiállítás megrendezéséhez feltétlenül szükségünk volna. S a későbbiek során minden bizonnyal nőni fog a múzeum tudományos munkatársainak a száma is.

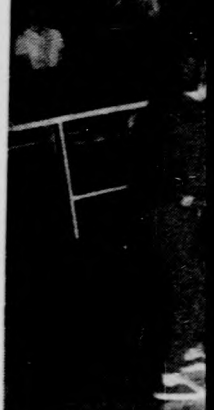
A múzeum megnyitása óta eltelt időszak bizonyította, hogy szükség volt a Bihar Múzeum létrehozására. Az állandó kiállítás gazdag anyaga, a látogatók nagy száma, a megjelenő kiadványok és az eredményes gyűjtő munka igazolja ezt. A bihari táj önálló, sajátos világa kapott itt méltó megbecsülést, s a múzeum létrejötte ablaknyitást is jelentett a táj történelmi emlékeire és szellemi kincsére. Dicsérettel kell szólnunk a berettyóújfalui Nagyközségi Tanácsról, amely a legmesszebbmenőkig támogatta és támogatja a múzeum munkáját. Úgy tűnik, hogy a Bihar Múzeum szorosán együttműködve a berettyóújfalui közművelődési intézményekkel a táj kulturális életének olyan kulturális és tudományos centrumává válhat, amelynek tevékenysége túlmutat a szűkebb Bihar határain.

Filep Tibor

a me

A hajdú-
niz szakzov
én, vasárnap
az élelmiszer
iskola Irinyi
mében rendez
fi ifjúsági
ez évi egyér
nokságát. A
dúsági város
egyéni döntő
négy, a párt
két-két helye
liteniszzők v
megyeszékel
első nyolc
sportolók ir
akiknek a ver
lőn engedély

A megyei
ság tette: f
négy, a lányo
helyen végző
jogot szerez a
ruar 28-án és
sorakerülő
ismét verseny
ságiak meg
előtt a pente
ban több város
nokság: ered

A polgári Te
se (Szlovák Pé

A DM

A hajdú-bih
darugócsapat
DVSC együttes
edzéseit, első
hid utcai p
szülnék a vasu
a tavaszi ide
Balázs edző.
Időnként a Na
inkább, mivel
delután 3 óra
műtőn - sor
NB-s együttes
mezei futóvers
A DMTE és
„elhagyta otth
NB III-as csapat
Hajdúszoboszló
felkészülést.

A budapesti
atletikai bajn
vasárnap bony
városban, az C
nokban. Amint
tuk, debreceni
rajthoz állnak.
Élvonalbeli ve
replészt kísér
különös tekint
fedt pályás E
ságra és a nyár
tekokra.

34 sz

Minden jóh
kerekpárját é
Jensen nevé d
szítette, amely
szű és 34 löh
- Remélem, ho
lag rosszul áll
enekgyetlek, n
alkalmával sz
igénybe „mam

Naposcsibe előjegyezhető. Vécsey u. 32.
Naposcsibe kapható és előjegyezhető, állandóan. Csapó u. 19., keresztút. Lázár u. 60.
140 kg-os sertés eladó. Lázár u. 38.
Eladó 130-150 kg-os hússertés, Nyulás u. 18.
Naposcsibe február 10-re előjegyezhető, kuvaszok lyuk kapható. Vass Pál u. 6. Tócskertet.

EGYÉB
Utéves garanciával való lakóházak építésként és fűtőszerekkel. Új városi Gyula, Debrecen, Lókút u. 710.
Komplett fűtésberendezés, vaspolok, ajtó, ablak eladó. Tarányi József u. 4. (V. Bányfű).
Eladó jó állapotban levő asztali tűzhely, egy fenyőfa, és egy asztal. Lehel u. 17.
Káma szivattyú nagy villanyvasaló, grillstúbo, porzivó, szép poharak eladók. Kemény Zsigmond u. 1. Zöldszőlő, GÖCS-bérlőházaknál.

35 mázas lucernás anyaka eladó. Martinka 129. Vida Károly.
Marabu vagy Vinyiszó kazán és nagyméretű csillert kerek megvehető. Telefon: 15-540.
Gázkonvektor eladó. Mátai János u. 21. sz. 3.
Száz mázas gepszina eladó. Szeghalom, X. Kultúrút 15. Szivattyútelep, műtől mellett.
Eladó szép festmények, gyertyák, bronz csillár, faólt-tükör, cseresznye, faólt faragott vitrin, nagy fotelek. Telefon: 16-376.
Piros mélykocsi eladó. Bólyai u. 11. sz. 1.
Szenesvasaló, réz kávédaráló veszik. Csikgkert u. 23.

GYÁSZHÍREK
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **KISS JÓZSEF** a Tanács Elnöki Ipari Lakásügyi Osztályában 67 éves korában elhunyt. Temetése január 24-én, szombat délután 1 órakor lesz a látványos Kőzetemő I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Kálmánzshelyi u. 1/A.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **ID. KASZAB GYULÁNÉ** Komzempli Róza temetésén megjelentek és mély fájdalomukban résztvevéltek. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **SÜVÖLTÖS ISTVÁN** nyugdíjas 77 éves korában elhunyt. Temetése január 27-én, kedden délelőtt 10 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából egyházi szertartás szerint. Gyászoló: gyermekei, menyei, vejei, unokái, dédunokái, testvérei és rokonai. Lakás: Debrecen, Határ u. 8.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **ROMAN NÁNDOR** temetésén megjelentek, bánatunkban résztvevéltek. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **EISLER MATYÁS VINCENT**, Seicher Éva SZTK-igényezett 48 éves korában elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatás január 27-én, kedden délelőtt 9 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából egyházi szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Debrecen, Szabolcska Mihály u. 5.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **BAGDI ISTVÁNNÉ Fodor Irén**, BM-nyugdíjas 51 éves korában elhunyt. Temetése január 27-én, kedden délután 2 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint. A gyászoló család. Lakás: Hajdúnánás, Köztársaság tér 4.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **BÁNDY ANIKO** iskolai tanuló temetésén megjelentek és mély fájdalomukban résztvevéltek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **ÖZV. MOLNÁR JÓZSEF** és **KISS Zsuzsanna** temetésén megjelentek és mély fájdalomukban résztvevéltek. A gyászoló család.

Moszkvics 408 hengerlomb, főtengely, sebváltó és egyéb új és alkatrészt, rendezés nélküli Pannónia motoroképkár eladó. Csontka u. 5.
Értesítjük a megye lakosságát, hogy vállalatunknál beszerzhet használt fémforgácsológépeket, építőipari gépeket, anyagmozdító gépeket, energiatároló berendezéseket, hegesztő gépeket, hidraulikus és excenterprekett, erős és gyengeáramú műszereket, elektromosipari gépeket, villanymotorokat stb. **MAGEV Kirendelésig**, 4028 Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 11. Telefon: 11-834. Telex: 72 401.

36 fiam állapotban levő 800-as fém tojókercet, 800-as keltetőgép, olcsón, sürgősen eladó. Nagy Gyula, Sárrétudvari, Lenin u. 20.
Egy villanymotoros férfi, szabó varrógép eladó. Szász Ferenc u. 6. Szabadtelep.
Előre kivágható gépfűrész keresek. Dófa u. 1.
Warsava 223-as alkatrészeket eladó. Tóth László, Bellegő 504. 8-as buszvezérlőmásknál.
Eladó Volga motor, vas keretű, vas csőszalag, magasság, személyes, 25-30 évesig. „Bolográra vágyom” jellegére a kiadóba.
Berendezett lakással rendelkező, 24 éves tikkárno megismerkedne 26-30 éves, magas, növény, diplomás fiatalallemberrel, házasság céljából. Agrárernök önlényben. „Napsugár” jellegére a kiadóba.
Szeretne, tartalmas családot létrehozni, 165 cm magas, jó megjelenésű, intelligens férfi ismeretséget házasság céljából, magas, barna, diplomás, meglendhát, „Ösztönesség, bizalom” jellegére a kiadóba.

ÁLLAT
Kiváló naposcsibék nagy fajtaválaszték. Rendelési díj 400 Ft.
5 db négyhónapos sülők és 120 tag 600-as öntőanyag radiátor eladó. Báthory út 42.
60 éves értelemiség, nyugdíjazás előtt álló, vezető tisztviselő, házasság céljából magához illő párt keres, aki debreceni lakással rendelkezik. Csak teljesen egyedülálló önlényben. Választ „Nem jó egyedül” jellegére a kiadóba.
36 éves, 164 cm magas, nem dohányzó, gyermektelen, rendezett életkörülményekben élő, felsőfokú végzettségű, elvált nő keres. Szeretne házasság céljából megismerkedni egyedülálló, jó gyermektelen, környezetváltozásra képes, jó érzelmi főtívele, 42 éves korig. Leveleket „Igazi társra vágyom 43 197” jellegére a debreceni Hirdetőbe.
29 éves, 157 cm magas, szőke, érettségizett házias lány megismerkedne házasság céljából, korban hozzáillő, diplomás főtívele. „Hóvirág” jellegére a kiadóba.
23 éves, 177 cm magas, vékony, human érdeklődésű lány megismerkedne házasság céljából, mely-érzésű, korrekt, vidám fiatalallemberrel. „Szimpátia 43 221” jellegére a Hirdetőbe.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **FAZEKAS SÁNDOR** a Játék Készítők Szövetségében 62 éves korában elhunyt. Temetése január 26-án, hétfőn délután 3 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából egyházi szertartás szerint. Gyászoló: felesége, lányai, vejei, unokái, testvérei, és rokonai. Lakás: Debrecen, Sestaker u. 9.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **KEMECSEI LÁSZLÓNÉ** Csillag Mária 34 éves korában elhunyt. Temetése január 28-án, szerdán délután 3 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint. Gyászoló: férje, gyermekei, testvérei és rokonai. Lakás: Debrecen, Harosna u. 10.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **SZEMERÉDY FERENC** ny. igazgató tanító 89 éves korában elhunyt. Temetése január 28-án, szerdán délután 2 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint. Gyászoló: férje, gyermekei, testvérei és rokonai. Lakás: Debrecen, Virág u. 17.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **TAR JÓZSEF** nyugd. temetésén megjelentek és mély fájdalomukban résztvevéltek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **TEREMI GÁBOR** sz. nyugd. temetésén megjelentek és mély fájdalomukban résztvevéltek. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **TAKÁCS JÁNOSNA** Anna 64 éves korában elhunyt. Temetése január 27-én, kedden délután 12 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint. Gyászoló: férje, testvérei, sógorai, és rokonai. Lakás: Debrecen, Rosenberg házaspár u. 13.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **TUDAJTUK** hogy **ÖZV. BALAZSI JÓZSEFNÉ** Horváth Borbála 63 éves korában elhunyt. Temetése január 26-án, hétfőn délután 3 órakor lesz a Kőzetemő I. o. ravatalozójából egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Póstenberg u. 4.

Duna tv-tűz képcsövet keresek „Duna” jellegére a kiadóba.
JÁRMŰ
Wartburg de Luxe, igényesen eladó. Könyök u. 4.
Garanciával Werhovine kismotor eladó. Erzsébet u. 30. III. 11.
Simon Schwabe új állapotban eladó. Mikepércs u. 10/E.
Garázsírókat, keveset futó Zsigul eladó. Trombitás u. 13. sz. 9.
Keveset futó Zsigul, igényesen eladó. Erdéklődni szombaton 13 óráig. Nyil u. 119. Sarkadi.
Eladó Opel Record Olympia 1700-as gépkocsi. Megtekinthető szombat délután, vasárnap. Mák u. 18.
HÁZASSÁG
Házasság céljából megismerkednék 45-49 éves férfivel, társaság hiánya miatt. „Hűség” jellegére a kiadóba.
Anyaságban rendezett, 25 éves előadó, értelemiségű dolgozó keres, házasság céljából. Pekete, 180 cm magas, személyes, 25-30 évesig. „Bolográra vágyom” jellegére a kiadóba.
Berendezett lakással rendelkező, 24 éves tikkárno megismerkedne 26-30 éves, magas, növény, diplomás fiatalallemberrel, házasság céljából. Agrárernök önlényben. „Napsugár” jellegére a kiadóba.
Szeretne, tartalmas családot létrehozni, 165 cm magas, jó megjelenésű, intelligens férfi ismeretséget házasság céljából, magas, barna, diplomás, meglendhát, „Ösztönesség, bizalom” jellegére a kiadóba.

ÁLLÁS
Gyermek gondozást lakásommal vállalom. Vörösmarty u. 16. II. 10.
Gitaristát vállalom. (Szóló, basszus.) Belolanisz u. 6.
2 év körüli gyermek elátását és gondozását lakásommal vállalom. Hatvani István u. 36. sz. 4.
Németül, oroszul, latinból, magyar nyelvtanból középiskolásokot korrepetálni állami nyelvizsgára, felvételtire eredményesen felkészítő, főiskolai tanár. Telefon: 17-539.

KULTÚRCIKK
Inter Star tv, jó állapotban eladó. Gyöngyösi u. 12. IV. 4.
Bontásra alkalmas tv-készülékek, táskaradiók, konyhabőr eladók. Vasárnap 8-13 óraig. Kálmán tér 6.
Eladó kitudó Klavizett 15 wattos, erősítőfallal. „Gtezerért” jellegére a kiadóba.
15 W-os erősítő hangfalal eladó. Bartók Béla út 111.
Laney 60 W-os erősítő eladó. Belolanisz u. 6.
MK-42 garanciális mag-eladó. Jerikó u. 14.
Sanyó szalagos táska-magnó eladó. Háman Kató u. 60. I. 4. Erdéklődni 15 óráig.

BÚTOR
Eladó négy személyes rekamlé, 2 fotelek, 4 székek, ággyétt. Április 4. útja 6. I. 3.
Szép bútorok vétele, eladása. Hatvan u. 27. To-vábbá tv-1, rádió, lemezjátszó veszik.
Mindentelre szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13.
Szekrény, heverő, két- és négy személyes rekamlé, íróasztal, konyhabőr olcsón eladó. Ótalmos u. 2/B. Domb utcából nyílik.
Eladó sürgősen új bútor-garnitúra, rekamlé, 2 fotelek, egy kétszemélyes heverő, dunyha. Hatvan u. 68. Kelenmenni.
Eladó kombinált szekrény, 2 ajtos szekrény, rekamlé, konyhabőr, stélázi, hűtőszekrény, centrifuga. Telek u. 37.
Sötétzöld, jó állapotban levő háloszobabőr eladó. Pósa u. 33. Nagy-Sándor-telep.

GÉP ÉS SZERSZÁM
Műkő-, mozaiklapgyártáshoz teljes felszerelés, gépekkel együtt vagy darabonként eladó. Balogh Ferenc, Nyírbátor, Esze Tamás u. 2.
Eladó motoros láncfűrész, garanciális, UE-28 traktorfűrész, eke, esetleg külön is. Sáránd, Lenin u. 22. Ambrus.
Vennék egy db 120 V-os trafót. Létal út 11.

HÁZ
Egy szoba, konyha, előszoba lakóház eladó. Bellegő 453. Konzervgyártól kifutó.
Eladó kétszoba-öszkomfortos házrész, másfél szobás bérlakással, bekötözhető. Erdéklődni: Kigyó u. 32. II. ajtó.
Eladó azonnal bekötözhető családi lakóház, bővítési engedéllyel, melléképítéssel, 884 négyzetméter terület. Megtekinthető minden vasárnap 8-14-ig. Postakert, Koroalys u. 9.
Hajdúszoboszló üdülővel vagy üdülővel vannak. Juhász Jenő, 3397 Maklár, Egri u. 57.
Debrecen, Halastó u. 10. számú ház kétszoba-öszkomfortos lakással sürgősen eladó. Nyári tanya garázzsal, alápincézve, 160 négyzetméter terület.
Pusokládánban eladó bekötözhető két szoba, kétkonyhás, nyárkonyhás, kertesi családi ház. Erdéklődni: Dimitrov u. 5. vagy Bagamér, postán.
Sürgősen eladó ekköztes miatt kertesi családi ház. Ugyanott 22 kg-os gép-lakó, palack, gázbojler, ággyétt. Hont u. 26.
Bekötözhető ház, 300 négyzetméter terület. Boda, Loránffy szőlő-kert. Erdéklődni: Debrecen, Domokos Lajos u. 20. sz. 2. Szenteyné.
Eladó bekötözhető kétszobás, étáztáztás, 300 négyzetméter terület. Ur-éteje u. 44.
Eladó másfél szobás, öszkomfortos, gázfűtéses házrész. Utcai rész. Kigyó u. 16.
Bekötözhető belvárosi szoba, konyha, spájzos házrész eladó. Erdéklődni: Ságvári Endre u. 9. IV. 8.
Eladó szoba, konyha, spájzos házrész. Bercseny u. 18.
Bekötözhető családi ház, 303 négyzetméter terület, csővel, melléképítéssel eladó. Mák u. 7.
Családi ház, beépíthető ház hely eladó. Erdéklődni: dr. Biki, Petőfi tér 9.
Eladó házrész, bekötözéssel, 600 négyzetméter terület. Létal út 26. Erdéklődni szombat, vasárnap.
Elszerűen kertesi házrészem, „Videkét előnyben” jellegére a kiadóba.
Elszerűen kertesi családi házamat 1/2 szobás tanácsra. „Különözetet térték” jellegére a kiadóba.

LAKÁS
Egyetemlő kétszobás OTP-öröklakás eladó. „Garázs a házban” jellegére a kiadóba.
Kétszoba-öszkomfortos szövetkezeti lakás eladó, vagy nagybörbe elcserelem. „Napfényes” jellegére a kiadóba.
Elszerűen nagyméretű, magasföldszintes, 2 szobás, öszkomfortos, gázfűtéses, tanácslakásomat 1/2 szobás, tanácslakással, távfűtéssel, csapó utca vagy környékre. I. emeleti. Erdéklődni: Csapó u. 40. Trafik.
Kétszobás, nagyrterű, központban levő, első emeleti, tanácslakásomat, hajdúszoboszló, főtűcs lakásomra cserélem. Vöröshadserg útja 23. Molnár.
Kétszobás, szövetkezeti lakást cserélek nagyobbra. II. kerületben. Erdéklődni: vasárnap 10-12 óra között. Háman Kató út 20. I. 85.
140 000 Ft kp + OTP-átvállalással 1/2 vagy 2 szobás, városközpontú új lakásomat hasonló, vagy nagyobb debrecenre. Minden megoldás érdekel. Erdéklődni: Debrecen, Sinay Miklós u. 15. III. 13.
Két szoba, hallos, öszkomfortos, parkettás, nagyméretű, társasház lakásom bekötözhetően eladó készpénzért, esetleg OTP-átvállalással. „Videkét előnyben” jellegére a kiadóba.
„Összeköltözik”. Vénkert, tanács. 2+2 fél szobás lakásomat elcserelem 1+2 fél szobásra. Bószorményi út 37. III. 11.

INGATLAN
Eladó 2x200 négyzetméter terület, elvi építési engedéllyel. Erdéklődni: Botond u. 7/A.
Eladó 1100 négyzetméter, 4 éves gyümölcsös, parcellázva is, Pallaghoz közel. Kemény Zsigmond u. 1. Zöldszőlő, GÖCS-bérlőházaknál.
Péchy u. 14. sz. alatt bekötözhető ingatlanrész eladó. Erdéklődni: 15-250 telefonon, délután 17-18 óra között.
Létai út lakóház 200-500 négyzetméter terület. Villany van. Erdéklődni: Szilágyi János u. 10.
200 négyzetméter vegyes gyümölcsös szerszámokkal, konyhabőr, Ungvári zártkertben és 2x200 négyzetméter eladó. Erdéklődni: Árpád u. 11. sz. 19. vasárnap.
Eladó 800 négyzetméter föld. Vághid közelében. Erdéklődni: Hét vezér u. 29.
Bánk tanyaközpontban 240 négyzetméter terület, építési anyaggal és engedéllyel. Bánk 9. sz. mentelepi megálló, Bokrok mellett. Erdéklődni ugyanott. Vikeneteknek is alkalmas.

ALBÉRLET
Különálló kts szoba, konyha, fiatal házaspárnak kiadó. Mellich u. 4/B. Boldogkertet. Erdéklődni délután.
Külön bejárattal, bútorozott szoba kiadó. Bercseny u. 49. Szombat délután.
Bútorozott szoba, gázfűtés, fűtésberendezéssel, lakással, diáknak vagy dolgozóknak kiadó. Széchenyi u. 36. sz. 1.
Dolgozó nő albérletre keresek. Cegléd u. 4.
Szoba, konyha kiadó. Legányi u. 8. 5. buszjárattal.
Különálló, bútorozott szoba kiadó. Erdéklődni délután: Puzdra u. 16.
Külön bejárattal, öszkomfortos, bútorozott szoba 2 diáknak vagy házaspárnak kiadó. Erdéklődni szombat, vasárnap: Laktanya u. 25. II. 1.
Férfit egyetemi hallgató részére - szobátársként - albérlet szoba kiadó. Komlósi út 35. I. 1.
Két kislányt albérletre keresek. Csapó u. 73. V. 17.
Diáknak albérlet szoba kiadó. Fűrésztelre eredményesen felkészítő, főiskolai tanár. Telefon: 17-539.

KÜLÖNÖZET
Két kislány részére, gázfűtéses, bútorozott szoba kiadó. Nagyerdei körút 76. I. 4.
Egyedülálló nő, kisgyermekkel albérletet keres. Vénkert környékén. „Pontos” jellegére a kiadóba.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM!
A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA ÁRVEREZÉS ÚTJÁN ÉRTEKESTJÜNK.
Árverést 1976. január 27-én és 30-án tartunk 9 órakor a Monti ezredes u. 3. szám alatti alagsorban.
Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk és a városi tanács II. kerületi hivatali hirdető tábláján.
DEBRECEN M. VÁROSI TANÁCS BERUHÁZÁSI VÁLLALAT, Debrecen, Kossuth u. 12-14.

Az ifjúságiaknál a megyei bajnokság következik

A hajdú-bihari asztalitenisz szakszövetség január 25-én, vasárnap reggel 8 órától, az élelmiszeripari szakközépiskola Irinyi utcai tornatermében rendezti meg a női, férfi ifjúsági asztaliteniszek ez évi egyéni és páros bajnokságát. A versenyen a hajdú-bihari városok és a járásek egyéni döntőinek első negyede, a párosokban az első két-két helyen végzett asztaliteniszek vehetnek részt, a megyeszékhelyről viszont az első nyolc helyen végzett sportolók indulhatnak, és akiknek a versenybírók külön engedélyezi a részvételét.

A megyei ifjúsági bajnokság tétje: fiuknál az első négy, a lányoknál az első két helyen végző asztaliteniszek jogot szerez arra, hogy a február 28-án és 29-én Cegléden sorra kerülő területi döntőn ismét versenyezzen. Az ifjúságiak megyei bajnoksága előtt a pénteki lapszámunkban több városi és járási bajnokság eredményeit közöltük, ezúttal újabb bajnoki helyezésekről számolunk be.

DEBRECENI JÁRÁS

Serdülők.

Lányok. Egyéniben: 1. Tanyi Judit (Polgár), 2. Tóth Márta (Újletha), 3. Harangi Gabriella (Almosd) és Juhász Iren (Almosd).
Fiúk. Egyéniben: 1. Rozsa László (Nyírábrány), 2. Domsics János (Hortobágy), 3. Kemecsei Antal (Nyírábrány) és Zolnai Lajos (Nyírábrány).

Ifjúságiak.

Nők. Egyéniben: 1. Tanyi Judit (Polgár), 2. Török Mária (Polgár), 3. Nagy Éva (Polgár) és Tóth Mária (Újletha). — **Párosban:** 1. Tanyi Judit, Nagy Éva (Polgár), 2. Tanyi Iren, Török Mária (Polgár), 3. Tóth Mária, Tóth Anna (Újletha).

Férfiak. Egyéniben: 1. Halasi Csaba (Józsa), 2. Kupa György (Újletha), 3. Kiss Gábor (Hajdúhadház) és Rezes László (Hajdúhadház). — **Párosban:** 1. Halasi Csaba, Juhász Csaba (Józsa), 2. Vilmányi Gábor, Bódi Gábor (Hajdúhadház), 3. Szabó Sándor, Rezes László (Hajdúhadház) és Kelemen András, Horváth Miklós (Nyíradony).

Vegyespárosban: 1. Domsics János (Hortobágy), Tanyi Judit (Polgár), 2. Kemecsei Antal (Nyírábrány), Török Mária (Polgár).

BERETTYÓÚJFALUI JÁRÁS

Ujoncok.

Lányok. Egyéniben: 1. Láposi Mária (Berettyóújfalú), 2. Cseh Lenke (Hencida), 3. Tóth Piroska (Hencida).

Fiúk. Egyéniben: 1. Gál Csaba (Berettyóújfalú), 2. Tóth Károly (Berettyóújfalú), 3. Budai László (Váncsod) és Csuha Sándor (Berettyóújfalú).

Serdülők.

Lányok. Egyéniben: 1. Takács Gabriella (Berettyóújfalú), 2. Csuha Mária (Berettyóújfalú), 3. Szilágyi Mária (Berettyóújfalú) és Jele Iona (Berettyóújfalú).

Fiúk. Egyéniben: 1. Barna László (Berettyóújfalú), 2. Nagy Zoltán (Berettyóújfalú), 3. Adány József (Hencida) és Leonhardt Csaba (Hencida).

Ifjúságiak.

Nők. Egyéniben: 1. Csuha Mária (Berettyóújfalú), 2. Jele Iona (Berettyóújfalú), 3. Soos Margit (Berettyóújfalú) és Szabó Elvira (Berettyóújfalú). — **Párosban:** 1. Csuha Mária, Jele Iona (Berettyóújfalú), 2. Takács Gabriella, Székely Erika (Berettyóújfalú), 3. Baghy Ibolya, Tóth Irma (Berettyóújfalú).

Férfiak. Egyéniben: 1. Varga Gyula (Berettyóújfalú), 2. Bartus Gyula (Berettyóújfalú), 3. Kovács Vince (Berettyóújfalú) és Tarsoly Ervin (Körösszakál). — **Párosban:** 1. Varga Gyula, Bartus Gyula (Berettyóújfalú), 2. Tarsoly Ervin, Vajás József (Körösszakál), 3. Horváth Géza, Szántó László (Váncsod).

Vegyespárosban: 1. Varga Gyula, Csuha Mária (Berettyóújfalú), 2. Gál Csaba, Takács Gabriella (Berettyóújfalú), 3. Kovács Vince, Jele Iona (Berettyóújfalú).

PÜSPÖKLADÁNYI JÁRÁS

Serdülők.

Lányok. Egyéniben: 1. Gál Éva (Biharnagybajom), 2. Somogyi Anikó (Püspökladányi Zója), 3. Tóth Róza (Püspökladányi Zója) és Kiss Éva (Biharnagybajom).

Fiúk. Egyéniben: 1. Földesi Imre (Biharnagybajom), 2. Tomka János (Püspökladányi Zója), 3. Somogyi Ferenc (Biharnagybajom) és Kovács László (Biharnagybajom).

Ifjúságiak.

Nők. Egyéniben: 1. Gál Éva (Biharnagybajom), 2. Somogyi Anikó (Püspökladányi Zója), 3. Tóth Róza (Püspökladányi Zója) és Kiss Éva (Biharnagybajom). — **Párosban:** 1. Gál Éva, Kiss Éva (Biharnagybajom), 2. Somogyi Anikó, Tóth Róza (Püspökladányi Zója).

Férfiak. Egyéniben: 1. Földesi Imre (Biharnagybajom), 2. Somogyi Ferenc (Biharnagybajom), 3. Tomka János (Püspökladányi Zója) és Elek Tibor (Püspökladányi MAV Egyetértés). — **Párosban:** 1. Földesi Imre, Somogyi Ferenc (Biharnagybajom), 2. Tomka János, Kovács László (Püspökladányi Zója), 3. Elek Tibor, Kovács István (Püspökladányi MAV Egyetértés) és Nagy Zoltán, Kenez József (Szerep).

Vegyespárosban: 1. Földesi Imre, Gál Éva (Biharnagybajom), 2. Tomka János, Somogyi Anikó (Püspökladányi Zója), 3. Kovács László, Molnár Erzsébet (Biharnagybajom), és Somogyi Ferenc, Kiss Éva (Biharnagybajom).

Silvio Maiga és Sandro Munari lett a győztese a 44. Monte Carlo Rallynek: A két olasz versenyző — üdvözli körében — ünnepli a győzelmet a Stratos Lancia gépkocsiján

Hét végi sportműsor

Január 24., szombat

Kézilabda
DVSC sportcsarnoka, 13.50 óra: D. MEDICOR—D. Közútepitők II. (női ifjúsági, Pápai, Meleska). — 14.25 óra: D. Közútepitők I.—D. Sportiskola (női ifjúsági, Pápai, Vass). — 15 óra: DMTE—Püspökladány (férfi ifjúsági, Kapusi, Bánkúti). — 15.45 óra: Ebes—D. BIOGAL (női II. o., Anderkó, Bartha). — 16.20 óra: Hajdúszoboszlói Bocskai—D. Műanyagvár (női II. o., Kapusi, Bánkúti). — 17.05 óra: Hajdúszoboszlói Gázláng—Nyíregyházi Spartacus Petőfi (férfi I. o., Adam, dr. Szolnoki). — 18.05 óra: Derecske—D. Spartacus (férfi II. o., Bartha, Mezei). — 19 óra: DVSC—D. Vörös Meteor Élelmiszer (női I. o., Anderkó, Zavacki). — 19.45 óra: D. Sportiskola—D. MEDICOR (női I. o., Harangi, Lőrincz). A téli teremkézilabda Napló Kupa második fordulójának mérkőzése.

Sakk
Megyei sporthivatal (Simonffy utca 1 C) kis tanácsterme, 15 óra: A megyei és a debreceni városi sakkszövetség együttes beszámoló gyűlése.

Ökölvívás
Megyei sporthivatal (Simonffy utca 1 C) kis tanácsterme, 10 óra: A hajdú-bihari sakkszövetség évi beszámológyűlése.

Sakk
Derecskei kultúrház, 9 óra: A KISZ-kupa megyei döntője, a városi és járási győztes csapatok részvételével. — A debreceni járási csapatbajnokság fordulója: Balmazújváros—Polgár, Hajdúhadház—Almosd, Nyírábrány—Nyíracsad, Újletha—Ebes.

Súlyemelés
Szoboszlói úti Általános Iskola sportcsarnoka, 10 óra: Idénynyitói súlyemelőverseny, középfokú iskolások részvételével, a D. Sportiskola rendezésében.

MOZI

A KENGURU (magyar). VIG du. ma 3.4 órakor zárkörű előadás, 6.9. vas. 1.2.3.4.6.1.9. APOLLO de. ma 1.10.12.1.2. VIG de. hétfőn 1.10.12.1.2. APOLLO du. hétfőn 1.4.1.6.8. METEOR ma és vas. 3.1.6.8. KLINIKA hétfőn 3.1.6.8. RÁLY NEW YORKBAN (USA). APOLLO du. ma 1.4.1.6.8. vas. 1.2.1.4.3.6.8. APOLLO de. hétfőn 1.10. METEOR hétfőn 3.1.6.8. VIG du. hétfőn 1.4. VIG de. ma 1.10. HALHATATLANOK (román). APOLLO de. hétfőn 1.12.1.2. HIRADO de. ma 1.10.1.12.1.2. HIRADO du. ma és vas. 1.2.1.2. SIVATAGBAN, OSERDÖBEN I-II. (lengyel). VIG du. hétfőn 6. HÖRÖGTH A hétfőn 6. NAGYVÁROSI PÉNYEK (USA). KLINIKA vas. 3. OT KÖNNYŰ DARAB (USA). (16). MŰVESZ ma és vas. 3.8. VIG de. ma 1.12.1.2. ISTEN HOZTA ŐR-NAGY ŐR (magyar). HIRADO de. hétfőn 1.10.1.12.2. HIRADO du. 3.4. SZERLEM (magyar). HIRADO du. hétfőn 1.6.7.8. NE HAGYD MAGAD PITKIN! (angol). VIG MESEMOZI ma 3.4.6. vas. 3.2.3.4.6. A DUNAI HAJÓS (magyar). METEOR MESEMOZI ma 3.1.6. vas. 10.3.6. ÖRDÖGCSAPAT (szovjet). VIG MESEMOZI hétfőn 3.4.6. HAROM MOGYORÓ HAMUPÓKE (csehszlovák). METEOR MESEMOZI hétfőn 3.1.6. FILM-MŰZEUM hétfőn zárkörű nyitány előadás 1.6.8. kedden nyilvános előadásban 1.6.8. MATE EVANGELIUMA (olasz). MATINE: APOLLO 11 RAKÓCZI HADNAGYA, VIG II. METEOR 10 BETYÁROK.

SZÍNHÁZ

Ma fél 3-kor Pinocchio, bérlet-szünet. 7-kor Szeget szeggel, BIOGAL-bérlet 1-2.

HUNGARIA KAMARASZÍNHÁZ
Ma 7-kor Legyen eszed, Cristofor! Lendvay bérlet 1.

TV

BUDAPEST, 1. műsor
8.58 Műsorismertetés. 9.00 Időseknek is elkezdhetik... Tévé-torna (ism.). 9.05 Működés a köztársaságban... (ism.). 9.20 A Mező-berget (NSZK-film). (ism.). 10.50 Látókör. Gazdaság, társadalom, egyén (ism.). 11.35-12.35 Művészeti magazin (ism.). 14.38 Műsorismertetés. 14.40 Veszélykeresők. Amerikai rövidfilm. 15.00 Reklám. 15.05 Lapp népdalok. 15.30 Teremlabdarúgás. 17.05 Hírek. 17.10 Reklám. 17.15 Az utolsó ellenőrzés. Bolgár filmsorozat 4. rész. 18.05 Új versek. fiatal költők. Bérés Attila. 18.35 Panoráma. 19.00 Egy millió fontos hangy. 19.15 Cicavibbe. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Időseknek is elkezdhetik... Tévé-torna (ism.). 20.05 Kerem a következő! Magyar rajzfilmsorozat. 20.20 Marie szeszélyei. Francia film (1969). 21.45 Hajhó. Habarovsk! A városi és járási győztes csapatok részvételével. 22.40 Tv-híradó. második kiadás. 22.50-0.25 Nyírábrány. Lengyel film (1971).

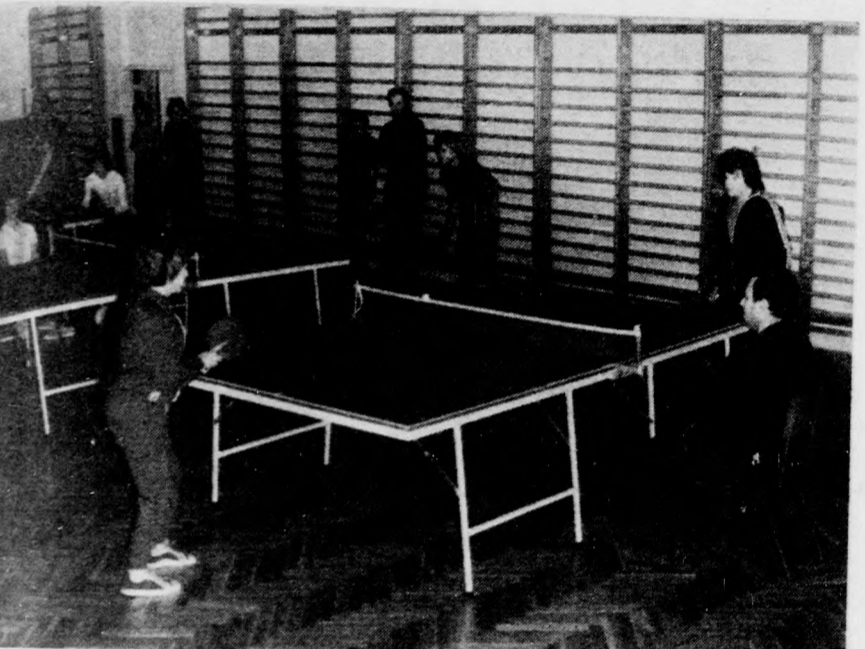
POZSONY
8.00 A hadsereg műsora. 9.00 Híradó. 9.30 Csepp a tengerben (szovjet film). 10.35 A Mézsa család (4. rész). 11.00 Riport-műsor. 12.20 Pedagógusoknak. 12.50 Orosz nyelvtan. 13.20 Publicisztika. 16.30 A Szaltkranszigt (svéd gyermekfilm). 18.10 Vetélkedő. 19.00 Híradó. publicisztika és sporteredmények. 20.00 Oroszlán a téiben (angol film). 22.10 Híradó. 22.20 Offenbach: A banditák.

BUKAREST
12.05 Zenés műsor. 14.10 Kulturális-művészeti kateidokóp. 14.30 Sportmagazin. 17.00 A tévé klubja. 18.20 A legkisebbeknek. 18.30 Tv-híradó. 19.00 Tv-enriklopédia. 19.50 A „Kojak” című folytatásos film. 20.50 A het sportja. 21.00 Könnyzene mindenkin.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
17.00 Műsorismertetés — Hírek — Lapszemle. 17.05 Gulai János szerzeménye. 17.15 Téli az erdőben. 17.30 Hallgatónk kívánságára (közben: 18.00-18.15 Eszkáztatási krónika). 18.27-18.30 Hírösszefoglaló — Műsorlevezetés.

KÖZLEMÉNY

A DEBRECENI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT felhívja a nyugdíjas villamosbérlettel utazók figyelmét, hogy a nyugdíjas bérletigazolványok 1976. február 3-án érvényüket veszítik. 1976. évre az új igazolványok kiadását 1976. január 28-án megkezdik. A bérletigazolvány megváltásához szükséges: 1. a nyugdíjas igazolvány, illetve igazolás, MAV-nyugdíjasoknál a vasúti arckép igazolvány, az utolsó havi csekkiszelvény és a személyi igazolvány. 2. 1 db új keletű évnél nem régebb 4x4 cm-es igazolványkép. A bérlethez amatőrsötét, fel nem ismerhető és régi képet nem fogadnak el. Az új nyugdíjas bérletigazolvány kiadható a Blaháné u. 2. sz., a Hatvani utca 16. szám és a pályaudvari bérletpénztárakban, nyitva tartási napokon. Felhívja a vállalat a nyugdíjasok figyelmét, hogy az igazolványok kiadását már január 28-án kezdik meg a torlódások elkerülése érdekében.
DKV-igazgatóság

A polgári Tanyi Iren és az álmöldi Juhász Iren mérkőzése (Szlovák Péter felv.)

A DMTE és a Hajdú Vasas Hajdúszoboszlón

A hajdú-bihari NB-s labdarúgócsapatok közül a DVSC együttese nap mint nap rendszeresen megtartja edzéseit, elsősorban a Vágóhid utcai sporttelepen készülnek a vasutas labdarúgók a tavaszi idényre. Makray Balázs edző irányításával. Időnként a Nagyerdőn folynak a mezeizések, annál is inkább, mivel január 29-én délután 3 órától — a pallagi műtőn — sor kerül a négy NB-s együttes 4000 méteres mezei futóversenyére.

A DMTE és a Hajdú Vasas „elhagyta otthonát” és a két NB III-as csapat pár napja Hajdúszoboszlón folytatja felkészülését. A téglási

együttes január 31-én érkezik vissza, de nem Téglásra, hanem Debrecenbe, ahol a tervek szerint a DVSC-vel játszanak előkészületi mérkőzést. A Balmazújvárosi Lenin TSE NB III-as csapattól még nem érkezett híradás arról, hogy megoldott-e az edzőgond.

A megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokságban szereplő DEAC ma szombaton kezdi el a felkészülését és a vezetőség ezúton kéri a játékosokat, hogy délután 2 óra jelenjenek meg az egyetemi sporttelepen.

Fedettpályán

A budapesti fedettpályás atlétikai bajnokságot ma és vasárnap bonyolítják le a fővárosban, az Olimpiai Csarnokban. Amint már hírül adtuk, debreceni versenyzők is rajthoz állnak. Elsősorban az élvonalbeli versenyzők szereplését kíséri nagy figyelem, különös tekintettel a közeli fedettpályás Európa-bajnokságra és a nyári olimpiai játékokra.

Lázár Magdolna Tatóról hazatérve elmondta, hogy a budapesti fedettpályás bajnokságon 1500 méteren áll rajthoz, és majd a hónap végén Moszkvában sorra kerül a nemzetközi fedettpályás viadalon 3000 méteren indul. Most Lipcsei Iren 800 méteres versenyen, dobogós helyezést elérése reményében.

34 személyes kerékpár

Minden jók legnagyobb kerékpárját egy Morgens Jensen nevű dán tervező készítette, amely 21 méter hosszú és 34 ülőhely van rajta. — Remélem, hogy az anyagiilag rosszul álló sport-, vagy énekegyteltek, rendezvények alkalmával szívesen veszik igénybe „mammukerékpárok-

mat” — vélekedett a tervező. Épületes látvány lehet, ha ezen a „velociped-monstrumon” egy focicsapat útrakerül, tartalékokkal, edzővel, gyúróval, orvossal, elnökkel, amelyen a felszerelésen kívül még jónéhány szurkoló is elfér...

Magasabb követelmények Közgyűlés Nyíradonyban

Nyíradonyban, a kultúrházban tartották meg a helyi szövetkezeti sportegyesület beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlését. Az elnök, Kondor Zsigmond üdvözölte a megjelenteket, köztük Sarudi Sándor országgyűlési képviselőt, Görög Józsefet, a nagyközségi tanács elnökét. Ligeti Mihályt, a megyei sporthivatal csoportvezetőjét, Laczko Józsefet, a debreceni járás sportfelügyelőjét. A néptől közgyűlés — 115 fő jelent meg az összejövetelen — előtt Tóth János, a sportegyesület elnöke számolt be az eltelt négy esztendő munkájáról, az eredményekről, a problémákról.

A beszámoló szerint eredményes volt a sportegyesület tevékenysége a beszámolási időszakban, különösen az elmúlt két évben javultak az eredmények. A sportkör labdarúgócsapata a megyei I. osztályban szerepel, a kézilabda szakosztály férfi együttese a megyei II. osztályban, a női csapat pedig a járási bajnokságban szerepel — eredményesen. A sakkozók a

járási csapatbajnokságban vesznek részt. Az ökölvívó szakosztály csak a közelmúltban alakult meg és Suba András edző irányításával készülnek a fiatalok, perze a jó eredmények csak később következhetnek. Jelentős eredmények születtek a sportlétesítmény korszerűsítésében. Társadalmi munkával kézilabdapályát létesítettek, a gumi erdőben pedig 2600 méteres kocogpályát építettek, melynek avatóján négyszáz fő vett részt. A beszámoló hangzottatta, hogy a tanács és a közgyűlés levő bázisszervek mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben megfelelően segítették és segítik a sportegyesület tevékenységét.

Magyar Mihály terjesztette elő a számvizsgáló bizottság beszámolóját, melyet hozzájárulólag követtek. Felszólalt Sarudi Sándor, Görög József, Laczko József, Dancs Éva, Tóth Vince, Fodor Ferenc, Tóth György, Terdik János, Tóth György, Terdik János, Kertész János és Kondor Zsigmond. A vita során szó

esett a nehézségekről is, mint például a sportolók elhelyezése, az anyagi alapok megteremtése, a sportlétesítmények helyzete, és így tovább. Elhangzott, hogy a közgyűlés régi hagyományai vannak a sportnak és ezután magasabb követelményeket kell támasztani mind a vezetés, mind a szakosztályok működése, eredményei tekintetében. Sokkal nagyobb gondot kell fordítani az utánpótlás nevelésére és mind nagyobb számmal szükséges bevonni a sportmozgalomba a lakosságot. A sportkör társadalmi bázisa legyen a tömeges testnevelésnek is, és növelni kell a pártoló tagok számát — hangoztatták a felszólalók.

A közgyűlés ezután megválasztotta az elnökséget és a számvizsgáló bizottságot. Az elnökség tagjai: Szombati Gábor (elnök), Birinyi József, Szilágyi György, Tasi Sándor, Terdik János, Frank Gyula, Vass Mária, Jónizs János és Vass Mihály. A számvizsgáló bizottság: Szamos János (elnök), Magyar Mihály és Frank József.

A Kisegítő-Foglalkoztató Iskola és Nevelőotthon, Budai Eszaiás u. 2. sz. hosszabb ideig tartó helyettesítésre kiegészítő munkakörben dolgozókat keres. Jelentkezés 8-12-ig.

AGROBER Vállalat képesítéssel rendelkező műszaki rajzoló, építőipari szaközépsékszokei vagy technikusj okkellvel statikus szerkesztőket, nem nyugdíjas 8 óras takarított munkakörbe. Jelentkezni: Maróthi György u. 5. Gabonaforgalmi és Malomipari V. Debrecen, Hid u. keverőüzembe segédmunkásokat vesz fel. Jelentkezni lehet az üzem vezetőjénél. A Gabonafelvasárló Vállalat Hámán Kató uti raktárhoz fizikai munkásokat keres gépkocsi rakodói munkakörbe. Jelentkezni 8 óráig 16 óráig Debrecen, Hámán K. út 27.

Új iskolánkba azonnali beépéssel felvesszünk takarítottakat. Irinyi János Elemiszertipari Szakközépiskola, Debrecen, Irinyi u. 1. Jelentkezés a gondnoknál. Hajdúszoboszló és vidéke Általános Szolgáltató Ipari Szövetkezet biharkeresztési részlegbe férfi-fodrászt, náduvárri részlegbe női fodrászt azonnali beépéssel felvessz.

A hajdúszoboszlói Boeska Mgtisz felvessz szaktechnikus munkakörbe felsőfokú végzettségű növényvédő szakembert. Fizetés: megágyazás szerint. Jelentkezni személyesen a termelőszövetkezet vezetőjéhez. Jelentkezni lehet a személyzeti előadónál. Fizetés megágyazás szerint. A Szerszámgyári Művek Balmazújvárosi Gyáregysége azonnali felvételre keres minőségellenőrzési csoportvezetőt technikum végzettséggel, forgácsoló minőségi ellenőrt, kooperátor, forgácsoló technológust, továbbá marós, esztergályos, látkatos, hegesztő szakmunkásokat és betanított munkásokat. Jelentkezni lehet a személyzeti előadónál. Fizetés megágyazás szerint.

A Debreceni Dohánygyár felvételre keres gyakorlatlan rendelkező marós, esztergályos és szerszámköszőrüs szakmunkásokat kétműszakos munkakörbe. Jelentkezni lehet a munkaügyi osztályon, Debrecen, Vágóhid utca 2. szám alatt. Műszaki ellenőr és műszaki előkészítő munkakörbe építőipari technikusokat felvesszünk. Jelentkezni Debreceni Inzatlanképző Vállalat személyzeti osztályán. Debrecen, Péterfia utca 23. szám. MEZŐMÉLYEP Vállalat felvételre keres gépipari és építőipari szaközépsékszokeket vezető szakembereket, valamint komlóvesz szak- és segédmunkásokat, továbbá rakodógép-kezelőket, „D” és „E” kategóriái jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket. Jelentkezni Debrecen, Szotyori u. 80. Szék- és kárpitosipari Vállalat felvételre keres asztalos segédeket, faipari gépmunkásokat, anyagterei maglyázókat, női és férfi segédmunkásokat. Salétrom utca 5. szám. Munkaügyi.

Háromműszakos gépkötő betanulókat, esztergályost, villamos-targonca-vezetőt felvesszünk. Budapesti Finomkötőtáru-gyár Debrecen, Nyugati u. 5-7.

Dolgozókat alkalmaznak

Új fonodánkba lányokat fonónek 15 év felett betanítunk, szállodaszerű elhelyezés, magas kereseti lehetőség, szabad szombat, hazautazási térítés, ezenkívül alkalmazunk festődénkbe férfi szak- és betanított munkásokat, valamint festékraktárost. Írásbeli jelentkezésre részletes tájékoztatást küldünk. Újpesti Gyapjuszövőgyár, 1045 Budapest IV. Berni u. 1. Makarencó Kollégium Béke útja 26. sz., dolgozókat alkalmaz konyhára takarítani, és nyugdíjas szakmunkásokat.

A Vámospercs és vidéke AFESZ pályázatot hirdet családi aipon működő kisvendéglő-vezető, illetve vezetőhelyettesi munkakörbe, fizetés fixbér, jutallékkal kombinálva. Jelentkezni lehet az AFESZ központi irodájában Vámospercs, Malom u. 2. szám alatt. Telefon: 9. Családtagokkal rendelkezők előnyben.

A Debreceni Minőségi Szabó Ipari Szövetkezet varrni tudó dolgozókat felvessz. Jelentkezni lehet: Kossuth u. 13. sz. alatt.

Betanított férfi és női gépmunkásokat és munkiahtósi három műszakra, tehergépkocsi-vezetőt és villanyzerelőt egy műszakra azonnali felvesszünk. Műanyag Ipari Szövetkezet Debrecen, Bősziroményi út 57.

Fiatalok figyelem! 8 általános iskolai végzettséggel az 1976-77-es tanévre pályaválasztáskor jelentkezettek butorasztalos tanulóknak a Tánács Faipari Vállalathoz, Debrecen, Kishegyesi út 13. szám.

Felvesszünk autogén hegesztő géplakatos, esztergályos szakmunkásokat, vízvezeték-szerelőt (nyugdíjast is). Jelentkezni Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár Debreceni Gyára, Hid u. 4. szám, munkaügyi.

TÜZEP-telep férfi árukiadót alkalmaz. Jelentkezni a telepvezetőnél Debrecen, Kishegyesi út 2. Szakképesítéssel rendelkező étel-miszerelődöket felvesszünk. Debreceni Szövetkezeti Áruház Vállalat Csapó utca 28-32. szám.

Az Alsónyírvíz Vizgazdálkodási Társulat (Debrecen, Tengeresz u. 7. sz.) kapuúrt és felsőfokú dolgozókat alkalmaz.

Vizsgázott fűtőt — TOTYA szerűtűtes kazánhoz — 1976. február 1-től a Monostorpályi úti óvodába (39. sz.) felvesszünk.

Takarítottó-hivatalsegédet erkölcsi bizonyítvánnyal felvesszünk. 127. Szakmunkásképző Intézet Debrecen, Burgundia u. 1.

Havazás esetén alkalmi hőmunkásokat felvessz a Debreceni Köztisztasági Szolgáltató Vállalat, Jelentkezési Debrecen, Szabadság útja 1. szám alatt.

A 21-es sz. VOLÁN Vállalat budapesti munkahelyeire csomagolókat, rakodó munkásokat és kocsikísérőket vesz fel, jó kereseti lehetőséggel. Munkásszállást, kedvezményes hazautazást, a megye területére érvényes szabad autóbusszjegyet biztosít. Jelentkezni lehet 1976. január 24-én, és 25-én Debrecen, Diószegi út 3-5. sz. alatt az AGROKER Vállalat szállítási osztályán.

Fiatalok figyelem! 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokat felvesszünk 1976-77 tanévre fonó, szövő iparitanulóknak 16 éves korig. Tanulási idő 2 év. Juttatások: Különleges pótlék vidékieknek havi 300 Ft. Társadalmi ösztöndíj helybéli lakosoknak havi 250 Ft. Havi 90 Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingeny tankönyv, munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Kezdő tanulóér havonta 350 Ft, amely a tanulmányi eredménytől függően változik. Fiú tanulóinkat a szakmunkásvizsga után segédművezetővé, később művezetővé képezzük át. Továbbtanulási lehetőségek fiúk, lányok számára egyaránt üzemi szakközépsékszokeinkban. Szakmunkásvizsga után kereseti lehetőség havi 2200-2800 Ft között van. Begyakorolt szakmunkásaink 3500 Ft-ot kereshetnek. Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 óráig, 14 óráig, személyesen. Levélre is részletes tájékoztatást küldünk, a gyár címe: PNYV. Magyar Pamutipari személyzeti-osztályi osztag 1046 Budapest, IV., Erkel u. 30.

A Hortobágyi Állami Gazdaság Központi Gépjárató Üzemébe általános lakatosokat alkalmaz. Jelentkezni az Üzem vezetőjénél. Hajdúszoboszló kempingünkbe éjjellőrt keresünk. Jelentkezni lehet: Idegenforgalmi Hivatal Kirendeltségén, Hajdúszoboszló, MAVAUT-pályaudvar.

A Békés megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat Szeghalmi Közeti Üzeme és Fűszeggyártó Keverőüzeme felvételre hirdet egy-egy fő műszaki helyettesi beosztásra. Felvétel műszaki főiskolai végzettségű és 3 éves gyakorlat. Műszaki középiskola és 8 éves gyakorlat. A felvételre összefüggően felvilágosítást Szeghalom, Kinizsi u. 17. szám alatt írásban, vagy személyesen nyújtunk.

Felvételre keresünk változó munkahelyre autogén-villanyhegesztő, lakatos szakmunkásokat. Jelentkezni az Üzem vezetőjénél.

Kereskedő szakmunkásokat, segédmunkásokat felvessz a PIERT Kereskedelmi Vállalat 22-es lerakat Debrecen, Vörös Hadsereg útja 41. szám. Minden szombat szabad.

Bőripari gépek karbantartásában jártas géplakatos melléfoglalkoztatásban alkalmazunk. Debreceni Bőripari Szövetkezet Debrecen, Hatvan utca 55. szám.

Vízutató és -fűró Vállalat Üzemvezetősége Debrecen, felvessz villanyzerelőket. Cím: Debrecen, Monostorpályi út 29. Munkaügyi. Jelentkezni lehet szombat kivételével.

HÍREK

1976. január 24., szombat

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Timót napja

A Nap kél 7.22 óraker — nyugszik 16.32 óraker

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
szombai; estig: felhőátvonulások, szörványosan előforduló futó esővel, később néhány helyen hózáporral. Élénk, időnként erős délnyugati, majd elsősorban a Dunántúlon — helyenként viharossá fokozódó északnyugati szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet: plusz 2, plusz 7 fok között. (MTI)

A SÁRRET hagyományörzőjéről, Szűcs Sándorról készített műsort sugároz a Petőfi adó január 30-án 19.30-kor. A néprajztudóssal Fekete Gyula író beszélget.

A CSAPÓKERTI Horváth Árpád Művelődési Ház klubjában, szakkörökben és társadalmi óvodában február 1-től a korábbi időbeosztás szerinti megkezdődnek a foglalkozások.

VIDÁM, JÁTEKOS vetélkedőt tartottak a hajdúhadházi Ifjúmunkás Klubban január 23-án. A győztesek könyvjutalomban részesültek.

A KORSZERŰ KÖNYHA MŰVEZETE címmel a Háziasszonyok Klubjának tagjai, a GYES-en levő kismamák és az érdeklődő lányok, asszonyok részére elméleti és gyakorlati foglalkozás-sorozat indit a Hazafias Népfront Debrecen városi Bizottsága. A foglalkozásokat Mihály Marton mesterszakács vezeti. Az első összejövetelt január 26-án 15 óraker a HNF Klubjában (Kossuth u. 1.) tartják.

A HAJDUNANÁSI nevelőotthonban tartotta legutóbbi ülését a hajdunánási Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága. A helyszíni vb-ülés nagy segítséget nyújtott az intézmény vezetői számára a további feladatok megszervezésében.

A HANGLEMEZBARÁTOK KLUBJA január 29-én fél hatkor a Zenei Könyvtárban (Vörös Hadsereg u. 26 A) tartja szünet utáni első foglalkozását. Előadók: Szőlősi Gyula, a Hajdú-Bihar megyei Tanács művelődési osztályának vezetője és Straky Tibor, a zeneművészeti szakközépsékszoke igazgatója. Azok, akik 1976-ban kedvezményes lemezvásárlási akcióban szeretnének részt venni, a helyszínen kapnak belépési nyilatkozatot.

47 ÁLLAMI VÁLLALAT, 117 szövetkezet és 289 magán-kereskedő csaknem ötszáz piaci, vásári árusítóhelyét ellenőrizte a közelműltban az Országos Kereskedelmi Felügyelőség. Általánosíthatóan állapították meg, hogy a piacokon és vásárokon működő üzletek elavultak, felújításra szorulnak, technikai felszereltségüket és az értékesítés kulturáltságát tekintve igen csak elmaradtak a kereskedelem általános fejlődésétől.

BARANYA két ismert alkotótelepe — az 1968-ban alapított villányi szobrászműhely és az 1969-ben nyílt siklósi keramikuműhely — az idén ismét kitárja kapuit a hazai és a külföldi művészek előtt. Mindkét művésztelepen nagyarányú rekonstrukciót hajtanak végre, amelynek során kedvezőbb körülményeket teremtenek a vendégművészek számára, és lehetővé teszik a műhely egész éves működését.

A KRITIKA című folyóirat év végi összesítéséből kitűnik, hogy a lapot a megyék közül Hajdú-Biharban olvasják a legtöbb, havonta 710-en. A legkevesebb Zala megyében népszerű a lap, ahol havi átlagban 275 olvasót tartanak nyilván. A folyóirat összpeldányszáma 18 380.

Hetvenöt évvel ezelőtt, 1901. január 21-én született — és 70 éves korában, 1971-ben halt meg — Mihail Romm, a híres szovjet filmrendező.

Irkutszban született, eredetileg szobrásznak készült, 1928-ban került kapcsolatba a filmmel, mint az Iskolánkülvüi Nevelés Módszertani Intézete gyermekfilm-osztályának külső munkatársa. A válogatott mellett ismerkedett meg a szakma különböző fogásaival és a klasszikus alkotásokkal. 1933-tól onnani rendezőként és a MOSZFILM-stúdió munkatársaként tevékenykedett; 1956-tól az egyik legjelentősebb sikereket felmutató alkotócsoport vezetője volt.

Hírnevét egyik első filmje — A sivatagi 13-ak — alapozta meg, s művésze az 1930-as évek végén bontakozott ki; Lenin életéről szóló műve — Lenin életéből — 1918. — filmográfusként világszerte ismertté vált. Emlékét a klasszikusnak elismert alkotások. E filmjeinek legnagyobb erénye, hogy sikerült az államfért, a forradalmárt egyszerre vezetői nagyságában és emberi közelségben ábrázolnia.

Jelentős volt pedagógiai munkássága, filmjárári csoportja a legtehetősebb, legeredtebb fiatalokat vonzotta. Új, kereső egyéniségének munkásságának tanújelétlen elkészítette alkotócsoportjával a lítköznapri film című nagy filmjét is.

A LOTTÓ NYERŐSZÁMAI:

42, 54, 66, 75, 90

ÓRIZETBEN AZ ARUHA-ZI TOLVAJ. Vas László Debrecen, Tanácsköztársaság útja 65. szám alatti lakos január 5-én a debreceni Centrum Aruház férfi konfekció osztályáról két juhmagva börtököt tulajdonított el. Cselekményét az eladók észlelték, s a tolvajt a bejárat előtt a vendők segítségével elfogták. Az okozott kar a kábatoz visszavételével megterült.

AMATÖR SZINJÁTSZÁS. Induló balra című műsort január 24-én, szombaton hat óraker Macson mutatja be az Unió Színpad.

IRO-GLVASÓ találkozott tartanak január 26-án, hetfőn délután 5 óraker a Posta-igazgatóság első emeleti tanácsstermében. Baranyi Ferenc költő látja vendégül a Bethlen Szakközépsékszoke és a Postás Ifjúsági Klub. A Bethlen irodalmi színpada a találkozón mutatja be Esőveres című műsört, amelyet a költő műveiből állítottak össze.

ÜVEGMŰVESEK. A hómok, a szoda és a mészkő magas hőfokon megolvadtot keveréke adja a fiatal üvegművesek munkáját a nyiregyházi Univerisál üvegtechnikai üzemében. Termékeik a világ számos országába eljutnak orvosi, laboratórium felvételként, vagy iskolai szemléltető eszközök formájában.

INGYENES jogsegélyszolgálatot kell szerveznie ez érvben az ország minden nagyobb, hatszáz dolgozóval többet foglalkoztató vállalatánál és szövetkezeténél. Kiserlelképpen ezt korábban már több nagyüzemben bevezették.

A TIGÁZ segíti a munkások lakásépítését és kiemelten kezeli a fiatal dolgozók ügyét. Tavaly 65-en kaptak visszatérítendő lakásépítési támogatást, köztük 39 fiatal.

Rejtvényfejtők figyelmebe!

A Napló 1976. január 4-i számában megjelent keresztrefejtény helyes megfejtése: Halálában is győzött ellenségein — élete, áldozata nem volt hiábavaló. Könyvet nyertek: Balogh János, Debrecen, Hámán K. u. 16. Hora Endré, Debrecen, Kossuth u. 15.; Schleisz Ilona, Debrecen, Attila tér 3.; Urbán Zoltán, Debrecen, Fényes utca 17.; dr. Birkás József, Debrecen, Monostor u. 8.; Éles Imre, Debrecen, János u. 27.; T. Lukács Imre, Debrecen, Burgundia u. 8.; Nagy József, Püspökútja 8.; Petőfi u. 11.; Gurbai Péter, Sándor, Petőfi u. 60.; Rác Zoltán, Hajdúszoboszló, Wessely-nyi u. 27.

Utazzon a COOPTOURIST-tal!

15 nap Bulgária—
Istanbul kb. 4630 Ft.
13 nap Görögország kb. 9320 Ft.
3 nap bécsi kirándulás kb. 1900 Ft.
5 nap Leningrád kb. 3310 Ft.
14 nap körutazás a Szovjetunióba kb. 6620 Ft.
5 nap Moszkva kb. 2350 Ft.

10 nap Rákóczi-emléktúra
Románia—Bulgária—
Rodost kb. 5800 Ft.
14 nap Bulgária—
Törökország—Görögország kb. 10 400 Ft.
12 nap szibériai körutazás kb. 9580 Ft.
15 nap körutazás a Balti-Szovjet Köztársaságba kb. 6620 Ft.

ÜDÜLÉSEK — KÖRUTAZÁSOK — EGYENI

SZALLÁSBIZTOSÍTÁS

BŐVEBB INFORMÁCIÓ A

COOPTOURIST

Irodában

Holló János u. 4. Telefon: 11-922

FIATALOK!

A lakásprogram megvalósításához azonnal felvesszünk egy- és kétműszakos foglalkoztatásra jó kereseti lehetőséget biztosító munkák végzésére lakatosokat, esztergályosokat, marókat, betanított és segédmunkásokat.

Jelentkezés és felvétel:

Építőgépgyártó Vállalat Alkatrészgyára,

Debrecen, Ispotály u. 10,
és Balmazújváros, Debreceni u. 2.
Vidékieknek útiköltséget térítünk.

Egrestermelők,

figyelem!

A Szövetkezeti Közös Vállalat (MÉK) értesíti a kiskerttulajdonosokat, hogy a szerződéseket az alábbi helyeken megkezdte:

- 1) Postakert u. 6. sz.
- 2) Bősziroményi út 125. sz.
- 3) Dombos tanya (MÉK felvásárló hely)
- 4) Kondoros (id. Mikó Gyula)
- 5) Rákóczi u. 3. sz. (MÉK felvásárló telep)
- 6) MÉK-központ (Széchenyi u. 22. sz.)
- 7) MÉK-kirendeltség (Mikepércsi út 10. sz.)
- 8) Mikepércs (MÉK felvásárló telep)

A szerződésben korábban meghirdetett 5,50 Ft/kg garantált védőárral szemben, a VI. 10-ig átadott 10 mm-en felüli egresért 6,60 Ft/kg-os fix felvásárlási árat térítünk.

Szerződés-kötésre február 15-ig várjuk termelőinket, a fent megjelölt helyeken.

**SZÖVETKEZETI
KÖZÖS VÁLLALAT**

TITASZ Vállalat debreceni Üzemigazgatósága felvessz villanyzerelő szakmunkásokat és gépkocsi szerelvése segédmunkákat. Jelentkezni lehet: TITASZ V. debreceni üzemigazgatóság, Debrecen, Mikepércsi út 1. Munkaügyi csoport.

A hajdúhadházi Új Barázda Mgtisz műszaki telepvezető munkakörbe felvételre keres mezőgazdasági gépész üzemmérnököt vagy gyakorlatlan rendelkező gépésztchnikusot. Jelentkezni lehet a tsz műszaki főigazgatóvezetőjénél.

A polgár November 7. Mezőgazdasági Termelőszövetkezet felvételre hirdet villanyzerelő, autómotorszerelő, gépészeti szakmunkások részére. Jelentkezés: Tsz-iroda Polgár, Hősök u. 94.

Bármilyen méretű ablakhoz könnyen felszerelhető a több színben forgalomba hozott

MŰANYAG

FÜGGÖNYKARNIS

KELET TŰZEP V.

202. sz. TŰZEP-telep

Debrecen, Kishegyesi út 2.

SZAKMA NÉLKÜLIEK, FIGYELEM!

Forgácsoló üzemünkbe 18 évet betöltött munkavállalókat három hónap alatt

betanítunk esztergályos munkára

betanulási kedvezményrel, jó kereseti lehetőséggel.

Megfelelő gyakorlati idő letöltése után szakmunkás-képesítés megszerzését támogatjuk.

Jelentkezés Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár Debreceni Gyára
Hid utca 4. sz. Munkaügyi.

EGYÉNI TERMELŐK FIGYELEM!

Itt a lehetőség, hogy a termőképeségben leromlott, vírussal fertőzött vetőburgonyáját államilag ellenőrzött, fémzárolt korszerű, bőven termő fajtára kicserélje.

Így az alábbi fajták:

ASTILLA 295,— Ft/kg

DESIREE 380,— Ft/kg

egységáron előjegyezhető a

VETŐMAGTERMELTETŐ VÁLLALATNÁL

Debrecen, Vörös Hadsereg u. 54. sz. I. emelet.

KÖZ

Fekete mindig a — ezek a — és szíves Ahol rósz érzi-e a falak?

Kérdés: hány has meg alap lételet, és hogy egy ahol dolgoz tiven tevék elenne, vi közásunk amelyeke

Az emt meg. A m szereti-e ja-e meg, beri telje nagyon se munka cs goznak, h arra fordí

Azt his elképezés mindig az kának vé egyén né kényszer

is meg ak akar meg tus, nyugt

Magam ahol dolgoz tulajdonk z lélekte rá — ezt metlenség bárhol is ze ahhoz.

Ismerek jük, szala remteni n munkában nyűgnek, magukat t

Ezek t hogy talá vissza, hógok nem igényeivel még eltel

hatja meg érezheti v abban a m

Könnyű kítani mir érezte ott, sait, érezt rá. Az is p

pont az ob fotel nagy szerek, a s je, a társ

Annyira akarkják t nánk, hóg dohányfűs sebben sz királykodá az erkölcs

vább. Azt hisz nunk a m gálatára. T az főnk v csak mun szakszerve mézteseter körről. Ne pontosan hajtására.

De azt h akkor is l éreznék jó kerülőkre, a megfele

lőzhetetlen a másik pe szándék, a Tudomá

aki megdit azért, mer semmit, a rat lendüle

vel végzett ez minden hűzódni az a sündisz

hetek jófiu közömböss légkört: s felfele és l

Tulajdon légkört ne kell. Mind fel ne ism

leken, a merést is. kor panaszbent konfl mit tettün

Ahol dol lenne mind ülalkalmat meg mész je. Az emb egy másbó

Ahol dolgozunk

Fekete műbőrrel bevont íróasztal, kényelmesen terpeszkedő s mindig a fényre forduló fotel, falon körbefutó élénkzöld skandens — ezek adnák a munkahely jó légkört? Vajon mindenki örömmel és szívesen megy be dolgozni, akinek ilyen munkaszobája van? Ahol rózsaszínű vagy világoszöld falak veszik körül az embert, ott érzi-e a munka jóízét, s ha igen, attól érzi-e, hogy milyen színűek a falak?

Kérdéseimet régóta fogalmazom s tudnék melléjük tenni még néhány hasonlót. Régóta gondolkodom ugyanis azon, mi határozza meg alapvetően az ember hangulatát, érzelmeit, munkakedvét, szemléletét, életfelfogását. S újra meg újra az a válasz tolszik elém, hogy egyike a legfontosabb meghatározó tényezőknél a munkahely, ahol dolgozunk. Életünk legértelmesebb szakaszában a napok aktív tevékenységre szánt mennyiségének legnagyobb részét a munkahelyen töltjük. Munkával töltjük. És akárhogy is próbálunk tenni ellene, visszatérünk magunkkal az otthonunkba, művelődésünkbe, szórakozásunkba, pihenésünkbe azokat az élményeket, benyomásokat, amelyeket a munkahelyen szereztünk.

Az embert ilyen szempontból is lényegében a munkája határozza meg. A munka, amit végez. Azt tartom itt alapvető kérdésnek, hogy szereti-e az ember, azt, amit csinál. Ez tölti-e ki az életét, itt akarja-e megvalósítani önmagát, a munka maga jelenti-e számára az emberi teljességet? Miért lehet ez téma? Mert az az érzésem, hogy nagyon sokan élnek közöttünk, akik számára a mindennap végzett munka csupán kereseti forrás, megélhetési lehetőség, s nem úgy dolgoznak, hogy szívük és agyuk legtisztább és legnagyobb energiáit arra fordítanák, ami kitölti mindennapjaikat.

Azt hiszem, távol állunk még attól, hogy mindenki saját egyéni elképzelései, vélt céljai alapján alakítsa munkahelyét, mindenki mindig azt csinálja, amit saját maga számára egyedül értelmes munkának vél. A társadalmi munkamegosztás jelenlegi rendszerében az egyén néha megalkuvásra, kompromisszumra kényszerül. S ha ez a kényszer nem jár együtt az egyén szándékával: a végzett munkában is meg akarja keresni azt a tartalmat, amit az elképzelt munkában akar megvalósítani, sok belső ellentmondás, sok feszültség, konfliktus, nyugtalanság származik ebből.

Magam is ismerek olyan embert, aki csak azért dolgozik éppen ott, ahol dolgozik, mert nem kapott máshol állást. Ebből eredően aztán tulajdonképpen semmilyen személyes köze nincs a munkájához, végzi lélektelenül, személytelenül szinte s csak annyi energiát fordít rá — ezt is csak jó esetben —, hogy ne legyenek munkahelyi kellemetlenségei. Már pedig én nem hiszem, hogy az ember munkáját — bárhol is dolgozzék — úgy végezhesse, hogy személyesen semmi köze ahhoz, amit csinál.

Ismerek olyanokat is, akik alig várják, hogy leteljen a munkaidőjük, szaladnak haza vagy a másik állásukba s ott próbálják megteremteni maguknak életük értelmét, az anyagiakban, a másfajta munkában, a kertészkedésben stb. Magyarul szólva: a munkahelyet nyűgnek, fölösleges tehernek érzik, s onnan kiszabadulva tartják magukat hasznos, értelmesen élő embernek.

Ezek tények, szerintem különösebben szét se kell néznünk ahhoz, hogy találkozzunk velük lépten nyomon. S mindez arra vezethető vissza, hogy a gyerekkori álmok, ifjú elképzelések, szülői kívánságok nem voltak szinkronban az egyén képességeivel, a társadalom igényeivel. S miután véleményem szerint igen hosszú időnek kell még elteltie addig, amíg mindenki egyéni vágyai alapján választhatja meg munkahelyét, arra kell választ keresnünk, hogy hogyan érezheti jól magát az ember azon a munkahelyen, amely neki jutott, abban a munkában, amelyet végeznie kell.

Könnyűnek látszik a válasz: olyan munkahelyi légkört kell kialakítani mindenütt, hogy az egyén szívesen menjen be dolgozni, jól érezze ott magát, örömet találjon a munkában, szeresse munkatársait, érezze, hogy munkáját megbecsülik, érezze, hogy szükség van rá. Az is igaz, hogy — bár kétségkívül nem elhanyagolandó szempont az objektív környezet — ebben nem elsősorban a fal színe, a fotel nagysága játszik meghatározó szerepet, hanem a vezetői módszerek, a szocialista demokratizmus funkcionálása, a kollektíva ereje, a társadalmi szervek tevékenysége stb. Mindez ismétlem igaz. Annnyira igaz, hogy mindig megmosolygom azokat, akik például ki akarják tiltani a munkahelyekről a cigarettát. Bár már ott tartanánk, hogy a munkahelyi légkört legjobban, legerőteljesebben a dohányfüst szennyezi. Csakhogy van még más — s ennél veszélyesebben szennyező — fertőző anyag is: az önzés, az irigység, a kis-királykodás, a klikkszellem, a zsarnokoskodás, az őszinteség hiánya, az erkölcsi megbecsülés tényezőinek háttérbe szorítása és így tovább.

Azt hiszem, az elkövetkező években nagyobb gondot kell fordítanunk a munkahelyi légkör, munkahelyi közérzet elemzésére, vizsgálatára. Tudomásul kell vennünk, hogy egy ideges kolléga — legyen az főnök vagy beosztott — kisebb-nagyobb közösségeket tehet nemcsak munkaidőben, hanem azon túl is idegessé, nyugtalaná. A szakszervezetnek, pártszervezetnek feladata — a vezetők mellett természetesen —, hogy gondoskodjanak arról a jó munkahelyi légkorról. Nem a bratyzás, kritikátlanság légkörére gondolok, hanem a pontosan meghatározott követelményekre, azok következetes végrehajtására, az értékelés sokrétűségére, az emberségre.

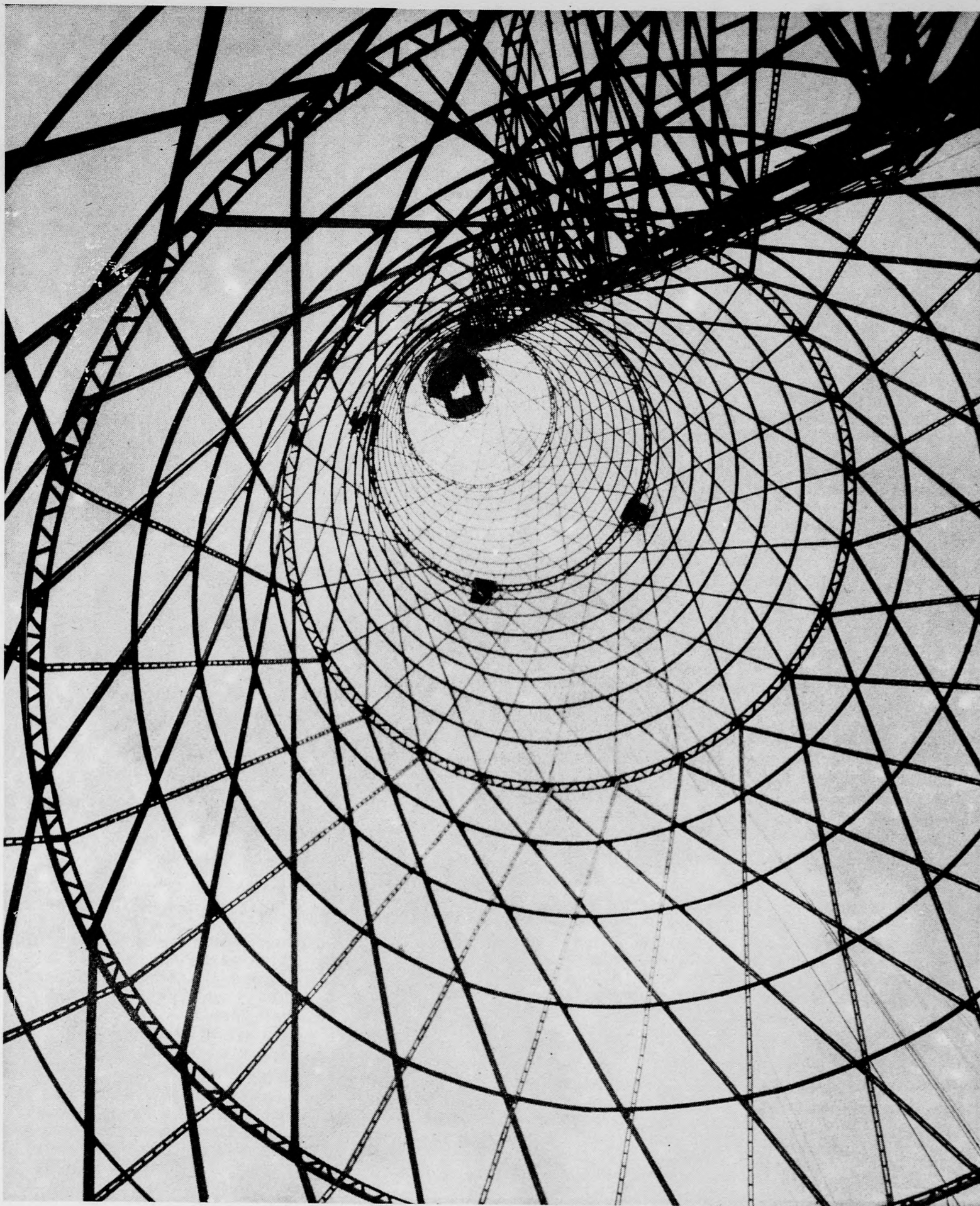
De azt hiszem, még ha ez mind mindenütt eleven valóság volna, akkor is lennének emberek, akik a jó munkahelyi légkörben sem éreznék jól magukat. Most nem a notórius lógósokra, nem a munkakerülőkre, a felelőtlen közömbösökre gondolok. Hanem arra, hogy a megfelelő munkahelyi atmoszféra biztosításához két elem nélkülözhetetlen: a vezetés által megteremtett lehetőségek az egyik elem, a másik pedig — s ez nem kevésbé fontos — az egyénben munkálódó szándék, akarat, törekvés.

Tudomásul kell vennünk, hogy nincs és nem is lesz olyan főnök, aki megdicsér valakit azért, mert a munkáját nem végezte el, vagy azért, mert a munkához való viszonyában az illetőnek nem talált semmit, amiben a többet akarás, a kezdeményezés szándéka, az akarat lendület megmutatkozzon. Előfordulhat persze, hogy a félszívvel végzett munkáért a munkahely a felelős, de nem hinném, hogy ez minden esetben így van. Néha kényelmesebb és könnyebb visszahúzódnunk az alaposabb, intenzívebben végzett munkától s behúzódnunk a sündisznoállásba: engem itt úgyse becsülnék meg, én itt nem lehetek jófiú. Sokszor bizony nem egyéb ez, mint a tehetetlenség, a közömbösség álarca. S néha éppen az ilyen emberek mérgezik a légkört: saját elégedetlenségüket közösségi érzésként terjesztik s fellele és lefele egyaránt mérgeznek.

Tulajdonképpen egyszerűen arról van szó, hogy a jó munkahelyi légkört nem tudja egyedül a vezető biztosítani. Mindannyiunknak kell. Mindannyian felelősek vagyunk érte. Nincs olyan vezető, aki fel ne ismerné, hogy ha munkatársai jól dolgoznak, dinamikusan, lelkesen, az ő munkája lesz könnyebb, egyszerűbb, ő kap érte elismerést is. Bennünk, önmagunkban is keresendő hát a hiba. S amikor panaszkodunk a rossz munkahelyi légkörre, amikor hazahordjuk benti konfliktusainkat, nem azt írt is megkérdeznünk önmagunktól: mi mit tettünk azért, hogy kevesebb feszültséggel éljünk.

Ahol dolgozunk, ott telik el az életünk értelmesebb része. Kinek lenne mindegy, hogyan telik el? Figyelmezzünk hát a falak, virágok, ülcalkajmatosságok, íróasztalok, faliújságok mellett egymásra is, mert mégis az ember a munkahely legfontosabb eleme és tényezője. Az ember, aki eredően alkotni akar. Ezt kellene megtanulnunk: egymásból folyamatosan kibontani azt az alkotó szándékot.

Bényei József

SZERKESZTETT ÉG • (Porter - TASZSZ)

4 hét

PORTRÉJA

A versmondó

van hajlam, de a mindennapi élet nem ad rá lehetőséget, hogy felismerje. Hogy megismerje önmagát. S ebben az iskola sem segít. Sok gyerek szégyelli az érzelmeit, takargatja. Előadtam a műsort a kollégiumban is, hogy segítsek leküzdeni a gátlásait. Így kapcsolódik össze a nevelőtanár az előadóművésszel.

— Az 1972-es szegedi színjátszó fesztiválon a KLTE irodalmi színpada aranyérmét nyert „Szereltem, szereltem...” című összeállításod. Volt ennek a műsornak valami köze a „Tavaszi szél”-hez?

— Tulajdonképpen ugyanaz a műsor. Akkor sokan elmentek a Főnixtől, nem volt se rendező, se szöveg; megcsináltuk az enyémet. A „Szereltem, szereltem” hangulati, műfaji sokszínűségével megragadott. Ami bennem van, azt itt találtam meg, a népdalban. Mindenkinek közérthető, megfogható módon tudok az egyik legalapvetőbb dologról beszélni.

— Műsorod egyetlen témakörre épül, a szerelmet kíséri végig, a házasságon keresztül a hétköznapi tragikomikumáig. Mintegy felvonultatja a szerelmi archetipusokat.

— Pontosan. A vágyakozást konkrét szerelmi udvarlás, azt házasság követi. Mint az életben. A hang hol tragikus (balladák), hol humoros (mesék, rigmusok). Az ember hol kényszerből, hol szerelemből házasodott. Az asszony, férj- és vénlánycsúfólók feloldják a tragikumot. Ez elmegy odáig, hogy humorosan halálba kívánják egymást. Aztán itt van a gregorián-

és a pentaton-dallamvilág. Mindig azt tanították az iskolában, hogy a népdal szövege is irodalmi érték. Erre alapoztam a műsört: hogyan hatnak a szövegek dallam nélkül. Sokszor sokkal jobban. Különösen a tréfás iratok, meg a csúfolók.

— De a rigmusokat saját ritmusodra, szinte új dallamra mondom. S énekeled a népdalokat is.

— Igen ám, csakhogy más a szöveg ritmusa és más a dallamritmus. A szövegből többet ki lehet hozni dallam nélkül. A dallamritmus nagyon kötött.

— Műsorod azt példázza, hogy az idilli szerelem szükségszerűen hétköznapivá, szürkévá válik. Hogy aki lázad ellene, az neveléses lesz. Ez a műsor nem a szerelemről szól, hanem a szerelem haláláról.

— Nem, nem. Remélem azt azért sikerül kifejeznem, hogy a szerelem mégiscsak szép. Mert, ha úgy nézik végig az emberek a műsört, hogy a végén felállnak, hazamennek és beadják a válópert, mondván, hogy úgyis reménytelen az egész, akkor baj van. Ám, ha elfogadják, szépségeivel, rútságával együtt, akkor könnyebben túlélik magukat az ostoba pillanatokon.

— A te életben hol tart a szerelem a műsor szerint? A népdalnál vagy a rigmusnál?

— Még az elején, de már nem a legelején. Ott, hogy: „Tudd meg legeg, tudd meg, a szerelem emul, Hajh, minden kincsünk a sáros porba hull, Ne féjj leán, ne féjj, hogy emul szerelmünk, Hajh, mind örökségünk főváltják gyermekeink...”

Vinkó József

AZ OLVASÓ VÉLEMÉNYE

Önfegyelem és felelősség

A rádió és főleg a tévé gyakran megdöbbentő dolgokról ad hírt. Nagyon súlyos közlekedési balesetek — felelőtlenség miatt. Részeg verekedők gyilkoltak. A fővárosban egy boltvezető megvert, egy nőt, aki a panaszkönyvet merészelté kérni. A képernyőn láthattuk a Budapest—Nagykúta közötti vonat egyik kocsiját, melyet vandál pusztítók teljesen tönkretettek.

Nem vitás, hogy rossz példák, elítélendő jelenségek a múltban is voltak, és a jövőben is számolni kell velük. Csak hogy mégsem szabad ebbe ilyen könnyen belenyugodnunk. A szocialista társadalmi rendszer létjogosultságát és magasabbrendűségét többek között éppen az bizonyítja, hogy fokozottabban és főleg eredményesebben tudunk küzdeni az emberi hibák, a lelkiismeretlenség, a közöny, a vad ösztönök ellen. Sokan elmondják már, hogy a szocialista tudat elmaradt a társadalmi léttől, és a viszonylagos anyagi jólét nem vonta maga után kellő mértékben az általános kulturáltság emelkedését. Sajnos, ezt mindennapos tények is bizonyítják. Sokan a szocialista együttélés iratlan törvényeit is legfeljebb másokon kérik számon, ők maguk lábba tiporják azokat, mérhetetlen önzésről, embertársai iránti teljes közönyösségről tesznek nap mint nap bizonyosságot.

Mit lehet tenni? Tudjuk, hogy a mi normánk a cél, mely a módszereket is megszabja. Ezért tartjuk rendkívül fontosnak a meggyőzést, a példaadást, a közösség nevelő, ellenőrző magatartását. De a szelíd meggyőzés, a lelki ráhatás, az értelemre apellálás sok embertelenségig szinte semmi eredményre nem vezet. Ezeknek nincs önfegyelmük, a jó szóra nem hallgatnak, sőt gúnyosan kinevetik a jámbor, „lelkizőket”. Jó lenne tudni, hogy azok, akik a közösség egészséges fellépéséről, elítéléséről a garázdák társadalmi megfélemezéséről olyan meggyőzően tudnak beszélni, maguk hányszor jártak már elől jó példával?

A tévéből, főleg a Kék fény adásaiból mindenki megtudhatta, ha eddig nem lett volna számára úgyszólván világos, hogy társadalmunk el a legembertelenebb merényleteket megrögzött, börtönből szabadult, ott semmit sem tanult, visszaeső bűnözők követik el. Itt volna az ideje, hogy a jó szó mellett példát is statuáljunk, keményebben és egészségesebben lépünk fel a nyílt antiszociális megnyilvánulásokkal szemben. Nem éppen az öntudatra vall, de tény, hogy például amióta hétvégén a mészárszakai „fekete vonaton” szolgálatban levő rendőrök is utaznak, sokkal kevesebb az atrocitás.

Az elvadultság, az agresszió nem a mi társadalmunk szülötte, hiszen köztudomású, hogy a nyugati világban hatványozottan van jelen. Mi ahhoz képest még gyerekecipőben járunk. De felhívni az embertelenségek — nálunk nem is lehet cél. Másrészt azonban az is nyilvánvaló, hogy a nálunk is kialakulóban levő helyzet megítéléséről világosan látnunk kell, és be kell ismerünk: nemcsak a kapitalista környezet hatásáról és a régi világ maradványairól van itt szó, hanem olyan „maradványokról” is, amelyek magunk teremtetünk meg magunknak, nem utolsósorban azzal, hogy elhanyagoltuk a növekedés apróbb zavarainak tekintettük őket. A durva hibák fölött nem lehet könnyen napirendre térni, mert az önfegyelem hiánya, a felelőtlenség és a kulturálatlan magatartás a sok jelzés, tiltakozás, rádió-, tévé-, és sajtóvélemény ellenére sem csökken megfelelő mértékben. Ne tegyünk úgy, mintha nem vennék észre! A hetvenes évek eleje óta az emberek közötti kapcsolat nálunk is érdekesebbé, néha embertelenebbé vált. Es ez nagy baj!

Aki figyelemmel kísérte a magyar szakszervezetek 23. kongresszusát, annak számára egy percig sem lehet kétséges: a mai nemzetközi helyzetben előre haladnunk, továbbfejlednünk csakis az emberi felelősségtudat és önfegyelem fokozásával lehet. Bizku elvtárs világosan kifejtette: a gazdasági hatékonyság nem javult olyan mértékben, ahogy kellett volna, és jórészt kimerültek a gazdasági növekedés viszonylag könnyebben hozzáférhető tartalékai. Csak egy van, aminek megváltoztatásával komoly javulást érhetünk el, és ez az élethez, a munkához való szocialista emberi hozzáállás. Sokkal eredményesebben kell küzdeni minden szinten a felelőtlenség, a pocskolás, a szervezetelem, a korlátoltág ellen, mert sokan nem óhajtkák még mindig tudomásul venni, hogy saját egyéni érdekeiknek meg kell egyezni az egész nemzet érdekeivel.

De hogyan küzdünk, milyen eszközökkel? Kényes kérdés ez, nem könnyű rá válaszolni, pedig sokan felvetették már. Mégsem ér egy ilyen írás semmit, ha nem teszünk konkrét javaslatot. Például így:

1. A felelőtlenség, az önzés, a nemzeti vagyon herdálása a társadalom minden rétegében előfordulhat. Ha a fizikai dolgozók „állnak” a munkában, ezért gyakran a vezetés a felelős. A dolgok összefüggnek, rendkívül bonyolultak. El kell jutnunk a belátásig, hogy a mai helyzetben a szakértelemnek, a rátermettségnek, a szervező és irányító készségnek az eddiginél sokkal nagyobb jelentőséget kellene tulajdonítani, sőt ma már mindez — ha jól meggondoljuk — szinte azonos a politikai alkalmasság kérdésével. A termelés hatékonysága nemcsak azon múlik, hogy milyen szépen próbálunk a dolgozók öntudatára hatni, hanem sokkal inkább azon, hogy mennyire tudjuk őket folyamatosan és megfelelő szinten foglalkoztatni, hogyan tudjuk anyagilag érdekeltté tenni őket a munkában, vagyis hogyan tudunk szervezni, irányítani, vezetni. Nem valószínű, hogy Burgert Róbert bábolnai dolgozói a vonatkocsik berendezésének vandál pusztításában látnák örömeiket, hiszen rendkívül magas szervezethez tartoznak végzik munkájukat, és bizonyára jól is keresnek. A győri Vagon- és Gépgyár több fiatal mérnöke fizikai munkát végez, de így is meg tudja keresni a havi 5–6 ezer forintot. Ahol gyenge a vezetés, ott szervezeten a munka, fegyelmetlenség, felelőtlenség válik gyakran a jószándékú ember is, mert sokszor kényszerű módon „lézeng”, áll, a napja eltelik, a fizetés kevés.

2. Meg kell akadályozni olyan melléküzemágak, vállalkások elszaporodását, amelyekről eleve nyilvánvaló, hogy nem az egész nemzetgazdaság számára jelentenek hasznot. Köztudott, hogy többen már a mellékállást tekintik főfoglalkozásnak, amelyhez az erőt és energiát a főmunkahelyen eltöltött pihenés adja meg. Ezek az emberek nagyon is komolyan veszik azt a tréfás mondatot, hogy aki dolgozik, az nem ér rá pénzt keresni. Az ellenőrzés megszervezése minden szinten nagyon időszerű.

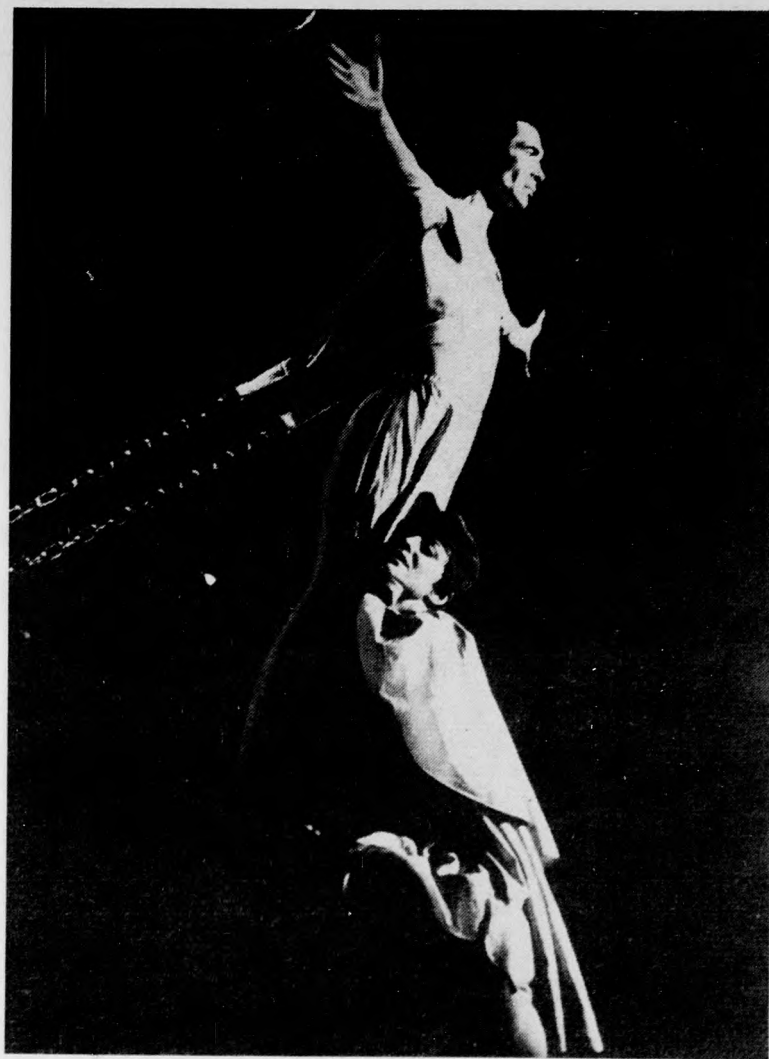
3. Központi szabályozással gátat kell vetni a mértéktelen munkaerő-vándorlásnak és munkaerő-csábításnak, mert ez szüli nap mint nap a fegyelmetlenséget, a felelőtlen magatartást, a nemzet vagyonának herdálását.

4. A közismert lógókat, iszákos munkakerülőket, garázdákat a szocialista törvényességben belül szigorúan büntetni kell. Ez mindnyájunk ügye. A szocialista társadalmi rend nem lehet menhely azoknak, akiknek csak egyetlen forma felel meg: az anarchia.

5. Azt, hogy ki dolgozik jól és ki nem, sohasem egy-két ember bírálja el, hanem az együtt dolgozók minél szélesebb kollektívája! A klikkrendszer, a kivételezés, a sógorság, komaság gyakorlata nemcsak a visszaélések forrása, hanem a fegyelmetlenség és felelőtlenség is.

A szép célok, eszmék megvalósulása a szocializmusban is embereken múlik, akik még nagyon különböznek. De mindnyájan szeretnénk, hogy gyermekeink okosabbak, igazabb és boldogabb emberek lennének, mint mi vagyunk. Csak hogy ezért a jövődóért már a jelenben is sokkal tudatosabban kell küzdenünk, és többet kell tennünk.

Kálmánchey Tibor

Gyurkó László: Kőműves Kelemenné; Jobba Gabi, Csikos Gábor

Gyurkó László: A bús képű lovag. Don Quijote de la Mancha szörnyűséges kalandjai és gyönyörű szép halála

Bemutatjuk a 25. színházat

Aligha fordult még elő a magyar színháztörténetben, hogy fővárosi színház vidéket tartsa az évad első bemutatóját. A 25. Színház viszont szeptember 23-án Rudolftelepen, Borsod megyében játszotta először a Zsugori uram, telhetetlen, fősvény ember című „víg-játékot, amit Moliere híres Frantzia költő után készített 1792-ben Simai Kristóf kegyes-iskolai pap, annak utána átalakított Örkény István”.

A hatodik évadját járó színházunknak — mondja Gyurkó László igazgató —, két esztendeje hagyomány, hogy az új évdényt tiznapos vidéki turnéval kezdjük. Tavaly előtt Baranyában voltunk, tavaly Bács-Kiskun megye településeit kerestük fel. Az idén Borsodra esett a választásunk.

Hogyan állítják össze egy ilyen vendégszereplés programját?

A színházi előadások csak egy részét tették ki a turnénak. Hagymányainkhoz híven a tizenöt borsodi községben rendezhő irodalmi órákat, önálló esteket — Jobba Gabi, Cseh Tamás és Sándor György műsorát — is tartottunk. Bemutatunk úgynevezett „leszálló-műsor”-okat, a rudolftelepi 4-es akna felolvasójában és a kurtyáni aknában, és sor került kerekasztal-beszélgetésekre, ankétokra is.

Mint mondotta a színháznál már hagyomány a vidéki turné. Mi ennek a programnak a kultúrpolitikai célja?

Hernádi Gyula—Jancsó Miklós: Vörös zsoldár

Don Quijote; Jobba Gabi, a háttérben Jordán Tamás

Magyarországon általában telt házak előtt játszanak a színházak. Ennek ellenére a felmérések azt bizonyítják, hogy hazánk lakosságának mintegy kilencven százaléka nem rendszeres színházlátogató. Ez érhető is, hiszen a kis települések, tanyák lakóinak, de a peremkerületekben élőknek sem könnyű színházba eljutni. Nincs tehát más megoldás, a színházat kell elvinni hozzájuk. Erre lehetőséget ad, hogy most már sokfelé vannak az országban olyan művelődési házak, ahol lehet színházat csinálni. Tavaly harminc előadást tartottunk vidéken, illetve a főváros peremkerületeiben, az idén is vállalkunk ugyanennyit. Az igény ennek legáltalább háromszorososa, de sajnos többre nem futja erőnkől. Társulatunk tizenhét színészt foglalkoztat. Egyszerűen képtelenek vagyunk többre. Ha reményeink valóra válnak, és a jövő évadot már új színházunkban, a Budai Várban tudjuk elkezdeni, akkor kétszerezére növekszik társulatunk létszáma. Akkor majd többet tudunk vidékre és a peremkerületekre járni.

Kérem, szőljön bővebben az új színházról.

Európában egvedülálló hajlékunk épül esztendőnk óta a várban. A hajdani carmelita kolostor épületét már II. József elvette az egyháztól. Színház létesült benne. Játsoztak ott egészen századunk 20-as éveigi, majd az épület 1944-ben teljesen kiégett. Újjáépítésével színházunknak az egykori temp-

lomhajóban egy 300 személyes nézőtérre lesz, tágas színpada, s megfelelő kiszolgáló helyiségei. Az építkezés gyakorlatilag befejeződött, már csak a szerelési munkák vannak hátra.

A jövőből kanyarodjunk vissza a jelenre. Hogyan alakul a színház programja?

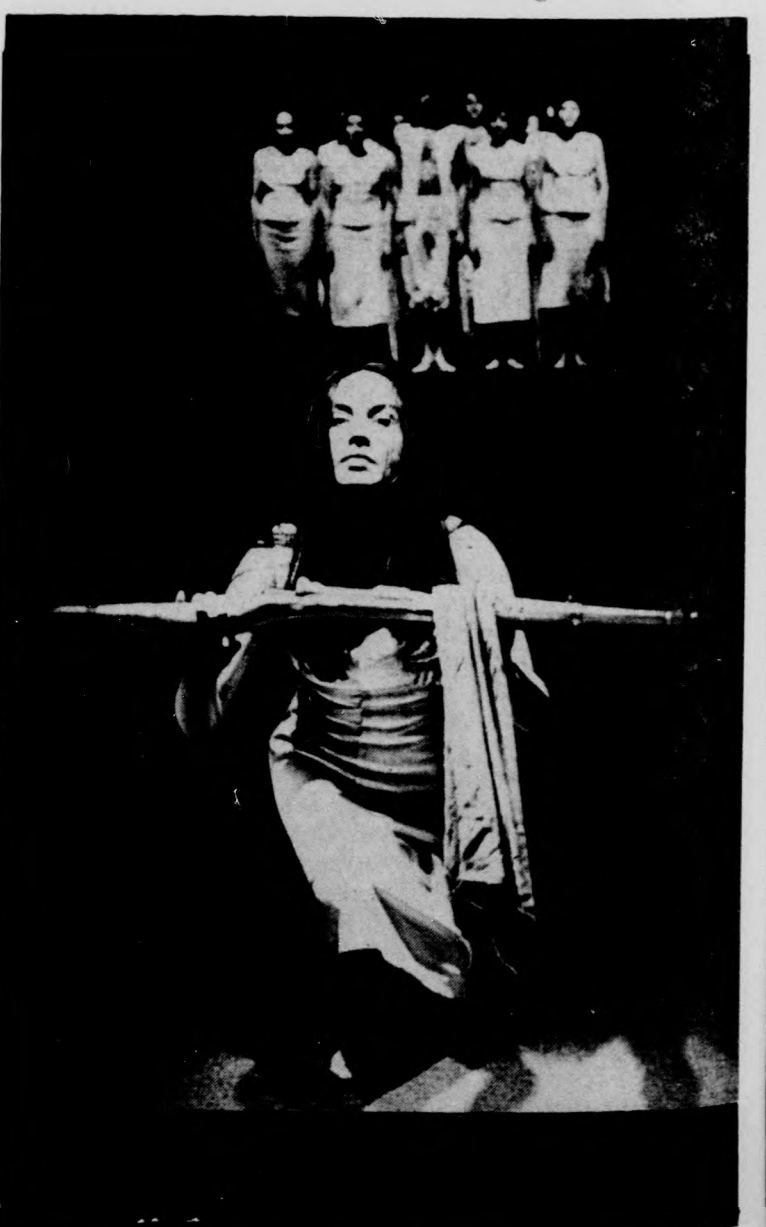
Tavasszal már az őszi idényre készülünk, az új színházban bemutatandó két darabunkat próbáljuk. Hogy melyik lesz ez a két darab, azt egyelőre még nem tudom megmondani. Dolgozik színházunk számára Bereményi Géza, Dobai Péter, Hernádi Gyula, Schajwda György és Spiró György. Magam is írok új darabot.

Korábban szót ejtett a társulat bővítéséről. Hogyan gondoskodnak utánpótlásról?

Szeptemberben egy amatőr stúdiót indítottunk. Az óbudai Frankel Leó Művelődési Ház biztosított számunkra helyiséget, így a stúdió az Óbudai Szinkór nevet kapta. A 300 jelentkezőből 80-at vettünk fel, ezek közül három hónapi intenzív munka után negyven maradt meg. Övelük három éven át foglalkozik Györgyfalvy Katalin irányításával színházunk valamennyi rendezője és vezető művésze, s ezután a legtehetségesebbek állami vizsgát tehetnek, színészként dolgozhatnak. Közülük is szándékozunk szerződtetni, de természetesen nem ez az egyetlen lehetőség.

Morvay István

Vörös zsoldár; Bajcsay Mária (Korniss Péter felvételei)

évekre
sárgos
állítha
mégse

Tizenhá
csillagocsk
ajtón. Tize
pot kívánó
gyelve, ug
zettel a b

Az első
más osztál
az égszínk
is gonzoza
sem tünett
tokat. Az ú
a tanulmár
rendben ül
di a hazul
doztalanok

Ilyen a c
De a gyó
kisegítő os
helyzet. Eze
sen hátrány
nyok.

— A gye
pedig tetű
osztályban

Magyaror
80 százalé
Különösen
mondom én
Értelemleg
rűlmények
gyakran öss
az értelmi f

— Ha a c
letik egy g
szik idegile
balmazújár
pedagógusa.
zások, rend
zás, ezek a
rok? A cigá
leg fogyatek
nek született

A helyzet
kat tesznek.
iskolában pé
hátrányos h
színházunk
idő elteltéve
ide, a kiseg
azok, akik
együtt elsaja

— Kisegít
Nagy Gyula
kezdem, de
tizenhárom
letett. Hogy
normál osztá
tálásra fordí
lalkozunk a
kincsét is ig
járunk velü
A felső tago
a szakasostó
ben tanítjuk
a fizikát, az
dig egyáltalá

Az iskola
tanévben elő
osztályt. Az
egyszer már
osztály elvég
güknél nem
kossággal, h
környezettel

— Úgy kel
anyjuk lenné
nülőről Kocs
még most ser
tat az egyik
néni pótolja
nek a munká
javító foglal
bővült a szók
lamennyien r
a jövőben kis
vel a közepé
anyagot. De a
tozik, hogy a
val esznek.

Néhány k
gyerek a nor

— Velük h
tem Kalmár

— Ev elejé
hogy ismerke
kel. Az iskolá

VASARNAPI RIPIORT

Ilyennek születtek?

„A gondok nagyok, és őszintén meg kell mondanom: még hosszú évekre van szükség, hogy e téren is biztosítani tudjuk a társadalmi igazságosság feltételeit... Igaz ugyan, hogy a legfejlettebb tőkésország sem mégsem vagyunk a jelenlegi helyzettel megelégedve.” (Aczél György)

1 Tizenhárom szempár, tizenháromszor két csillagocska villan felém, mikor belépek az ajtón. Tizenhárom száj mondja, hogy jó napot kívánok, majd ismét a tanító nénire figyelve, ugyanennyi szót fogadja nagy igyekezettel a betűtáblára kirakott szavakat.

Az első sorban ülök még olyanok, mint a más osztályokban tanulók. De hátrább már az égszínkéi iskolaköpeny is hiányzik, a haj is gondozatlanabb, s az órák előtti kézmosás sem tünteti el a csuklótól följebb a sötét foltokat. Az ültetés sora nem a származást, nem a tanulmányi előmenetelt; tükrözi: tisztasági rendben ülnek a gyerekek. A tanító úgy védi a hazuról tisztán elengedteteket a gondozatlanoktól.

Ilyen a cigányosztály.

De a gyógypedagógiai feladatokat megoldó, kisegítő osztályokban sem sokkal jobb a helyzet. Ezekben vegyesen vannak a különösen hátrányos helyzetű magyarok és a cigányok.

— A gyerekek közül öt a serkés, egyben pedig tetű van — mondja az egyik kisegítő osztályban tanító pedagógus.

2 Magyarországon 14 éves korig a tanulók 80 százaléka végzi el az általános iskolát. Különösen hátrányos helyzetű gyerekek — mondok én a fennmaradó húsz százalékra. Értelmileg fogyatékosok, megdöbbentő körülmények között élnek. A két dolog aztán gyakran összefonódik, a körülmények válnak az értelmi fogyatékosok okozóivá.

— Ha a cigánytelepen egészségesnek születik egy gyerek, azt előbb-utóbb tönkreteszik idegileg — mondja Nagy Gyuláné, a balmazújvárosi Kossuth téri általános iskola pedagógusa. — Piszok, verekedések, itatózások, rendszertelen és egyoldalú táplálkozás, ezek a teleti élet jellemzői. A magyarok? A cigányokkal ellentétben az értelmileg fogyatékosok többsége már eleve ilyenek születtek.

A helyzet kedvező változásáért sokan, sokat tesznek. Balmazújvárosban, a Kossuth téri iskolában például a 416 tanuló közül különösen hátrányos helyzetben van körülbelül száz. A nagy szám magyarázata, hogy bizonyos idő elteltével a nagyközség többi iskolájából ide, a kisegítő osztályokba kerülnek mindazok, akik képtelenek voltak társaikkal együtt elsajátítani a tananyagot.

— Kisegítő osztályban tanítok — mondja Nagy Gyuláné. — A tanévet 14 gyerekkel kezdtem, de azóta fel kellett menteni egy tizenhárom éves lányt, mert kisbabája született. Hogy mi a különbség a kisegítő és a normál osztályok között? Itt több a korrepetálásra fordított idő. Heti három órában foglalkozunk a lemaradókkal. A gyerekek szókinését is igyekszünk bővíteni, könyvtárba járunk velük, meselemezeket hallgatunk. A felső tagozatban a tantárgyak is eltérnek a szokásostól. Természeti ismeretek keretében tanítjuk például a kémiát, a biológiát, a fizikát, az egészségtant. Idegen nyelvet pedig egyáltalán nem tanulnak.

Az iskola másik kezdeményezése: ebben a tanévben először szervezték meg a cigányosztályt. Az itt tanuló tizenhárom gyerek egyszer már sikertelen kísérletet tett az első osztály elvégzésére. A sikertelenség többségükönél nem a veleszületett értelmi fogyatékossgal, hanem az ingerszegény családi környezettel magyarázható.

— Úgy kell velük bánni, mintha az édesanyjuk lennének — mondja a cigányosztály tanulóiról Kocsis Béláné. — Mert neki például még most sem vették meg a betűsít — mutat az egyik gyerekre. — Ezt bizony a tanító néni pótolja majd. Hogy van-e értelme ennek a munkának? A hetente kétszeri beszédjavító foglalkozások eredményeként máris bővült a szókészletük. Az elmúlt évben valamennyien megbuktak, most viszont egy-két, a jövőben kisegítő osztályba kerülő kivételével a közepesen jobban elsajátították az anyagot. De az is az eredmények közé tartozik, hogy a napközben már késsel, villával esznek.

Néhány különösen hátrányos helyzetű gyerek a normál osztályokban is van.

— Velük hogyan foglalkoznak? — kérdeztém Kalmár Zoltáné osztályfőnököt.

— Év elején meglátogatam a családokat, hogy ismerkedjek a helyzetükkel, a szülőikkel. Az iskolában az úttörőmunkába való be-

vonásukat tartom a legfontosabbnak. Meg kell akadályozni, hogy a többiekől elhidegülve, bandába verődjenek. De az is igaz, nekik más a lelki világuk, érzékenyek, befelé fordulók. Osztálytársaik közül házhoz járó barátjuk nemigen van.

Az iskola igazgatójával, Harangi Péterrel beszélgetve dicsértem a kezdeményezéseket, a nevelők oadaó munkáját.

— Lelkesedés nélkül ezt nem lehetne csinálni — mondta az igazgató. — Mert a képhez az is hozzátartozik, hogy csak 82 gyereket tudunk elhelyezni napközi otthonban. Ennyi hely még a hátrányos helyzetűek számára sem elegendő. A cigányosztályt szintén a lelkesedés tartja életben. A tantermet maga is láthatta, nem arra való, hogy ott gyerekekkel foglalkozzanak. Mindössze a tanító fizetésének kiegészítésére kaptunk 200 forintot, a fenntartási költséget nekünk kell kigazdálkodnunk. Ennek ellenére nem az anyagiak szűkös volta a legfőbb baj. A gyerekek személyiségét alapvetően a család határozza meg, a hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozásnak az otthoni környezet szab határt.

3 A házat el sem véthetném. Már a sarkon befordulva szembeötlik a körötte levőkhöz képest szegényes külsejével. Benyitok, fojtó meleg csap meg. A konyhából a szobába nyíló ajtó mögött eltűnik valaki; a ház tulajdonosai, a nagyszülők nem akarnak beleavatkozni a beszélgetésbe.

A férjjel fogok először kezdet. Felesége hátrább áll, az asztal túlsó oldalán, hozzá nehezebb eljutni, szűk a hely. A konyhában, ami egyben a lakószoba is, két ágy, egy asztal, egy tűzhely, szekrény és néhány szék van. Este, ha eljön a lefekvés ideje, az asztalt kiviszik, s behozzák helyére a harmadik ágynyal. Az asszony mondja, hogy most még istenes is, de ha itt a dikó, tenyérsi hely nem marad a szűk helyiségben.

A villanyt még nem vezették be.

— Az öregek azt mondják — magyarázza a férj —, nem kell a villany. Az utcáról úgy is bevilágít a lámpa.

Nagy a család. A két nagyszülő mellett itt él a férj, a feleség, s kikerült innen tíz gyerek. Most itt lakik az unoka is, aki a Pesten élő lány házasságon kívüli gyereke. A kicsi, öt év körüli, maszatos szőkecsög minduntalan az asztalra mászna, s közben elűt egy-egy káromkodást. A nagyanja csitítja.

A pesti lányon kívül már hárman mentek férjhez, köztük olyan is van, aki korrengedéllyel, igen fiatalon. Két fiú dolgozik, egy beteg, három iskolás. Az utóbbiakkal van most a legtöbb baj. A többiekhez hasonlóan állami gondozásban kezdték, majd többszöri szökés után jelenleg itthon tanulnak. Am a nagyobbakkal máris problémák vannak: a múltkoriban három napig szinét sem látták.

— Megverte, mikor hazakerült a gyerek? — kérdezem a férfit.

— Előbb meg akartam, de aztán, hogy az igazgató is mondta ne üssem meg, letettem róla. Most már én is látom, nem szabad ezt megütni. Valami zavar lehet a fejében. Ott akarja hagyni az iskolát is. Elmegy dolgozni, azt mondja.

Az osztályfőnökök környezettanulmányai a bizonyítékok rá, a fentiekhez hasonló tapasztalatokat másutt is szerezhet az ember:

„Teljesen felelőtlen, gondatlan szülők. Tíz gyerek van, három állami gondozásban nőtt fel, nem is látogatnak haza soha. Nagyon piszkos, durva emberek, sokat isznak. A gyerekek mindig éhesek és szegényes rongyok határtalanul piszkosok. Ha ruhát kapnak tőlem, másnap már nincs meg. Z. szellemileg nem fogyatékos, az osztályban tanulmányi téren a legerősebb, igaz, túlkoros.”

„A szülők elváltak, mert az apa részeges. Sajnos, továbbra is ugyanabban a házban laknak, eddig egy szobában is éltek. Rendszeresen részegen oktatja az apa a gyerekeket arra, hogy milyen anyjuk van.”

(Később megtudom, a kislány az orvosok szerint rövid életű lesz, a körülményei tetették szívbetegé.)

„A szülők élnek. A nevelőapa néhány hete jött meg a börtönből. Az anya jelenleg nem dolgozik. Ezt azzal indokolja, hogy fá-

zik. A gyerekeknek nincs meleg ruhájuk. Az osztályomba járó K. otthon marad, ha kimossák az egyetlen nadrágját.”

Es ezek még nem is a legszörnyesebb példák. Abba a bizonyos húsz százalékba tartozó gyerekek egy része a fentieknél is rosszabb helyzetben, küszködve kezdi meg az életét.

A család, az iskola azért mégsem minden. Igaz, eddig csak arról esett szó, hogy az általános iskolások körülbelül 20 százalékával súlyos problémáink vannak. De ha figyelembe vesszük, hogy 1945-ig mindössze a lakosság 15 százalékának volt a mai általános iskolával egyenértékű végzettsége, már egészen másként fest a kép. És ha azt is tudjuk, hogy 16 éves korig, a tankötelezettségi korhatár végéig a 80 százalék mellé a végzősök további 10 százaléka fejezi be alapfokú tanulmányait, akkor még nyilvánvalóbbá válik: társadalmunk sokat tesz a felnövekvő nemzedékért, köztük a különösen hátrányos helyzetben levőkért. Am az utóbbiakkal még a mainál is többet kell foglalkozni a jövőben.

— Nemcsak a gyámügyeket intézem — válaszol a kérdésekre Császi Lajosné, a Balmazújvárosi nagyközségi Tanács igazgatási előadója. — Az idén például hozzám tartozott a népességyilvántartás is. Hogy mit tehetünk a hátrányos helyzetű gyerekekért? Nyilvántartást vezetünk róluk. Ezt évente összehasonlítjuk az iskola által javasoltak névsorával. A pedagógusok természetesen sokkal több gyerekről állítják, hogy hátrányos helyzetben vannak.

— Miért, a tanácsnál hányat tartanak nyilván?

— Huszonötöt...

— Az egész községben?

— Az egész községben.

— Mivel jellemeznék a gyerekek körülményeit?

— A szülők részegesek, sok a gyerek, mindkét szülő beteg...

Ha előzőleg nem jártam volna az iskolában, még akkor sem hittem volna el, hogy egy tizenhétéves nagyközségben csak huszonöt családra lennének érvényesek a fentiek. Inkább az az érzésem, ezt a számot a valóban szűkös támogatási keretbe igazitották. Évi tízezer forint — a gyerekeket egyedül nevelő apáknak nyújtott segélyt nem számítva ide — a rászorulóknak kifizethető összeg. A családokra egyenként 400 forint jut.

— A segélyen kívül mit tehetnek még?

— Nem sokkal többet — mondja Császi Lajosné. — A gyerekeivel rosszul bánó szülőket jegyzőkönyvben figyelmeztetjük. Gondolja, hogy milyen látatja van ennek. Esetleg elvonókúrára javasoljuk az itatózó embert, de ez sem mindig jár eredménnyel.

A tanács ennyit tehet. Ezt megteszi.

De minden az anyagiakon múlna?

A példák bizonyítják: a gyerekek sorsa elsősorban a családban dől el. Hiszen gyakran a kevés pénz, a segély is a kocsmába vándorol. A ruhát pedig az ócskásnak adják el, hogy itálra válthassák. Ha valaki segítene akar, ezzel számolnia kell. A támogatás más, emberibb formáját kellene megteremtteni.

A különösen hátrányos helyzetű gyerekek esetleg szocialista brigádok, a szülők munkahelyei nyújthatnának segítő kezelt munkatársuk, alkalmazottjuk „nevelésével”, befolyásolásával. (Egy-egy akció erejéig van már erre példa Balmazújvárosban is) A tanács — igaz, ez újabb feladatot jelentene a meglévő sok mellé — közvetítő szerepet vállalhatna ebben az ügyben. Felhívhatná a munkahelyek vezetőinek figyelmét egy-egy kirívó esetre, egy realisabb nyilvántartás birtokában.

Haszna, eredménye lenne, ha így történe.

5

— A múltkoriban — meséli Harangi Péter, az iskola igazgatója — az élelmiszerüzletbe mentem vásárolni. A bolt előtt ismerős cigány család. Éppen indulni készültek, de hogy észrevettek, köszöntek, s én is kezelt fogtam mindegyikükkel. Köztük az egykori tanítványommal, aki lány létere — ez a te-lepiek között valóban nagy szó — Berettyóújfaluban most végez a szakmunkásképző iskolában. Együtt volt a család, kihasználtam az alkalmat, megdicsértem a kislányt a többiek előtt: lám a szorgalmával mire vitte. Aztán elkészöntünk, beléptem az üzletbe. Vásárlás közben azonban észrevettem, hogy a kislány anyja ismét a boltban van, noha már előzőleg megvette, ami a szándékában volt. Sonkát kért az eladótól. Megünnepelni a lánya dicséretét. Az a nap ünnepe lett a számukra.

Ünnep!

Domokos Lajos

Történetek

Utolsót lélegzik a nyár, a víz lomhán csapódik a medence széléhez, engedelmesen magába fogad egy fürdőzöt, aki csapkodó mozdulatokkal gyűjti a leúszott métereket.

A szomszédban minden egyszerűbb. A nap-sütés illúziót ébresztő ragyogását megpótolja a víz nyugtató melege, kellemesen elbódít, a percek lassabban telnek, mint egyébként. Érzékeltetni is alig lehet, a víz hőfoka állandó, a szeptember végi nyár meg nem törődik már a hőmérséklettel, délelőtt fél tíz-kor kezdi a napot, szép egyenletesen beosztja erejét, négyig kitart.

Tegnap még a büfé is működött, mára elszállították az üres rekeszeket, egy-két elgurult söröskupa maradt mutatónak, meg nyitva tartást jelző tábla öröködi tovább kintartóan.

Elálldogálok még a pult mellett, hátha történik valami, aztán a kétméteres medence felé fordulok, ahol újdonsült barátom található mostanában. Furcsa barátság, egyszer együtt fociztunk hátul a kerítés mellett, a lehullott makk szúrta a talpukat, azóta naponta megkeresem. Mindig ugyanazon a széken ül, figyelt az úszkálókat, beszélgetünk, mentünk focizni, ha akadt partner.

Gyanús csend lengi körül az üres padokat. A várt zöldes-kék csillogás helyett a tisztára súrolt beton fehérsége üti meg a szemem. Leresztették a vizet. Önkéntelenül a megszokott széket kereselem. Ott van a helyén. Benne barátom ismerőssé vált alakja. Elgondolkodva néz maga elé.

Óvatosan visszahátrálok a fák közé. A csend hazáig kísér.

Tegnapelőtt veled voltam egy étteremben. Inkább borozó ez persze, a rafináltan kényelmetlen székek meg a csinos mellvérték történelmünk valamely gyanús fénylő korszakát idézik. Ezzel együtt jól el lehet üldögelni Bikavért ittam, te meg valamilyen fehér bort.

Tegnap mással voltam az étteremben. A pincér is más volt, mint előző este. Bikavért ittam. Te is bejöttél valakivel. Talán a történelmi levegő árthatott meg, mert hamar elmentetek.

Ma megint együtt voltunk ugyanott. A rendelés szokásos csak kávét kértünk meg utánna. Elég kényelmetlenül esett az ülés az alacsony asztal mellett, te is sokat fészkelődél, míg megtaláltad a helyed.

Holnap, holnap, azt hiszem, szünnapot tartanak az étteremben.

Az egész városban itt van a legolcsóbb sör. Általában csapolt is van, néha még asztalritót is tesznek fel. Hamutartót nem illik reklamálni, úgyis szoktak söprögetni. A hangulat bajtársias, szívesen isznak egymás egészségére, a zenekaron kívül nem igen hangoskodik senki. Énekelni persze nem tilos, de kurjongatást ritkán hallani. A hely szellemének adóznak itt egy-egy gyanús illetőségű nótával, ritkábban közismert operettadlok is felcsendülnek. Az egyetemisták, ha már nagyon vágnak megizelni az élet sürűjét, ide járnak, s mellé sört isznak. A törzsvendégeknek nincsenek ilyen céljaik, egyszerűen szomszások, meg talán szeggyelnek túl hamar hazaállítani.

A berendezéshez tartozik egy kerthelyiség, egy rozsdás kályha, meg Potya, ha adni lehet szavaira, amiben csak az gátol kisse, hogy korsóját a mellettem ülő vendég fejére teszi. Holott előlem vette el egy fél perccel előbb. Potya mosolyog és jóbarátjának nevez. Legutóbb fél üveg sörömbe, meg egy cigarettába került az a titulus, azóta nem ismert meg. Most azonban tudja ki vagyok, a Pista, aki-vel tegnap együtt csinált valami csintalanságot. Nem nagyon tiltakozom, mert lányokról is szó esik, a Pistához is kezdek hozzászokni, de Potya már témát váltott és most Naprend-szerünk néhány érdekes jelenségét taglalja.

Egyszóval minden a megszokott, Potyát is jobb belátásra bírja egy barátja, akit szinte azonnal felismer. Potya a jobb belátást lelkiismeretesen végrehajtja, az egyensúlytalán támadnak pillanatnyi zavarok, végül is szerencsésen kiesnek az ajtón.

Mi is indulunk lassan. A kerthelyiségben idegenek lehetnek, illetlen nótázással háborgatják a békésen hazaszendérgőket. Potya két-három méterrel áll előttem, hegyezi a füleit, aztán rövid szónoklat után rákezd a Marseilles-re. Eleinte bizonytalanul keresi a hangot, majd egyre erőteljesebben, teli torokból zengi az indulót. Az újraközözésre váró járda beleremeg lépteibe.

Szücs József

NIKLAJ ÁDÁM VERSE:

TÁJVERS 1975-BŐL

Jégtábla-ég zöldellő
szegélyén tar tölgyerdő
a láthatár: bronzveret —
zörgetik is zord szelek.

Táj: nem — s mégis velem-egy.
Rám seb ég most: sistereg
izzó vaspánt-türelem
homlokomon, mellemen.

TÓTH ENDRE VERSE:

ÚJ MINIATŰRÖK

Ejszaka van, a lámpákat kioltják,
a zaj elcsitul, a part elsötétül.
Csak a folyam nem pihen meg soha,
hallom: a szíve verdes szünet nélkül.

Felsüt a Hold is, ezüst sugarától
csillámlanak a vizen a habok;
fényük visszaverődik. Már nem tudom,
vajon a víz csillog, vagy a Hold ragyog?

Oly ingerültek, csüggetegek voltunk;
álló hete nem láttuk a napot.
De mára kisütött! Fénylik a világ!
Kedvünk kigyúl, egész valónk ragyog.

Ablakom alatt fut el az országút.
Bicikli suhan, gépkocsi rohan,
motor száguld el, vontató dübörög.
Csak a hegyek s én állunk komoran.

Ady levelét tartom a kezemben.
Oly furcsa. Hol van ő s akihez írta?
Csak kezevonását s gondjait őrzi
a szanatórium levélpapírja.

Hegyélen állva nézek a Dunára,
Visegrád várának ódon kövére.
Királyi látvány... De arra gondolok,
mennyit ömlött rá a jobbágyok vére.

Sirályok vijognak nagy csapatban,
a Duna fölött köröznek éberben.
Hirtelen lebukszik, szárnyuk csattan,
s a légbe szállnak zsákmánnyal terhesen.

Csak azt becsülöm, aki tett valamit
a többi emberért, s valamit alkotott,
ami tőle tellett, nagyot vagy szerényet,
aki nem hereként élvezte a napot.

Sürget az idő, be kell fejeznem
a munkát, amit valaha kezdtem.
Valamit még helyére kell tenni,
mit helyettem nem végez el senki.

En már nem jutok fel a csillagokra,
nekem nem gyül ki Mózes csipkebokra,
de tennivalóm akad még a földön,
s végzem dolgomat, sorsomat betöltöm.

Hajdú-Bihar megye óvodatörténeti emlékeiből

2 A fröbéli tanok terjesztői

Wargha István és Fodor Lajos (Ld. H.B. Napló 1975., XI. 16.) mellett megénk múlt századi óvodatörténete büszkélkedik más országos híru egyéniségekkel is.

Ez alkalommal azokról emlékezünk meg, akik szorosabb kapcsolatba kerültek a XIX. századi egyetemes óvodatörténet legnagyobb hatású német pedagógusával, Fröbel.

Az új irányzat — mely az óvodákban a játékot állította a foglalkozások középpontjába — hazánkban csak a 60-as, 70-es években kezdett szélesebb körben elterjedni.

E folyamatban — mint Fröbel egyik életrajzírójától tudjuk — úttörő szerepe volt a Debrecenben élő Steinecker Gusztáv protestáns lelkésznek. Steinecker 1832—1842 közötti években Magyarországról elsőként kereste fel levélben a Blankenburgban élő Fröbelt és megrendelte nála az új irányzat játékos és foglalkoztatási eszközeit.

Feltételezhető, hogy a református egyház által 1844-ben megnyitott Ispótytelepi óvodában alkalmaztatta is a kért eszközöket. Erre utal az a tény, hogy az *Alapnevelők Első Országos Gyűlése* 1869-ben a fröbéli tanok népszerűsítéséért tiszteletbeli tagjává választotta.

Steinecker Gusztáv a kisdudneveléssel párhuzamosan figyelemreméltó érdemeket szerzett a nevelésben is. Ezt bizonyítja a „Taspartalatok és intések a nevelés mezéjén” című, 1842-ben Pesten kiadott könyve.

Az *Almosdon* 1862. március 9-én megnyitott óvodának 1871-ig két országos híru kisdudóvája is volt Komjáthy György és Szabó Endre személyében.

Komjáthy György 1863-ban végzett a pesti Kisdudóképző Intézetben. Szarvasról pályázott Almosdra. Országosan elismert pedagógiai szakíró volt. Fő művében „A 101 gyermekjáték”-ban a fröbéli és a hagyományos nemzeti irány-

zat egyeztetésére törekedett. E munkáját az egyik leghíresebb óvodai vezérkönyv (Peres Sándor: Magyar Kisdudóképző Intézet igazgatója is felhasználta).

1870-től visszahívták a pesti képzőbe tanítani. 1872-től a kisdudóvá országos szaklapját, a „Nevelési Szakközlönyt” szerkesztette.

Szabó Endre almosdi kisdudóvá 1870-ben Debrecenben indította meg a kisdudnevelők első, több mint hetven évfolyamot megért folyóiratát „*Alapnevelők és szülők lapja*” címmel. A magyar pedagógiai lapok közül csak a Néptanító Lapja és a Középiszkolai Tanárok Lapja tekinthet vissza nagyobb múltra. A folyóiratot 1871-től már Pesten adták ki.

A fröbéli irányzat uralomra jutásával Szabó 1871-től a pesti Kisdudóképző Intézet igazgatója lett. Ő adta ki az első magyar nyelvű könyvet, mely Fröbel eszközeit és munkáit részletesen ismertette. A „Vezérkönyv Fröbel foglalkoztatási eszközeinek használatához” (1871) című munkája anyagát Almosdon gyűjtötte össze. A vezérkönyvbe eredeti ötleteit is beleoldozta, melyek a gyöngyfűzésre, a társas-, futó, körjátékokra és az érzékszerveket foglalkoztató játékokra vonatkoztak.

1871-ben Fröbel címmel újabb folyóiratot indított, mely havonta jelent meg magyar és német nyelven. A lap az első hat szám után megszűnt.

1872-től a Magyarországi Fröbel Nőegylet kolozsvári képezdójét vezette.

Szabó Endre hatása még az 1892-ben szervezett kisdudóképző intézeti tanári tanfolyamon is érvényesült. Csak Peres Sándor Magyar Pedagógia-beli cikke (1895) zárta le a fröbéli játékos és foglalkoztatási eszközök ügyét s vitte diadalra a magyar népi gyermekjátékokat, a kisdudóvá hagyományos nemzeti irányát.

Varga Gábor

HOGY VAGY?

(Csehov után szabadon)

Kis elvtárs sokadmagával ott topogott a sarki járdán, és várta, hogy a lámpa zöldre váltsón. Kicsit ideges volt, félt, hogy elkésik a tanácskozásról, márpedig ő még soha, sehonnán el nem késett.

Élete a napi feladatok és a kimért idő koordináta rendszerében futotta a maga pályáját, s ezt az állapotot egyáltalán nem érezte valamiféle tehernek, vagy bezártságnak, ellenkezőleg: biztonságot nyújtott számára a pontos körülhatároltság.

Végre a zöld lámpa következett.

Kis elvtárs nekilódult, a táskájával kalimpált, úgy sietett, mégpedig haránt irányban, hogy mielőbb átérjen a túldalra. Az úttest felé járhatott, amikor észrevette, hogy Nagy elvtárs közeledik vele szemközt.

Valamikor együtt dolgoztak éveket a vállalatnál, barátok voltak, aztán ő megmaradt azon a kis, lapos röppályán, amelyen volt, míg a barátja kiemelkedett, merész kanyarokat, látványos spirálokat tett meg, s eközben folyton magasabbra jutott. És most valahol a vezetés csúcsainak egyikén foglal helyet.

Amikor egymás mellé értek, sebtében köszöntötték egymást. Villanásnyi volt az egész. Persze, kézfogásról nem lehetett szó, nem volt rá idő, noha Kis elvtárs erre az eshetőségre is gondolva, némileg lassította a lépéseit. Nagy elvtárs azonban nem állt meg, csak köszönt, majd a vállá felett visszanezve még megkérdezte: „Hogy vagy?”, s aztán, választ sem várva, rohant is tovább. Ő egy pillanatra ugyan megtorpant, felelni akart, de látva, hogy a lámpa már pislog, megszaportá a lépéseit.

A túldalalon döbbenve állt meg. Visszanézett, a tekintetével Nagy elvtársat kereste. Már nem látta sehol, eltűnt a tömegben. Így hát csak állt és szaporán nyeldekelve nézett maga elé: vajon miért kérdezte meg tőle Nagy elvtárs, hogy hogy van? Ritka találkozásaik alkalmával még soha nem kérdezte meg. Egyáltalában a rangban fölötte állók nem szoktak érdeklődni a hogyléte felől. Mi lehet a magyarázata Nagy elvtárs merőben rendhagyó magatartásának?

Az értekezleten is ez a gondolat foglalkoztatta. Képtelen volt figyelni. Régen megtanult tájékozódni finom ösztönnel a látásólag jelentéktelen dolgok között, de ezt most nem értette: miért fontos Nagy elvtársnak, hogy ő hogy van?

Talán az egészségi állapotára gondolt? Netán valamilyen rejtett bajáról tud? Mindössze egyetlen támpontot talált, ami most nyugtalanítani kezdte. Néhány hete fájlalta a hasát, az orvos injekciót adott és vizelethajtót írt fel. Nincs itt valamilyen összefüggés? Lehet, hogy súlyos, lappangó baja van, amelyet az orvos nem mondhatott meg, ellenben mégis kiszivárgott és a Nagy elvtárs fülebe jutott?

Ez a gondolat egészen a szünetig mélyesen nyugtalanította. Akkor azonban, két korty kávé között megvilágosodott az agya: egészen másról lehet szó, hiszen egy barát — akármilyen régi és már távoli — ilyesmit nem intézhet el csak úgy futtában, az utcán. Akkor pedig, hogyan lehet értelmezni az érdeklődését?

Több variáció jutott az eszébe.

Igaz, ő csak egyszerű számféjtő, akivel még soha, semmiféle különös dolog nem történt az életben, de a múltkor egy takarékosági értekezleten javasolta, hogy az elkopott indigót a kartársnók melegítsék fel a radiátor mellett, attól összefolyik rajta a maradék festék és így még használható, ami komoly megtakarítás lehet, és akkor, szünetben a főnök gépirónője édes, szöke mosollyal megjegyezte: „Pihent

agya van magának, Kis elvtárs!” Hogy erre nem is gondolt eddig! Hiszen ez a megjegyzés tulajdonképpen — csak most érti meg! — nem is a nagy horderejű javaslatra utalt, hanem az ő eddig nem eléggé méltányolt, de most valószínűleg végre fölsímt képességeire, aminek nyomán valahol, valamilyen bizottság, testület vagy elnökség döntött az ő további sorsa felől, s nem kétséges, hogyan. És hát Nagy elvtárs természetesen ismeri a döntést, tulajdonképpen csak azt kívánta értékre adni, hogy tud az ügyről, s meg akarta tudakolni: „Na, most aztán, hogy érzed magad?” Csakis ezt jelenthette a szokatlan kérdés! Ettől a valószínűnek látszó fölvetéstől egészen fellelkesült, lesimította a haját, megigazgatta a nyakkendőjét, arcvonásait komolyra és tűnődőre igazgatta s néhány percig erősen figyelt az előadóra, aki unalmasan mormolt valamit. Attól a gondolatától pedig, hogy az itt levő kollégák esetleg már tudnak is a dologról, csak nem mutatják ki, egészen megmámorosodott.

Persze, még semmi bizonyosság. És éppen ez az, ami az értekezlet vége felé már kételyeket támasztott benne s végül is elfancsalodott a képe. Mert nincs kizárva a másik véletel sem, mint értelmezési lehetőség. Az, hogy pihent agya van, felfogható úgy is, hogy bolond. Egy nulla. Így pedig csak azzal bánhat egy semmi kis titkárnő, aki már nem számít. Dehát, milyen alapon? Honnan vette hozzá a bátorságot? Elvégre róla senki nem tudhat semmit. Hacsak...! És ekkor villámként vágódott az agyába egy emlék, s e pillanatra úgy érezte, rátalált a magyarázatra. Egész testét kiverte a veríték.

Talán feléve, behívatta az osztályvezetőt és azt mondta: „Most pedig soronkivüli prémiumban részesítem Kis elvtárs, mert jól dolgozik!” És elébe tett egy papírt, írja alá, vegye át a pénzt. Meleghullám öntötte el. Hirtelesen párszáz forintra gondolt, de majd hanyatt esett, amikor egy ezrest látott a papírra leírva. Ennyire jól dolgozott volna? Aztán csak ötszázat kapott kézhez, a főnök pedig megmagyarázta, hogy vendégek jönnek, a repi-keret kimerült, mégis kell valami ital, szendvics, hát csak tartsa a száját, ez egyébként is vállalati érdek, és nyugodtan tegye el a pénzt. Attól kezdve hónapokig nem tudott nyugodtan aludni. Félt. Mi lesz, ha egyszer kiderül? Mindig a ki-sebbiken csattan, nyilván fegyelmi, vagy menesztés. Úristen! Csak nem pattant ki a dolog? Igen, ez a valószínű, a „Hogy vagy?” azt jelentette: mit csináltál, te buta?!

A rémítő gondolat annyira a hatalmába kerítette, hogy egészen összeroskadt, kicsire görnyedt, már látta magát az utcán ténferegni, megbélyegzett emberként. S most arcán a szomorú, igaztalanul megbántott és megalázott mártírok szenvedése ömlött széjjel. Lopva kutatta a többiek arcát: nem dőf vajon feléje egy lesújtó, megvívó pillantás valahonnan? De semmi ilyet nem tapasztalt. A kollégák lekönnyűkölve firkáltak, szuszogtak, csámcsogtak, unták az értekezletet.

Ebben a sötét lelki veremben kinlódott egész idő alatt, amíg az ebéd tartott. Aztán megívott két üveg sört és váratlanul észébe jutott egy újabb lehetséges magyarázat, ami felvidította: hátha Nagy elvtárs pozíciója rendült meg? És most — na, persze, most — észrevette, szóra méltatta, s nem is a kérdés itt a lényeg, hanem ami mögötte van: már tájolódik, s előkészíti, „kultivátorozza” a terepet, hogy ne kelljen majd nagyon szégyenkeznie a barátok előtt, ha leváltják, elegetdől, ha csupán felhúzza a vállait és széttárja a két karját; ilyen az élet!

Hát, persze! Minden megeshet. Még Nagy elvtárral is.

Nyilván eltúlozza, rémeket lát, hiszen a főnök, aki rávette a bűnbeesésre, most cserél kocsit és magas kitüntetéset kapott, addig pedig ő nyugodtan alhat, mint hangya a tölgyfa árnyékában.

De azért egyik variációt sem vetette el végleg, amíg hazafelé bandukolt délután, mert egyik-nél sem tudott kikötni, mint háborgó tengeren a csónak, amelyet mindig elsodor a hullám, amikor már-már megkapaszkodhatna. Éjjel az ágyban is — bár-hogyan forgatta, variálta a dolgot — mindig csak arra a végkövetkezésre jutott, hogy Nagy elvtárs nem ok nélkül érdeklődött a hogyléte felől. Ez teljesen kizárt!

Másnap fölhívta telefonon. Izgadt a tenyere és remegett a hangja. Sürgős, de rövid kihallgatást kért. Dél tájban beengedték a nagy, párnázott ajtón. Kávé, gyűszűnyi konyakot, illatos cigarettát és meleg kézfogást kapott. Aztán Nagy elvtárs megkérdezte:

— Nos, mi újság? Hogy vagy? Felkapta a fejét, mint katonailó a trombitászóra.

— Ez az! — mondta fakó hangon. — Ezt szeretném éppen megtudni: miért kérdezted azt, hogy hogy vagyok? Tegnap is ezt kérdezted!

— Régen nem találkoztunk.

Kis elvtárs lehajtotta a fejét.

— Beszélj nyíltan. Tudni akarom, mi van mögötte.

— Nem értelek. Valami baj van? — s az arca elkomolyodott. Kis elvtárs most a szemébe nézett.

— Baj?... Hát, ezt éppen neked kell tudnod. Ne kímélj!

— Tudtommal semmi baj. Megbecsülnek, nőügyeid nincsenek, nem iszol, nem kártyázol, nem sikkasztottál, gyűléseken marhaságot nem mondtál... hacsak nincs valami titkod előttem...?

— Nem, nincsen...

— Hát akkor, mi a baj?

— Tegnap miért kérdezted meg, hogy vagyok? Mi van mögötte? Sose kérdezted eddig.

— Na, ne hülyéskedj! — dőlt hátra a széken Nagy elvtárs, s ezzel a témát be is fejezték. Még beszélgettek egy darabig, akkor a szöke titkárnő dudogta a fejét, annyit mondott, hogy „megjött”, mire Nagy elvtárs elnézést kért, s amikor elbúcsúztak, még hátha is ütötte. Ez némileg megnyugtatta. Mert a hátbavérés fontos mozzanat, kár, hogy senki nem látta, ez némileg levonta az értékből.

Mire leért az utcára mégis úgy érezte, nagyobb benne a zűrűvar, mint volt. Teljesen fölbolydult a lelkiyugalma tegnap óta, minden szétzilálódott benne, a dolgok kifordultak a medrükből, és felborultak az értékredek. És visszamenőlegesen most minden apróságnak jelentősége támadt, amelyekre eddig ügyet sem vetett: az észre nem vett gesztusok, finom cizlások, rejtélyes kis mosolyok, szemhunyorítások.

A Nagy elvtárral való találkozás egyáltalán nem nyugtatta meg. És nem igazította el. Kétségek között hagyta. Csak egy dolog volt biztos: valamilyen oka lehetett, hogy kétszer is megkérdezte tőle: hogy van? Kétszer! Ez nem lehet véletlen. Nem, ilyen véletlenek manapság nincsenek!

Valami van. Valaminek okvetlenül lennie kell!

Amit eddig soha nem tett: beszélt telefonon a munkahelyére, hogy beteg, nem érzi jól magát, s egyenesen hazament és befeküdt az ágyba.

Úgy érezte, képtelen dolgozni, de még csak létezni is, amíg sürgősen és véglegesen nem tisztázta magában, hogy tulajdonképpen hogy is van...

Taar Ferenc

A JÖVŐ NYÁR DIVATJA

A Magyar Divatintézet modelljei (MTI foto: Bara István felvételei—KS)

CSALÁDI KÖR

Öltözködés — télen

Hogyan öltözködünk télen? Persze, hogy divatosan, szépen de ami még ennél is fontosabb, egészségesen. Sokszor látunk a kődös, havas utcán körömpőben, hajdonfőtt, sál nélkül tipegő nőket. Akik színházba, szórakozóhelyre sietve elfelejtkeznek egészségükről és arról is hogy nem szép látvány a kékre, vörösré fagyott láb, a dértől, ködtől, hótól megereszkedett frizúra, a megemberedett kéz.

Okosabb, ha szórakozáshoz is felvesszük téli „szerelesünket” s inkább szatyorbán visszük magunkkal a szandált, a vékonytalpú cipőt. A ruhatárban kényelmesen kicserélhetjük. Ha dekoltált, könnyű anyagból készült az alkalmi ruhánk, nyugodtan vegyük rá a meleg pulóvert, mellényt — a kabát alatt senkit sem zavar. — s a ruhatárban egyszerűen kibújunk belőle.

De semilyen frizúra, semilyen alkalom nem éri meg, hogy ázzon, fázzon a fejünk, megfázzunk. A fedetlen fejjel járunk könnyen kihullik a hajuk, — hány férfit láthatunk, aki azért hullatta el „sörényét”. Szerencsére az idej divat sokféle sapkát, kucsmát, szörmekalapot kínál nőknek, férfiaknak egyaránt.

Gyakran elhangzó jótanács az is, hogy öltözködünk rétegesen. Az idej divat különösen lehetővé teszi, hogy egymásra húzzunk blúzt, pulóvert, mellényt, kardigánt. S ha meleg munkahelyen, lakásban vagyunk könnyen megszabadulhatunk egy-két rétegtől. Persze az sem mindegy, milyen anyagokból állítjuk össze téli ruhatárunkat. A nylon télen sem fehéreműként, sem felsőruházatként nem alkalmas. Könnyen beleizzadunk és megfázhatunk benne. Igen praktikus a pamutból, a pamut és műszál keverékekből készült-fehéremű. Ha érzékenyek vagyunk, felfázásra hajlamosak, ne járjunk télen lehellestzerű bikini-ben, hordjunk melegebb nadrágot, sőt, nagy hidegben részesítsük előnyben a száras, műszálnadrágot.

A paróka veszélyei

A paróka praktikus viselet, de a rendszeres használata bizonyos veszélyekkel jár. Az orvosi közlemények szerint világszerte aggasztóan növekszik a fejbőrgyulladások száma. Egyre többet keresik fel a bőrgyógyászati szakrendeléseket fejbőrgyulladással, kiterjedt hajhullással járó ekcémával, olykor fekélyekkel a fejükön. Mindez a szintetikus anyagokból készült, rossz légáteresztő parókák tartós hordásának a következménye. A fejbőr-

Felsőruházatunk igen kellemes anyaga a pamut jersey, a gyapjú és műszál keverésű textília, az idén újra hódító flanel, barhet. Pulóvereink akrilból, tiszta gyapjúból, kártolt gyapjúból készülnek. De jó szolgálatot tesznek a pamut-műszál keverékű trikók, blúzok is. Nagy előnyük, hogy felszívják az izzadságot, jól szellőznek és még szépek is.

Fontos a jól megválasztott lábbeli is. Hidegben, esőben, hóban viseljük csizmát. De arra ügyeljünk, hogy hosszabb ideig ne izzaszszuk a lábunkat meleg szobában csizmában. Viszont otthon se, munkahelyen se járjunk papucsban, ócska szandálban. Kényelmes, de nem lestrapált félcipőt, esetleg elől zárt Sholj papucsot, vászon kismacipót viseljük. Így nem fázunk fel és megjelenésünket sem rontja a rendetlen lábbeli.

Az se jó, ha valaki túlóltözködik. Ha plusz öt-tíz fokban is bundában, állig beburkolva jár, épp úgy mint minusz öt fokos hidegben. A nagy hőmérsékleti ingadozásokkal járó télen — mint amilyen az idej is — vegyük fel vagy le egy-két réteget, ahogy az időjárás megkívánja.

Hálóöltözködésünk különös gondal válogassuk meg. Ha elég meleg szobában alszunk vegyük könnyű takarót és inkább a hálóingünk, pizsamánk készüljön melegebb anyagból. Üzleteinkben kapható pamut hálóruga, plüssből, flanelből készült alvóöltözködés igen jó szolgálatot tehet téli éjszakákon. Akár fűtött, akár hideg szobában ébredünk, az ágyból kibújva mindjárt vegyük fel hálóköntösöt, frot-tirköpenyt — hogy az alvástól ki-melegedett testünk ne hűljön le hirtelen.

Jól felöltözve tartózkodjunk sokat szabad levegőn, sétáljunk nagyvokát és szellőztessünk gyakran.

Pál Károlyné

(Blahó)

Nátha, influenza, megfázás

Ilyenkor, amikor télre fordul az idő, elérkezik a felső légúti megbetegedések „idénye” is.

Mi a különbség az influenza és a nátha között?

Sokan úgy gondolják, hogy minden meghűlés, hurutos betegség azonos az influenzával, pedig két különféle betegségről van szó. A náthát és más hurutos tüneteket a meghűlés váltja ki.

Milyen tényezők okozhatnak meghűlést?

Az időjárás és alkalomhoz nem illő öltözködés (pl. amikor télen csizmában és harisnyanadrágban ülünk munkahelyünkön, vagy más jól fűtött helyiségben, majd onnan alacsonyabb hőmérsékletű helyre távozva, könnyen megfázunk).

Ha esős, nyirkos időben könnyen átmedvesedő, vékonytalpú cipőt viselünk.

Ha a nagy esőben átázunk és nem öltözködünk át azonnal.

A megfázott ember szervezetének ellenálló képessége csökken, így az egyébként is mindig jelenlévő kórokozók elszaporodhatnak.

A következmény: nátha, légső-hurut, hörghurut. Ezek a betegségek legtöbbször nem járnak magas lázzal, a közérzet általában nem rossz, sokan lábon is kihordják. Néhány lázcsillapító tabletta bevételével elmúlhatnak a legkellemetlenebb tünetek.

A megfázást megelőzhetjük, ha:

— rétegesen öltözködünk, tehát a környezet hőmérsékletének megfelelő, könnyen fel- és levethető ruhadarabokat viselünk (pl. mellény, pulóver), hidegebb időben meleg, kényelmesen tág, zárt cipőt hordunk, az átmedvesedett lábbelit és harisnyát lecseréljük, a vizes kabátot vagy más ruhafelét azonnal levetjük.

Mi az influenza?

Az influenzát vírusos fertőzés okozza. Szinte kizárólag cseppfertőzés útján terjed. A tüsszentés, köhögéskor levegőbe jutó nyálcseppek télen és járványos időszakban a náthát vagy az influenzát okozó vírus is tartalmazza. Ezért indokolt zsebkendőbe köhögni, tüsszenteni! Az influenza tünetei hirtelen jelentkeznek: magas láz, fejfájás, végtárgyfájdalmak, elesettség. A hurutos tünetek ritkák és nem jellemzőek. Önt bizonyára leginkább az foglalkoztatja, hogyan védekezhetsz a fertőzés ellen. Járvány idején és elsősorban januártól márciusig, kerülje el mindazt, ami szervezetének ellenálló képességét csökkentheti. Ilyen mindennek előtt a hiányos, nem megfelelő táplálkozás (a jólakott, sokat evő ember is lehet hiányosan táplált, ha táplálékában kevés a fehérje, vagy vitamin. Ezért ilyenkor ne hiányozzék étrendjéből a tej, túró, sajt, hús, vaj, tojás (fehérjék); az A-B-C vitamin tartalmú tabletta rendszeres fogyasztása nem nyújt speciális védeltséget a légúti fertőzésekkel szemben, de szükséges a szervezet ellenálló-képességének javításához.

Dr. Katona Edit

Szülföldünk

Mocsarak, árvizek Debrecenben

1 A Pap-tavától a Tócióig

Manapság úgy mondogatják, hogy poros város ez a Debrecen. Így is van. A legutóbbi tudományos felmérések szerint 1973-ban 176 tonna por rakódott le a város minden négyzetkilométerére. Nagy szám ez és valóban mindent meg kell tenni, hogy a városra éppen nem hízog jelzőt megváltoztassuk.

Jogos a kérdés, hogy mindig így volt-e ez Debrecenben? Az igazság az, hogy évszázadokkal ezelőtt nem a por, hanem a sár, az áradások, a mocsarak, tavak adták a legtöbb gondot a város lakóinak. Debrecen 1400-tól 1824-ig sáros és vizes város volt. Nemcsak a belváros, hanem nagykiterjedésű határa is, beleértve a több mint 50 ezer holdas Hortobágyot.

Ezeket az időkét idézem most egykorú feljegyzések alapján. A teljes részletezéshez persze kötetekre volna szükség. Nagy vonásokban azonban érdemes vázolni, milyen is volt Debrecen és környéke, amikor még nem ismerték itt a port.

Tavak, erek, vízfolyások

Debrecen területén kisebb-nagyobb szintkülönbségek vannak és általában északkeletről délnyugati irányban mintegy 20 méteres lejtés. A mélyebb talajrétegekben agyag van és az egyenetlen területen ennek következtében sorra keletkeztek a vizet megtartó mlyedések, erek, vízfolyások. A mlyedésekben összegyűlt víz tavakat alkotott. Ilyen terület volt a Libakert az 1600 években, ahol a nagy vízfelület libásztatónak használták. A talaj nagy területen el-mocsarasodott. A feltöltődés és a vízvezetés következtében 1890 körül kertészek vették birtokukba ezt a termékenyebb vált területet. Így lett a Libakert a debreceni zöldségtermelés központjává. A terület mély fekvése miatt még száraz időjárás esetén is alkalmas volt a termelésre.

A város belső területén volt egy másik tó, a Pap-tava, — említi egy 1600 körüli irás. A Darabos utca felőli részéről minden víz a Pap-tavába zúdult. Ez gyűjtötte magába a Nagytemplom körzetének a nagy esők után zúduló vizét. Jelentős nagyságú volt ez a terület, melynek feltöltése az 1810-es esztendőkből kezdődött meg. A víztől megszabadított, de még mindig nedves talajon nem épültek házak. Kialakult a területen a Református Kollégium intézményei számára oktatásul szolgáló Füvészkert. A kedvező talajon szépen fejlődött ott mindenféle növény. Épült kerteskakás és üvegház is. Télen fűtötték az üvegházat, melyben a délszaki növények százait nevelték. Magam is, mint kis diák, ott ismerkedtem meg a növényvilág csodáival.

A Füvészkertet később kitelepítették a Kishegyesi út körzetébe és területén megindultak

az 1920-as években a nagyobb arányú építkezések.

A Pap-tavának felesleges vize a mai Bajcsy-Zsilinszky neven ismert utcán folyt lefelé a várost övező mély árokba, mely a Külső vásártérre húzódott.

Egy másik tó a csigekert szelén alakult ki, ezt egy jegyzőkönyv említi 1718-ban. Ez volt a Csigetava, amely a jelenlegi Honvéd temető dombjának aljára húzódott.

Jelentős tava volt a városnak a természetes forrás által is táplált csónakázó tó a pályaudvar mellett. Ez mocsaras terület volt igen régóta. A feltöltéséről 1846-ban már tárgyaltak. Igen vidám élet folyt ott. Nyáron a csónakázó egyesület tagjai, télen pedig a koresolvázó egyesület tagjai szórakoztak vízszű időn át ezen a tavon, melynek területe a pályaudvar feltöltése következtében lényegesen csökkent. Halakat is tenyészettek itt és amikor megszáradt a vízi élet, húszt csónakot adtak át a megmaradt parti vendéglő tulajdonosának.

A Kossuth utcán a jelenlegi színház mögötti terület is vizálasos volt, még az 1600-as években is. A Nagytemplom előtti körzetben a Csapó utca torkolatánál is hasonló volt a helyzet és ezért a város vezetői beépítésre alkalmas területnek jelölték az 1630-as években.

A város központjában a Piac és Miklós, valamint Német utcák által határolt terület is mocsaras volt és csak az 1600-as években töltötték fel és alakították ki ott utcáskor Kádás utca néven, a mai Arany János utca vonalában. Az előbbi három utca által határolt rész házsorainak kialakítása jól felismerhető. Az akkori Német utca a mai Szechenyi utcát jelenti. A Piac utca ma a Vörös Hadsereg útja, a Miklós utca pedig Dimitrov utca néven ismeretes.

A veszedelmes Tóció

Debrecen vizálasos, mocsaras területeinek a vize a Tóció folyásába került. Ez a folyó Hajdú-böszörmény felől érkezik a debreceni határára és közel 20 kilométeren halad debreceni földön Hajdúszoboszló felé. A Tóció évszázadokkal ezelőtt, 1500—1790 közt, valóban folyó volt, vízimalmokat hajtott, halásztak rajta. Vizét a malmok kedvéért gáttakkal fogták fel, innen van a mai ismert név: Köntösgát, Szikgát.

Annak idején nagy területeket uralt a Tóció. Áradásai veszedelmesek voltak, széles medrében nagyon sok vizet tárolt. Halban is bőséges volt, amire utal az az 1554-en készült tanácsi rendelet, mely megtiltja, hogy idegenek a Tócióban halásszanak. A víz tisztaságára is ügyeltek és ezért 1645-ben megparancsolták a szűcsöknek, hogy a Tócióban börtöket ne áztassanak.

Dr. Sőregi János múzeumigazgató kutatásai azt is bebizonyították, hogy a Tóció mellékén kő és bronzkori emberek is laktak

(Folytatjuk)

Bencze Mihály

Törté

Manapság amint gyereket kitarótán hátról, s elmézők. Vajon rajta? — kérte.

Azt hiszem, nem se kellett távolról sem lázas kereséssel bélyegeket ké-

Gyűjűk pélyunkat, akirésége közismelentőségű volténelmi szembélyeg-kisgrábélyeggyűjtősem elégti kább kutatában, folyóiraban, esetleg után. Erre amikor az egybélyegét fogtágen kunkorogámen tekerőlátható kapulagall. Felírom két oldom jól kiolvány varázsátekercesen fűg.

Számtalanszómmal ezt a valamivel naguló király hánel többet azsem lehetett pedig az évszecsét formáinkább. A reoldódott a kökészséggel siekerestem a kcsétjének rajBélaét, mertévszám adta eszt összehasziereplő kiráörömömre a sen megvegykon következe

Mihásznagint egyesSzomorú sMit fognaÉdesapja vgorú szava ter már algyen. HamKülönös árErdőbenigyekezett, annak olya nak a birtolalaki meg tanulnia, mErre vágnem győz Nagy sürgőlatnebulókba indultak iskolatáská hangya leüljára átismétPeti egy

Történelmünk és a bélyeggyűjtés

Manapság igen gyakori látvány, amint gyerekek, felnőttek egyaránt kitarotán hajolnak egy-egy bélyeg fölé, s elmélyülten tanulmányozzák. Vajon mit néznek ennyit rajta? — kérdezhetné a hozzá nem értő.

Azt hiszem — s ezt talán mondanom se kellene —, ez a búvárkodás távolról sem öncélú. Ellenkezőleg, lázas keresése mindahánknak, ami a bélyegek képeivel kapcsolatos.

Vegyük például IV. Béla királyunkat, akinek szerepe, tevékenysége közismerten korszakalkotó jelentőségű volt. Am ez a nagy történelmi személyiség mindössze két bélyeg-kisgrafikánkon látható. A bélyeggyűjtőt ez persze távolról sem elégíti ki. Többre vágyik, tovább kutat a történelmi forrásokban, folyóiratokban, katalógusokban, esetleg külföldi kapcsolatok után. Erre vállalkoztam magam is, amikor az egyik szomszédos ország bélyegét fogtam vallatára. A bélyegen kunkorodott félig nyitott pergamen tekercsen hárommúrávár látható kapuval, holdsarlóval, csillaggal. Felirata alul: Zágráb. Az orom két oldlán az 1242-es évszámot jól kiolvastam. Az egész látvány varázsát még csak fokozta a tekercsen függő aranypecsét.

Számtalanszor megnéztem nagytómával ezt a gombostűfejnél alig valamivel nagyobb pecsétet. Trónon ülő király halvány rajzolatú képénél többet azonban nagytó alatt sem lehetett kivenni. A fantáziámat pedig az évszámot kívül éppen a pecsét formája foglalkoztatta leginkább. A rejtély hamarosan megoldódott a közeli könyvtárban, ahol készséggel siettek segítségemre. Kikerestem a könyvből IV. Béla pecsétjének rajzolatát — azért éppen Bélaét, mert az oklevélen szereplő évszám adta ehhez a támpontot, — s ezt összehasonlítottam a bélyegen szereplő királlyal. Legnagyobb örömmre a két rajzolat tökéletesen megegyezett. Most már a lexikon következett, mely félreérthet-

lenül igazolta korábbi feltételezéseimet. IV. Béláról van szó, aki a tatárok elől meneküléskor tíz hónapot töltött Zágrábban, amelyet halálából városi kiváltságokkal ruházott fel, 1242-es oklevelében, s szabad királyi várossá nyilvánított. Ekkor kezdődött a város virágzása.

A kikutatott magyar vonatkozású külföldi bélyeg így természetesen a Béla királyt ábrázoló, már meglevő két bélyegem mellé került. A siker további eredményes búvárkodásra serkentett.

Mint ismeretes, Mátyást a cseh rendek is megválasztották királlyá. Nagyon érdekelt a hely, ahol ez történt. Utána néztem, a szálak Olmützbe vezettek. Már csak a várost ábrázoló bélyeget kellett megszerezni, ami „filléres” volta miatt, nem jelentett nehézséget. A város történetének tanulmányozása újabb olyan magyar vonatkozású értékek birtokába juttatott aztán, amiről álmodni sem mertem. Kiderült, hogy itt mondott le V. Ferdinánd a trónról az ifjú Ferenc József javára, 1848. december 2-án. Itt adta ki a hírhedt olmützi alkotmányt, amelyben hazánkat a birodalom egyik tartományává súlylyesztette. A szabadságharc elvesztése után sok ezer magyar honvéd szenvedett Olmütz várbörtöneiben. (A várost most Olomouc-nak nevezik.)

A bélyeggyűjtésnek ez a legkorábbi, s egyben legnehezebb formája, éppen ezért egyre több a hódolója itthon és külföldön egyaránt.

Azt hiszem kevesen tudják, hogy a szocialista országok közül a közelmúltban a Szovjetunióban jelentek meg hazánkkal kapcsolatos bélyegek. Így például Petőfit, Budapestet, a gellérthegy-i felszabadulási emlékművet és legutóbb Nép-köztársaságunk címerét ábrázoló bélyeget adtak ki, a történelmi és magyar vonatkozású bélyegeket gyűjtők nem csekély örömeire.

Surányi Béla

Csipkekészítő szakkörben

(Foto TASZSZ)

ALUDJ FÁCSKA

Aludj fácska,
aludj fácska.
Tél van, hó hull
földre, fákra.
Agadat szél
meg ne törje.
Aludj, hó hull
fákra, földre.

Aludj fácska,
aludj fácska.
Készítsd ágad
rügybontásra
hó-álmomban,
erdő-csőndben,
szél se mocsan,
ág se zörren.

Fazekas Lajos

Kikeltek a tojások

A teknősök sok furcsa jellegzetességgel rendelkező tagjai az élővilágnak. Mindenekelőtt arról nevezetesebbek, hogy a legtovább élő állatok: a tengeri teknősök átlagos életkora 125 esztendő.

Kemény, meszes vagy puha, pergament héjú tojásokkal szaporodnak. A szárazföldi teknősök 10-15, a tengeri teknősök átlagosan 100 tojást raknak egyszerre.

Fogságban, különösen az amatőr állatbarátok birtokában, csak ritkán szaporodnak. A képen látható családi esemény a ritka alkalmak egyike, amikor a nyugatnémet kislány birtokában levő szárazföldi teknősbéka „házaspár” sikerrel adott életet az utódoknak.

Iskolánkban történt

Az első osztályban kérdezi a tanító néni:

— Mondd meg, kisfiam, mennyi ötnek a fele?

Mire a tanuló így válaszol:
— Az egyik fele kettő, a másik fele meg három.

Történelem órán felel az egyik tanuló:

— A tatárjárás után IV. Béla magára vállalta az ország benépesítését.

Az egyik nyolcadikos számtan órán mondja a tanár:

— Irjuk fel az alábbi feladat megoldását képlettel: az út 150 kilométer. Mennyi idő alatt teszi meg ezt az utat a nyúl, ha sebessége „a”, a vadászkutya, ha sebessége „b” és az őz, ha sebessége „c”?

Az egyik tanuló válasza:
— A nyulat szorzom a vadászkutyával és a kapott eredményt szorzom az úttal.

Beküldte: a csökmői úttörőcsapat irodalmi szakköre

— Köszönöm — mondta Péter boldogan. — Viszontlátásra! — Megfogta a ládát és elsietett. Vajon miért olyan nehéz, mi lehet benne? — töprengett. Fáradság érte meg az erdő szélére. Gyorsan kinyitotta a ládát. Legnagyobb csodálkozására és elkeseredésére a saját tankönyveit találta benne. Mindezt látta a bölcs bagoly:

— Látod, Péter így jár az, aki munka nélkül akarja célját elérni!

Ekkor ébredt fel Peti. Kiugrott az ágyból, megmosakodott, felöltözött, elfogyasztotta a reggelijét és elment az iskolába.

Megérlelődött benne az elhatározás: Tanulni fogok! Néhány nap múlva diadalmas arccal vitte haza az ellenőrzőkönyvét, amelybe szorgalmáért egy szép ötöst írt be a tanító néni.

Beküldte: Czece Enikő Berettyóújfalu

Peti és a bűvös láda

Mihaszna Péter ma már megint egyszer felelt az iskolában. Szomorú szívvel indult hazafelé. Mit fogna szólni a szülei? Edesapja valóban nem örült, szigorú szavakkal dorgálta meg. Péter már alig várta, hogy este legyen. Hamar le is feküdt aludni. Különös álma volt.

Erdőben járt. A varázslóhoz igyekezett, mert hallotta, hogy annak olyan bűvös tárgyak vannak a birtokában, amelyeket ha valaki megszerez, soha nem kell tanulnia, mégis mindent tud.

Erre vágyott Péter. Az úton nem győzött eleget csodálkozni. Nagy sürgős-forgás volt. A kis állatnebulók éppen az erdei iskolába indultak. A mókuska pirinyó iskolatáskát vitt. Szorgoska, a hangya leült a füre és még utoljára átismételte a leckét.

Peti egy érdekes házat látott

maga előtt. Ötös és egyes számjegyek voltak a falára festve. Hősünk bekopogtatott és választ sem várva benyitott. A szobában félhomály uralkodott, csak hátul pislákkolt a mécses. A polcokon könyvek sorakoztak. Az íróasztalnál dolgozott a varázsló. Hosszú fehér szakállá leért a földre. Fekete ruhát viselt. Az ajtónyitásra felnézett. Kedvesen köszöntötte a fiút és megkérdezte:

— Mi járatban vagy?

Peti izgatottan adta elő kérését. A varázsló mosolygott, és elővette a sarokból a ládát:

— Ez az a láda. Ha figyelmesen elolvasad azt, amit találsz benne, akkor mindent tudni fogsz. Jól vigyázz rá. De el ne feledd, hogy csak akkor nyitható ki, ha már kiértél az erdőszélre! Most pedig indulj!

Élet és iskola

Bizonyítványosztás után

Január elején kiosztották a félévi bizonyítványt. Sok kis- és nagydiák vitte haza örömmel a megérdemelt jó jegyeket. Mások pedig szorongva-szégyenkezve, az otthoni kedvetlenül fogadtatástól tartva indultak el az iskolából. Így van ez rendjén! Am a gyengébb bizonyítvánnyal hazafelé igyekvők között nem egy van, aki szidás, számonkérés helyett dicsőítést érdemelne. Aki talán közepesen nem ért el jobb eredményt, mégis annyi igyekezete, munkája van benne, hogy más gyerek a jeles bizonyítványért sem küzdött meg jobban.

Hány lurkónak telik úgy el a gyerekkora, hogy soha nem izleli meg a sikert a tanulásban, hogy soha nem dicsérik meg az eredményért! Pedig mennyire igyekezett, milyen szorgalommal ült le minden nap a könyvei mellé! Nem is csoda ezek után, ha csak kellemetlen élményei maradnak az iskoláról, a könyvet, a tanulást egy életre megutálja. Valamelyest megértem ugyan pedagógus kollégáimat, akik nem szívesen mondják a szülő szemébe, hogy csemetéjük csak hármásra képes tantárgyukból. Ezen az anyuka, apuka a legtöbb esetben megsértődik. De vállalni kell ezt a népszerűtlen feladatot éppen tanítványaink érdekében. Jobban kell tudatosítani, hogy a jó tanulmányi eredmény nem egyedül a szorgalom múlik, a gyerek képességei is döntők e tekintetben.

Minden tanulóknak van valamilyen erős oldala, jó képessége. Az egyik ügyesen fogalmaz, a másik jól számol, nyelvérzékkel rendelkezik, vagy a kézügyessége kitűnő. A szülőnek a pedagógus segítségével ezt az erős oldalt kell felderíteni,

fejleszteni, itt követelni, nem elhanyagolva persze, a gyengébb részeket sem.

Társadalmunk egyenlő erkölcsi és anyagi megbecsüléssel értékeli tagjait, akár fizikai, akár szellemi pályán működnek, ezért nem tragikus, ha Petiről vagy Jancsiról kiderül, hogy a számtan gyenge oldala, vagy a nyelvkészsége csekély. A szülőnek meg kell ismerni gyermekét, képességeit. Ezek ismeretében most már előveheti a bizonyítványt, és elmondhatja: számtanból hármados van, no ez derék dolog, nagyon örülök neki. De mi ez a magyar négyes? Ebből a tanárod szerint játsza elérhetnéd az ötöst, s lám mégse sikerült, elszomorítasz, Peti!

Valahogy így kellene értékelnünk. Ezek után elmondhatjuk, nemcsak a színjelen bizonyítvány dicséretes. Ha a gyerek a képességei szerinti eredményt érte el, az a kitűnővel egyenértékű, még ha csupa hármados is van bejegyezve az ellenőrzőbe. Ha képességei alatt teljesít, meg kell vizsgálni, mi az oka. Nincs-e sok külön elfoglaltsága? Nyugodt feltételek között tanul-e? Esetleg az érdeklődését kellene valahogy felkelteni a tantárgy iránt?

Az értékelésből a bezzeg szót feltételül ki kell hagyni. Ne vessük össze a bizonyítványt a szomszédok Pistikéjével. Még a testvéreket is nehéz összehasonlítani. Nem azonosak a képességeik, nem azonos nehézségi fokú anyagot tanulnak. S ne emlegessük féleven át, hogy milyen rossz jegyeket hozott januárban, az értékeléssel zárjuk le a bizonyítványtémát, mert a sokszori korholás nem hat ösztönzőleg, inkább kedvét szegi a gyerekeknek.

Átányi Horváth László

A túlterhelésről

Kedvetlen és fáradt, sápadt, vagy indokolatlanul ingerült serdülők láttán hajlamosak vagyunk rögtön az iskolai túlterhelést okolni. Holott nemcsak az iskolai követelmények, a tananyag esetenkénti nagy mennyisége lehet ennek az oka, hanem a diákok iskolán kívüli életének szervezetalansága. Közrejátszhatnak otthoni környezetük fáradságot kiváltó ingerei is.

Az időzavar nemcsak a felnőttek gondja, a tanulóifjúságé is. A diákok jelentős része egyedül, segítség nélkül képtelen arra, hogy a rendelkezésre álló időt jól ossza be. Gyakori náluk a semmittevés, a valójában fásaszto „löttyögés”, az értékes, aktív pihenés helyett. Sokakat elragad egy-egy hobby, a vélt „érdekes” dolgokra értékes órákat áldoznak fel. Hány diák lapozgatja át délutánját, folyóiratok képeit bámulva, miközben figyelme összevissza kalandozik! Vagy végsőkig csigázza amúgyis fáradt idegeit hangos zenével. Holott a zaj nem pihentet. Aki zenekísérettel, magánzóssal próbál megoldani bonyolult, nagy figyelmet kívánó matematikai példákat, csak idejét vesz-tegeti.

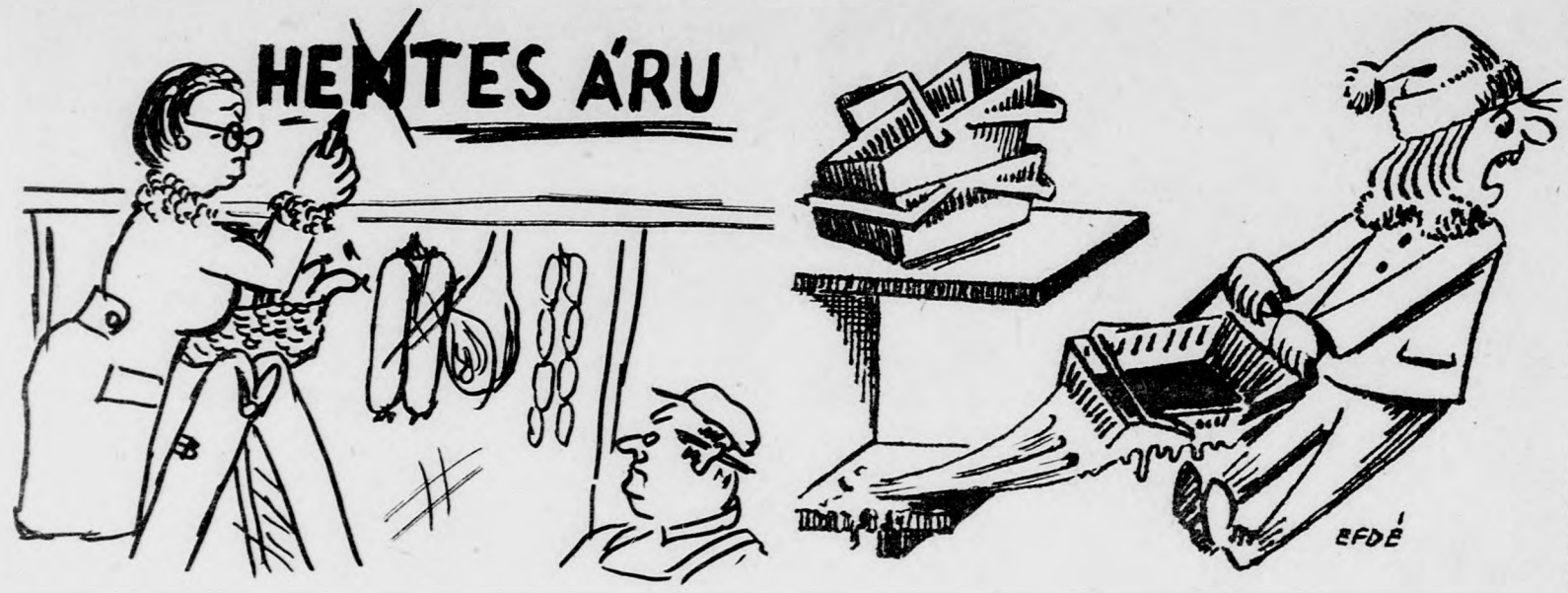
Túlterhelést okozhat a feszült otthoni légkör, a szülők közötti viszony megromlása is. A serdülők idegeit komolyan próbára teszi a szülők közt naponta kiújuló vita, a családi villámháborúk. Az otthoni békehiány hátrányosan hat a teherbíróképességükre.

Sok szülő saját ambícióival árt gyermekének, amikor egyik különóráról a másikra hajszolja. Ezek a szülők rendszerint úgy vélekednek, hogy gyermeküknek nincs szüksége szabad időre: „mit pihenjen ki, amikor nem is dolgozik” — han-

Kocsis Éva

PIHENŐ A VILÁG ELŐTT
(Gondola Kálmán felvétele)

HENTES ÁRU

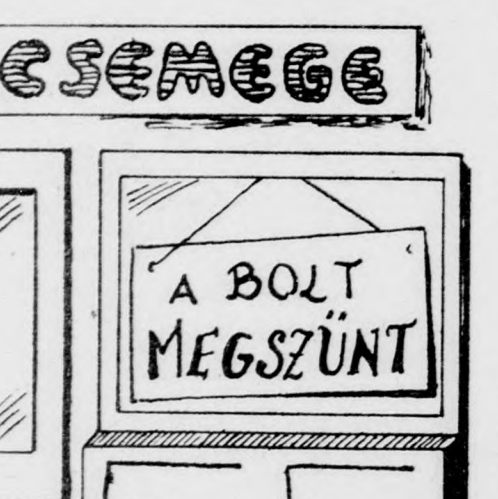
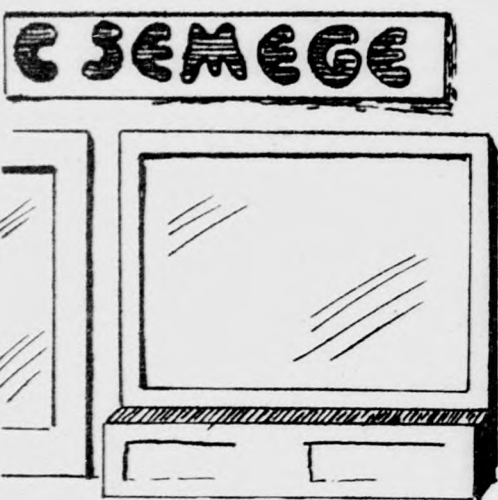
KRITIKA

ÖNKISZOLGÁLÓBAN
 Ne tépd, ne cibáld, Nem mozdul a kosár,
 Ne strapáld magad: A piszkótló ragad.
 (Flasch Dezső)

MINI A MESÉBEN...

Hol bött, hol nem bött...

Mai számunk munkatársai: BERKÓ ERVIN, BODNÁR GYULA, FLASCH DEZSŐ, MOLNÁR GÁBOR, PÁLFY ISTVÁN, VÁRKONYI KÁROLY.

E heti javaslatunk

Mivel az élelmiszerboltokban — mint kiegészítő szolgáltatás — beváltak és gazdaságosan működnek a presszó-részlegek, javasoljuk vásárlóink más üzleteinek is, hogy kérésükre az új utakat a vásárlóközönség igényeinek mind teljesebb kielégítésére.

Roppant hasznos lehetne például egy golfpálya létesítése, mely a bútorüzletet és raktárát kötné össze. Mivel a golf a hosszú menetelések sportja, emellett tipikusan angol sport is, biztos, hogy egy-kettőre népszerűvé válna a bútorra váró, s a gyalogláshoz már amúgy is hozzászokott debreceniek körében. S milyen megkapó látvány lehetne, amint a vevő elindul a pályán, az eladók ígéreteiben, s a vásárlás sikerében bízva: mögötte a feleség vinné az ütőket, a betétkönyvet, és egy váltás lúdtalpbetétet. Mire így a kedves vevő kéri a raktárhoz, már sétált is, játszott is, magában a raktárban pedig angol hidegvérrel veheti tudomásul, hogy amit keres, az már (még, vagy egyáltalán) nincs.

Azon bútorvásárlók számára, akik pedig nem kívánának e ragyogó sportban részesülni, azok számára — javasoljuk — indítson a bútorüzlet „Hogyan aludjunk állva” címmel jóga-tanfolyamot, vagy szervezzen „Csináld magad” barkácskört foglalkozásokat.

(b - gy)

MUTATÓ EGY KÉZIKÖNYVBŐL

Magyar A. Zoltán, a kiváló nyelvész már régóta vizsgálja a kereskedelemben használt sablonkifejezések rejtett értelmét, s foglalkozik azok megfejtésével. Közeljövőben megjelenő „Kereskedelmi társalgási kézikönyv”-éből — bocsátotta rendelkezésünkre az alábbiakat:

„Várjuk az árut, tessék mindennap érdeklődni.” = Fogalmam sincs, hogy egyáltalán kapunk-e még belőle.
 „Ez az áru részt vett a Kiváló Áruk Fórumán” = Csak tudnám, hogy mertek odaküldeni; no, persze, nem a győzelem, hanem a részvétel számít.
 „Ebben a percben fogyott ki...” = Van még, de azt ettem az ismerősöknek.
 „Figgye el, X művész is ebből vett tegnapiét!” = Tegnap már vissza is hozta.
 „Ezt a gyümölcsöt tegnap szedték le” = Nem a fáról, csak innen a felső polcra.
 „Ez kérem, exportra készült” = Viszszüküldték azzal, hogy inkább meztelb jönnék.
 „Tessék talán más boltban érdeklődni” = Ott sincs, de egy kis séta sose árt.
 „Erdeklődjön az ünnep után” = Akkor jöhetsz, kisapám, nem zavarsz; leltározni fogunk.

E HETI PORTRÉINK

IDEÁLIS ELADÓ

— Ha egyszer megázik, pont az ön mérete.

ANGYALI VEVO

— Onnan, az alsó sorból a középsőt kérem...

BÉLYEGGYŰJTŐKNEK

Pénzjegynyomda

A bankok gyára fennállásának 50 éves jubileumát ünnepli. Az évforduló alkalmából a Magyar Posta januárban egy forint névértékű bélyeget bocsát ki, amelyet Nagy Zoltán grafikusművész tervezett. Nagy Zoltán hazánk egyik legismertebb embere, nevét a bankjegyek mindannyian pénztárcánkban örizzük. Az új bélyeg közepén az általa tervezett és metszett 500 forintos bankjegy kicsinyített mása látható. Fellette a Pénzjegynyomda első terméke, az ötpengős képe tűnik elő. Baloldalon a nyomda jelét, a „P” betűt csipke finomságú halórajz, a bankjegyek alapnyomata övezi.

Újdonságok

Törökország színes, ötértékű sorozaton folyami halakat mutat be. — Guernsey új sorozatán a La Manche csatorna világító tornyaiban és környezetükben gyönyörködhetünk. — A vikingek vitorlásaitól a gőzhajóig, bélyegen vonulnak fel a dán tengerészet büszkeségei, amelyek Európa és Amerika között közeledtek. Ezzel a függetlenség nyilatkozat kiadásának, tehát az USA megalakulásának 200 éves megalakulását köszöntik dán bélyegen. — Az olasz posta bélyegpárral emlékezik meg Bocaccio halálának 600. évfordulójáról. — 25 éves a szervezett gyűjtőmozgalom a Fülöp-szigeteken. Ebből az alkalomból két fogazott és két vágott bélyeg jelent meg.

30 év

Csehszlovákiában nemcsak a májusi ünnepek során, hanem most az év végén is több kiadás köszönti a felszabadulás jubileumát. Hat bélyeg a szocialista építés eredményeit mutatja be. A sorozat többek között a prágai metró munkálatait és az első ottani atomerőművet ábrázolja. A bélyegeken olyan fontos létesítményeket találunk, amelyek az észak szomszédaink három év alatt alatt szovjet segítséggel valósítottak meg. Blokkot adtak ki Svoboda tábortól 80. születésnapjára, amely az 1942-ben a Szovjetunióban szervezett csehszlovák felszabadító hadsereg Prágát vezető útjáról számol be. Ötértékű festmény sorozatban a háború elleni tiltakozás, a felszabadult Prága és az első szabad május 1. művészi képe tárul elénk.

KERESZTREJTVÉNY

Az amerikai munkások írója

Motó: 1876. január 12-én született Jack London író, aki a század elején az amerikai proletáriátus harcosa, képviselője, az amerikai Szocialista Munkáspárt tagja volt.

A Vaspata című regénye főhősének a forradalom elbukása utáni szavait idézzük a vízszintes 1., függőleges 48. és 16. számú sorokban.

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része (Zárt betűk: H, C, A, U). 14. Semennyi vagyon. 15. Az egyik Balaton melletti községből való. 16. Japán olimpiai bajnok maratoni futásban. 17. Város az NSZK-ban, az osztrák határ közelében. 18. Passaunál ömlik a Dunába. 19. Cink vegyjele. 20. Ide, hozzám, oroszul. 21. Középen szegsz. 22. Gábor Dénes. 24. Kedvel: ősi gyümölcs. 25. Nem hagy ott. 26. Könnyű vörös bor. 28. Bemetszéssel, karcolatokkal lát el. 29. Hangtalanul kelő. 30. Tolna megyei község, a szabadságharc győztes csatája zajlott itt. 32. A kovács ezen üti a vasat. 33. IRU. 36. Árpádház királyunk egyik neve. 37. Fogyszon. 38. Nem ezek. 39. Kelet-Ázsiában használt hossz mérték. 40. Magánzárka. 42. Főzellek. 43. Lemetsz. 45. Lényegileg nagyon hasonló. 49. Kedvelő egynemű betűl. 50. Kisse pisze. 51. Itekkő. 52. Felvigyázó, ford. 54. Ellenlétes kötés. 55. Maszk. 56. Tágra nyit. 57. A legrégibb korszaki. 60. Adóhivatali dolgozó.

FÜGGŐLEGES: 2. Surran. 3. Ipari nővény. 4. Csak a széleln nem! 5. A rét. 6. Szegyenkező. 7. A felszabadulás hozta mázával. 8. NDK ipari városa. 9. Csak

középen! 10. Valószínűleg, majdnem bizonyosan. 11. Személyes névmás. 12. Becézet; női név. 13. Méltóság. 16. A versidézet; harmadik része. Zárt betűk: O, S. 20. Szomszéd nép. 21. Döntésre kerül. 22. Szelhárfa. 24. Lakás része. 25. Egerfák, németül. 27. Tömitőpapír fajta. 28. Mutatónévmás. 29. Olajbarna bórszín. 31. A harci eszköz. 32. Elelmes, mozkönyv. 33. Kiváló norvég drámaíró és költő. 34. Mezőgazdasági munkát végez. 35. Az egyik patkó fajta! 36. Rangfokozat. 49. Az angol nyelvű filmek végén látható. 41. A folyamatisztító hajókat így is nevezik. 44. Kicsinyítőképző fordítva. 45. Alarm. 46. Ismert jugoszláv politikus, utóneve (Popovics). 47. A padlás felett. 48. A versidézet második része (Zárt betűk: E, S, O). 50. Léghelharó ágyú. 51. Gőngyölegfajta. 53. Felemenk ági rokona. 54. Utó hangszer. 56. Területi Egyeztető Bizottság. 58. Gyakori határozószó rövidítése. 59. Szóösszetételekben a fogalom ellenkezője; jelenti. 61. Zoltán Bálint.

Beküldendő február 4-ig a vízszintes 1., függőleges 48. és 16. számú sorok megfejtése.

(Gonda Károly)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
16														
19														
26	27													
30														
36														
39														
48														
52	53													
57														

HAJD

A M

M

Január 24-én 10 órakor a székházában a gyűlést a Pü Munkásörögység jelent és az elnök Kocsis László-Bihar megye ságának tagja Püspökladány titkára, Bujdosó vatal elnöke, Munkásörög m nak helyettese, fegyveres erő mek, intézmény

G. Nagy Istvánok jelentését ta, aki köszöntömányt és a meg Ezután G. Nag mot az 1975. évi emelte, hogy a tovább szilárdul eredményekről, lista munkaver elértek. Megál

Az egységgy

Deb lá a Mosz magya ad főszer

Mint azt 1975 augusztusult Debrecsi után a Moszkvai Rádiovadásait há új klub tag Magyar-Szó ság Hajdú-B csoportjainak tartoznak, s MSZBT munkosolódnak. A hallgatóinak Gördülcsapá gi klubjában (Debrecenben) 16. szám alatt foglalkozását fön delután Filmvetítésé lalkozót rend Rádió Hajd hallgatóinak vendégül lát ková, a Mo gyar adásán Az MSZBT nyezése figy rendezvényre döt szívesen